

૨૩૪૨

ઉમેદચંદજી કૃત કાવ્યસંગ્રહ.

ભાગ ૧ પહેલો.

જૈન ધર્મના સર્વ સિદ્ધાંતોને વાસ્તે
તે

મહાપુરુષ શ્રી ઉમેદચંદજી સ્વામીનો બનાવેલો.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

રૂપાણી ભીમજી કાળીદાસ,

અમદાવાદમાં.

પુનાઈટેડ પ્રીન્ટીંગ અને જનરલ એજન્સી

કંપની “લિમિટેડ” ના પ્રેસમાં

રણછોડલાલ ગંગારામે છાપું.

આવૃત્તિ પહેલી પ્રત. ૧૦૦૦

સંવત ૧૯૪૧ માં. — સને ૧૮૮૪ માં.

ક્રિંમત બાર આના.

૨૩૪૨

આ પુસ્તક સને ૧૮૬૭ ના ૨૫ મા આક્ટ પ્રમાણે
રજીસ્ટર કરાવી સર્વે હક પ્રસિદ્ધ કરનારે પોતાને
સ્વાધિન રાખ્યા છે. માટે આ અગર
આમાંનો કંઈપણ ભાગ કોઈએ
છપાવ્યો નહોતો.

પ્રસ્તાવના.

આ પુસ્તક મહાન પુણ્ય સાહેબ શ્રી, ઉમેદચંદ્ર રવા-
મીનો બનાવેલો, અને ઘણુંજ રસિક તથા અમીરસ ઉપ-
દેશથી બરપૂર, કાવ્યનો સંગ્રહ કરેલો છે. અને જૈન ધર્મના
હિતેચ્છુ સર્વે સન્નતોને અતિપ્રીય થઈ પડનાર આ પુ-
સ્તક છે. મજૂર મહારાજ સાહેબનાં કાવ્યમાંથી હરેક
બાબત જોના વાંચવામાં આવેલી, તેઓ તે વિષે ઘણાજ
ઉત્સાહથી કહેવા બાગ્યા કે, આવા કાવ્યના સંગ્રહ થઈ છ-
પાઈ પ્રસિદ્ધ થાય-તો જૈન ધર્મના સર્વે સન્નતોને ઉપયોગી
થઈ પડે. એવાં આ રમણીય કાવ્યનો સંગ્રહ આ પુસ્તક-
માં સમાવેશ કરેલો છે. તેનો હેતુ આ પુસ્તકના વિષય
પરથી સર્વ વાંચનારાઓને પ્રતક્ષ જણાશે.

જૈન મતના પુસ્તકો ઉપર જૈન બાપ્તો ઘણાજ બાવ
રાખે છે, અને તેનો ફેલાવો યવામાં ઉત્કંઠા ધરાવે છે,
અને તેથી જૈન મતનો વિષેસ ઉદ્ધોત થઈ, દીન પ્રતિદિન
વાદ પામશે, એમ અમિત જણાય છે. આહા!! ધણીજ
ખુશીની વાત, અને આત્મા નિર્મળ થવાનુંજ કારણ, સ-
મજવું અને અણસમજીને સમજાવવા તરફી લેશો. વળી
આ પુસ્તકની અંદર જોજો બાબત દાખલ કરેલી છે, તે
સિદ્ધાંત ઉપરથી લીધેલી છે. તેથી આશા રહેછે કે, આ
પુસ્તકનું વિલોકન કર્યાથી, સિદ્ધાંતના સાર મહણ કરવા ઉ-
ન્નિદવાર થશે, જ્યાં આ બાધક કાવ્યનો સંગ્રહ કરી, જૈન
બાપ્તોની સેવામાં મુકવાને બની આવ્યું છે, તે સ્વચ્છ-
શા એજ વિનંતી.

શ્રી ૦ સે ૦

બીજા કાળીદાસ રૂપાણી ભાવનમર.

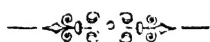
સાંકળીયું.

વિષય	પૃષ્ઠ
હરકેશો મુનીસો રાસ ..	૧
સુકાસલની ઢાળો.	૨૧
અમર કુમારની ઢાળો.	૩૨
નીખટ કુમારની ઢાળો.	૪૫
મેતારજ મુનીનું મોઢાળીયું	૫૬
નેમરાજુલનાખટખ્યાલ	૬૪
મોરા દેવીનો ગરબો...	૬૬
નેમ નાયની ગરબો.	૭૩
શીવળનું સ્તવંત.	૭૫
નોપારનું સ્તવંત.	૭૬
જીંતજીનું સ્તવંત.	૭૬
નાર્ભારાનંદનજીરોસ્તવંત	૭૭
નેમ નાયજીનું સ્તવંત.	૭૭
પાર્શ્વ જીનનો ખ્યાલ...	૭૮
વારજીનો ખ્યાલ.....	૭૮
નેમ સ્તવંત.	૭૯
નેમ સ્તવંત.	૮૦

વિષય	પૃષ્ઠ
પદ્માતી.	૮૨
જીવદેહીનારાંવાદનાખીસા	૮૩
ગુરુ વિષે ખીસા.....	૮૪
રીખવદેવના ખીસા...	૮૫
લાવણી.	૮૬
ખારમાસ.	૮૭
ચંદના સતીની સત્રાય.	૮૮
ઉપદેશી સત્રાય.	૯૦
મોહન ખેન.	૯૧
ઉપદેશી ખ્યાલ.	૯૧
ઉપદેશી ખ્યાલ.	૯૨
અધ્યાત્મિક ખ્યાલ...	૯૩
કાયા વિષે ગજલ.	૯૪
વિષય મંત્રિષે ગજલ.	૯૫
બરથેશ્વરનો ગરબો.	૯૫
રાત્રે મતીની કાફી...	૯૭
જાડુંજી કાફી.....	૯૭

શ્રી ઉમેદચંદ્રજી કૃત્ય કાવ્ય સંગ્રહ.

ભાગ ૧ પહેલો.

અથ શ્રી હરકેશી મુનીનો રાસ.

કુહા.

તે કાળે તેણે સમ, જંબુધીપ મોઝાર;
ભરત ક્ષેત્ર શાહમણો, વ્રણવું તે અધીકાર. ૧
તપતણો અધીકાર લહું, સાંભળજો નરનાર;
તપ તપ્યા અતીઆકરા, હરકેશી અણગાર. ૨
પૂર્વ કથારે વરણવું, કિણ દિધે હુવા તેહ;
સંજમ લિધોરે કિણ વિધે, ભાવધરી કહુ ગેહ. ૩

ઢાળ ૧ પહેલી.

(તૃટજ્ઞમુનામોરે અતિ રળીઆમણોરે—એ દેશી.)

મથુરા નગરે હો વસે સંખ રાજ્યોરે, ભાગવે લીલવીલાસ;
થીવર આચારજ હો તીહાંકણે પરવર્ધા, કીષિ ઉદ્યાન મેવાસ;
કૃત્યકમાણી હો વીલસેનીજ તણીરે—ટેક. ૧
વાત સુણીને હો તતક્ષણ આલીયોરે, દ્રસ્તે તે માહા ભાગ્ય;
ઉપદેશ સુણી હો સંખ નરેશરે, પાંખો મન વૈરાગ.—કૃ૦૨
રાજ સ્થાનકે હો કુંવર થાપીનેરે, લીધીરે સંજમ ભાર;

સુમત ગુપત હો થીર મને પાળતારે, પાળે તે પંચ આચાર. કૃ૦૩
 તપ પ્રબળ હો તપે અતિ આકારારે, કરે ધરામે વિહાર;
 અનુકરમે હો ગજપુરે આવીયારે, ગુણુઆગર ગુણુધાર. કૃ૦૪
 અહાર કારણે હો નગરમે સંચરારે, વહરથ નાંમે બજાર;
 શ્રીભ રતુ હો પરબળ આકારારે, વહેણુ તાતી અપાર. કૃ૦૫
 અશુભ તપી હો અતિતાતી તેહારે, સજ્જવાળા લોહ સમાન;
 નરવર કોઈ હો અહે સમરથ નહારે, વહની કંરેરે વાંન. કૃ૦૬
 ભમતો તે મુની હો તવ તીહાં આવીયોરે, નયણુ ન પેખ્યોરે કાંચ;
 મુનીવર પુછે હો સોમદેવ વીપ્રનરે, પંથે સંચરે કેનાય. કૃ૦૭
 વિપ્ર પંથ દ્વેષી હો તવ તેહને કહેરે, જાઓ તમે એ પંથ;
 તતક્ષણુ મુનીહો તેહી પંથે સંચરારે, તપેશ્વરારે ગુણુવંત. કૃ૦૮
 મુનીને પસાયે હો તે શીતળ ભયોરે, નીરે સમાન જો તેહ;
 વળી તે સંજતી હો તવતીહાં કણેરે, ગજ ગમનગતિ ગેહ. કૃ૦૯
 સોમ તે દેવ હો નિજ મંદીરે ચઢારે, મુની પેખ્યો પંથ માંચ;
 તવતે પુરોહીત હો મનઅચરજ ભયોરે, શીતળહોમતે કાંચ. કૃ૦૧૦
 હું અતિ પાપી હો અકારજમે કીયોરે, એહની શક્તિ અપાર;
 મુની ઉમેદ હો ચંદ્ર એમ બણેરે, પહેલી ઢાળ ઉદાર. કૃ૦૧૧

કુહા.

સોમદત એમ આતવે, મુનીવર એજ એહ;
 ધૂર વાત પ્રકાશ કરી, ચણે નખોરિ તેહ. ૧
 સંજતી ધરમ સુણાવીયો, પાખ્યો તે વૈરાગ;
 મુની પાસે સંજમ લઈ, તજી પરીજન બાગ. ૨

(૩)

વૃત સૂધ તેહિ પાતતાં, પિણુ ધરતો મન સોચ;
જાતીરે રૂપ મદ ધરે, કરે સંજમ પોસ. ૩

અંત સમે વિણુ આલોઈ, કાળ ધર્મ લિયો તેહ;
જાઈ સુર લોકે ઉપનો, સુખરે વિલસે તેહ. ૪

દેવી સાથે વિલસતો, નૃત અત્રીસ થઈ કાર;
પૂર્વ તણા સુખ ભાગવે, અલપ કહું વીસ્તાર. ૫

ઢાળ ૨ ખીજી.

(ગોડી રાગની—દેશી)

તીહાંથી કાળ વેગે કરીજી, ગંગાતટ વાસી તેહ;
અંડાળ કુખે ઉપનોજી, બલકોટ જાતે ગેહરે પ્રાણી.
મદતણાં ફળ જીયે.—૭૬.

ગોરી કુખે ઉપનોજી, પૂરાહુવા નવમાસ;
તવ તેહનો જનમ હુવોજી, પરજન મન ઉલાસરે પ્રાન્મંર
બલકોટ તેહનો નામ દીયોજી, પૂરવ ભવ ફળ એહ;
જાતી મદ તેણે કીયોજી, અંડાળ હુવો તેહરે. પ્રા.મ.૩
રૂપ તેણે મદ કીયોજી, રૂપ અનીષ્ટરે તેહ;
પાંખો ફળ પૂરવ તણાંજી, વીરૂપ સહીત દેહ હો. પ્રા.મ.૪
તામસ ગુણ અતિ ઘણોજી, ખોલે કટૂક વચન;
ઉદ્દેગકારી સ્વજનનેજી, વિખ બરીયો તસ તંનહો. પ્રા.મ.૫
એકદા કુટુંબ તેહનોજી, વસંત વસ્ત્ર ને કાળ;
ખાળીક સહુ કૃપા કરેજી, ગાવે ગીત રસાળહો. પ્રા.મ.૬
તવ મોહવ ભાજન થકીજી, સ્વાન પેરે કીયો ફરડ

(૪)

તવ બલ બાંકુંળ થયોજી, હવેરે ચિંતાતુર હો. પ્રા.મ.૭
 ફણીધર તવ તે નીકળ્યોજી, હણીયો ચંડાળે ગેહ;
 વિખ હળાહળ જાણુજોજી, એમ ઉચરે તેહ હો. પ્રા.મ.૮
 ફુળે વળી ફણીધર તીહાંજી, દીપક જાતીરે તેહ;
 સ્વેત તે તતક્ષીણ પેખીનેજી, ઉગાયો તેણે નેહ હો. પ્રા.મ.૯
 વીખ રહીત એહજી જી, એમ કહે તેણીવાર;
 બળ તે દેખીને આતવેજી, આપતે દોષે મારેહો. પ્રા.મ.૧૦
 ફુજી ઢાળ એ મે કહીજી, આણી મન ઉલાસ;
 મુની ઉમેદચંદ કહેજી, આગે મુણેરે સમાસહો. પ્રા.મ.૧૧

ફુલા.

આપ કૃત્યે આપદા મીલે, આપ ગુણે શાભંત;
 મુજમે દોષ અતી ઘણો, સહુ મુજને લોપંત. ૧
 નિજ આતમથીરે ઉપનો, પંડીત દોષ તજંત;
 અહી ફચુવત આપથી, મુનીય જોગ બજંત. ૨
 વિખ રહીત વધિયા નહી, વિખ રહીત પામ્યો મુખ;
 વિખ ક્રોધ રૂપ છાંડીએ, અંગથી જાયે દુઃખ. ૩
 વિમાસણ કરતાં થકાં, જાતી સમરેણુ સાંન;
 ઉપનું તેહને તેહ ધડી, લગનિ લાગિ છે તાંમ. ૪
 એક ભવ માનવી તણો, ફુળે ભવ તેહિ દેવ;
 એહ દો ભવ પેખીને, સંયેગ લણો એવ. ૫

ઢાળ ૩જી.

(આજ હજારી રંગ ઢોલણરે લોલ,

એ વાતે રહ્યાં છે અમાલજારે લોલ. એ દેશી)
 અહો અહોરે નિડ મેં કીયોરે લોલ,
 એહ વિચારે દીલમે ભયોરે લોલ;
 જનતી રૂપનો મદ મેં કીયોરે લોલ,
 તેણે ચંડાળ કુળ મેં લીયોરે લોલ. ૧
 તવરે તીહાંચી તેહ ચાલીયોરે લોલ,
 તણુ તસકરથી તે અંધારે લોલ;
 સાધ પાસેરે ધરમ સાંભળીરે લોલ,
 મોહ જંગલન વસના ટલીરે લોલ. ૨
 તપ તપે તેહી અતિ ઘણારે લોલ,
 કરમ કઠોર તેણે હણ્યાંરે લોલ;
 ધુરામે વિહાર તેહી કરતારે લોલ,
 મનરે સંજમ સું અ ધરતારે લોલ. ૩
 નગર વણારસી આવીયોરે લોલ,
 વાસ તીહુક વનમાં લીયોરે લોલ;
 મંદીર સુંદર શાભતારે લોલ,
 દેખી મન તેમાં લોભતારે લોલ. ૪
 અનુસા જક્ષ તણી માગતારે લોલ,
 તપરે સંજમે તેહી જાગતારે લોલ;
 ગુણ આગર ગુણ ધાંમછેરે લોલ,
 અટકાય દયા કેરો ઠાંમછેરે લોલ. ૫
 એમ તે જક્ષરે તેમાં રામતોરે લોલ,

સંજતી સેવા તેહી વાંછતોરે લોલ;
 નિશદીન સેવના જોતે કરેરે લોલ,
 પ્રીતી અંતર ગતથી ધરેરે લોલ. ૬
 મધુકર કમળે રતિ ધરેરે લોલ,
 તીમ સેવા તીહુક કરેરે લોલ;
 એકદા શુર દુળે આવીયોરે લોલ,
 તીહુક તેનેરે મન બાવીયોરે લોલ. ૭
 તમ હમ મીલા દીલ હીસતોરે લોલ,
 હમણાતે તુંહીં નથી દીસતોરે લોલ;
 કહે તીહુક તમે સાંભજોરે લોલ,
 વીસારી મનનો આમજોરે લોલ. ૮
 એહ મહાત્મ રૂપી મુજ આંગણેરે લોલ,
 આવે વરતુરે જેમ માગણેરે લોલ;
 અહોરે નિશ સેવા તેતણારે લોલ,
 આવીન શકુ અમે તે ભણારે લોલ. ૯
 દુળે તીહુકને એમ કહેરે લોલ,
 ધન એ મુની તમ વન રહેરે લોલ;
 મુજ આરાંમે એહછે ઘણારે લોલ,
 આવી દર્શન કીજે તે તણારે લોલ. ૧૦
 ઠાળ ત્રીજીરે એતો મેં કહારે લોલ,
 કથા સમાસ અંતરે લહારે લોલ;
 મુનીરે ઉમેદચંદળ કહેરે લોલ;

(૭)

કર્મ સંકળ મુની તે દહેરે લોલ.

૧૧

કુહો.

જુગલ જક્ષ તવ ચાલીયા, આઘ્યા પાછણિ બાગ;
તિહુકને કહે દેખિલો, એ મુજ વનનું ભાગ્ય. ૧

ઢાળ ૪થી.

(છંડર આંખા આંખલારે—એદેશી.)

તોહુક મીત્રીને ભણેરે, સાંભળો માહેરી વાત;
મહીત્રો મંડળ વેગળારે, પારસ મણી મુજ હાથ;
મીત્રી સર એહ નર ગેમાર જાણ.—ટેક, ૧
જાડ નર વસે ઈહારે, કરે શું આતમ કાંજ;
ગુરે મુજ ઝીહાંજ સમારે, સુખ દીયે શીરતાજ. મી૦૨
તમેને અમે બેહુ જાણારે, વળી શકળ નર એહ;
કુર્ગતી એ દાંતાર છેરે, નિશ્ચારથ કરો તેહ. મી૦૩
કથા ચાર એણે ગ્રહારે, ક્રોધ માંન અભિમાંન;
માયા વધયા એ સહુરે, જુઓ એહ નીધ્યાંત. મી૦૪
મસ્તકે લોચન સેહીલુંરે, સોહીલો વેશજ ધાર;
બાહીજ કૃતબ્ધ સોહીલોરે, દોહીલો મન નીરધાર. મી૦૫
એમ કહીરે પાછો વળ્યારે, દેઈ સરવને ટાલ;
લોબ અનુભવ્યા પછીરે, અંબરતી રહે લાલ. મી૦૬
એહી તરણુરો ઠાંમ છેરે, એહી આરાધવા જોગ;
ચંડાળ કુળનો તોહી પીણુરે, નહારે કોઈને અમોગ. મી૦૭
ઢાળ ચોથારે શાહાંમણારે, અવૃત્તીયારો સમાસ;

(૮)

મુની ઉમેદચંદજી કહેરે, હવે મુનીનો સમાસ. મી૦૮

કહો.

સરવ વૃત્તી મુંનિ ત્યાં રહે, સૂર સેવે અહનિશ
કર્ણ ધરીને રે સાંભળો, વરણવ વિરવા વીગ.

ઢાળ પ પાંચમી.

(જીન વાખ્યા અતિ રજીયાંમણી રે—એ દશી.)

કોસલીક રાયનારે ખેડડીરે, બદ્રારે તેહનું નામરે,
એકદા અવસરનેરે સમે, ચાલી તે જક્ષ પુજા કામરે.
ફુગંછા તણારે કુળ સાંભળો. ટેક; ૧
પ્રદક્ષણારે દેતી જક્ષને, દીકો તે તીહાં અણુગારરે;
અંગ વક્ષ મહેલાં એહનાં, નિભંછવા લાગી તે વારરે. ફુ૦૨
નિંદનીક નર એહ જાણુજો, પરીજન સકળને કહેરે;
ગેમારે વૃંદરે સહુ એહનો, અંતરંગ તત્વ ન લહેરે. ફુ૦૩
તાંમસ જક્ષ થયો અતિ ઘણો, બદ્રાને પરવશ્ય કીધરે;
નિર્જીવ પેરે તવ તે પડી, રાય કણે તેહને લીધરે. ફુ૦૪
નરેશ્વરે પેખીનિજ ખાળીકા, પાંખો અતિ મંત માંહી રોશરે;
કેસો કારણ અમોનેરે કહો, નિજ કૃત્ય નિજ દોષરે. ફુ૦૫
મંત જંત તંત વાદી તેડીયા, નહો આવે તેહને દાયરે;
રાયમંત માંહી વીલખો. થયો, કીસો હવે તેહનો ઉપાયરે. ફુ૦૬
જક્ષ અંગ માંહે પ્રવેશ કરી, સર લખી રાય વદે દેવરે;
ફુગંછા ફુઃખરે નિજ તંતને, મુન્દી નામ લીયો તતખેવરે ફુ૦૭
દીજો રખી પરતે ખાળીકા, તવ હોશિ નારીરે સજીવરે;

(૯)

જુઓ તમે એહને નહીંદીયો, તીહાં લગે જાણુને નજીવરે કુ૦૮
 નરપતી સુણી તવ બોલીયો, તમ વાયક કરે અંગીકારરે;
 કાંમની તવ સચેતત ભઈ, કીયો તેહનો નીરધારરે. કુ૦૯
 નરપતી ધુયા મુખ્ય એચરે, રૂપીને કરોરે અંગીકારરે;
 તવને કુમરી સણુગાર ધરી, આવી જક્ષદેવને દુવારરે. કુ૦૧૦
 ઢાળ એ પાંચમી જુગતે કહી, દુગંધા તણો એ સમાસરે;
 મુનીરે ઉમેદચંદ એમ કહે, સુણુને ધરીને ઉલાસરે. કુ૦૧૧

કુહા.

મુનિને ચરણે નમિ કરી, મુખ્ય બોલે તે નાર;
 કરે જુગલ કરી વીનયું, મુજને કરો અંગિકાર. ૧
 મુનિ કહેરે ભદ્રે સુણો, એહિ વાતે સરચું મુજ;
 એક મંદિર વાસો નહિ, આદરે શું તે તુજ. ૨
 મુજ મને એક વાંછના, સરમી ગતીનું નામ;
 તે માટે મેં વૃત ગ્રહ્યો, તજ્યું તીણે ગ્રહ ઠામ. ૩

ઢાળ ૬ છઠી.

(નરમુરે વંદ કરેરે નિત સાજ એદશી.)

એમ સાંભળીરે તતક્ષણ વળી, સુર દેવ પેખી તેહહો,
 તવતે રૂપીનો રૂપ અનાઈ; પાણી ગ્રહણ કરે તેહહો
 નીજ તમેરે કરી નીજ સહની. ટેકી ૧
 કુળે રૂપ સુરદેવે અનાઈ, અવણે ધરે મુજ વાત હો;
 મંજમ બાગમેં કેલ કરંતો, લેશો નહીં છાયા તુજહો. ની૦૨
 એ બાળીકા એ વણ સુણીને, મનમાં વિલખાણી તેહહો

(૧૦)

નિજ પરિવાર લેખને સંગે, આવી તે તાતને ગેહહો ની૦૩
 પ્રોહીત રૂદ્ર પ્રોહીત રાયનો, દેખીને બદ્ધા નારીહો;
 મુની પરહરી વાત મુણીને, ભૂપને દાખે તે વારીહો. ની૦૪
 સ્વામી રૂખીએ નારી નીવારી, વિપ્રને કલ્પે તેહહો;
 જ્ઞેમ પુજારોરે પુજા ગ્રહીલે, તેમ મુને દીજે નેહહો. ની૦૫
 રાય તવ આત્માએ વિમાસી, એહી સોહાવે એમહો;
 તવતે બાળીકા વિપ્રને સોંપી, અતિસે ધરને પ્રેમહો. ની૦૬
 નારી આત્મામે અતિરે આણુંદે, પ્રોહીત અતી ઉઘાસહો;
 ચર્મ આણુંદે પેખીધાંન આણુંદો, એમ ડુંવરી ઉજાસહો. ની૦૭
 ભાગ પ્રોહીત અતીરે વિલસે, ધરી મંનમે આણુંદહો;
 એક દીવસેરે વગ્ન માંડીઓ, વિપ્રકેરા અતિ વંદહો. ની૦૮
 ઢાળ છડી પુરી કીધી આણુંદે, ડુંવરીને મંન ઉઘાસહો;
 મુની ઉમેદચંદ એમ કહે, આગે મુણો તે સમાસહો. ની૦૯

કુહા.

હવે તે વરણુવ સાંગજો, હરકેશી અણુગાર;
 સંજમ આતમ બાવતાં, પાળે સુદ્ધ આચાર. ૧
 પાંચ સુમતી ત્રણ ગુપતી, ધરતા વિચરે તેહ;
 સુધાતમીરે ગુણ આગર, સંજમે ચરે તેહ. ૨
 ભીક્ષા વેળા જીવને, સાધુ મહા મુનિરાય;
 ધરજન પંથે ચાલતા, આણુંદ સું મંન લાય. ૩

ઢાળ ૭ સાતમી.

(નણદલની દેશી.)

મંન વચન કાયા ગોપવી, હરકેશી અણુગારહો મુનીવર;

(૧૧)

ફરતા ફરતા આવીયા, યત્ત પાડા મોઝારહો મુનીવર;

ધનધન હરકેશી મુનીવર.

ટેક. ૧

તપ અઠમ છઠ પારણા, કરતા તેહી અણગાર હો મું

નિરખળ નિજ પાંજર, પૂળાયો મોહ વિકારહો મું . ધ૦૨

મેલાં અચેલ અંગે ધરી, સરવાંગ મહા વિકાળ હો મું

કરૂં ૩૫ અ સેહંતો, સપ્ત બીહાઈ અષ્ટ ગાળ હો મું ધ૦૩

મુનીને નીરખી હાંસી કરે, વિપ્ર અસાંની એહહો મું

તરણ વધે સહુ સારીખા, મુનીને નિંદે તેહહો મું ધ૦૪

જાતી અને ૩૫ મદ ઘણો, અમારી પ્રાંહણ જાતહો મું

ગાંમ નગર પુર પાટણે, વળી ઘણી છે વિખ્યાતહો મું ધ૦૫

હિંસક જીવ સમા સહુ, પંચ વાયકરા અજીત હો. મું

આશ્રવ ઘડનાળ મોકલાં, પમાએ પંચ સેવીત હો મું ધ૦૬

તેહ જાતી પ્રતે ખોલતા, કવણ છે તું અનીઠ હો મું

કિંમ આવેછેરે તું ધંહાં, ધોર ૩૫ અદોઠહો. મું ધ૦૭

દંત તુજને બાહીર દીસે, મલીન વસ્ત્ર તુજ હો.

૩૫ પીસાય સારીખો, અસાંની તું અણુજ હો મું ધ૦૮

શીએ પ્રગ્ને જયે કારણે, આવ્યો યત્ત પાડા માંછ હો મું

નિચ સ્થાને સ્થાપવા જોગ, જાપરો ઉભા અઠે કાંચહો મું ધ૦૯

વાસીક તીહુક વૃક્ષરો, તીહુક નાંમ દેવ હો.

મુની ઉમેદઅંદજ કહે, દેવસમાસ એહી વારહો. મું ધ૦૧૦

કુહા.

મુનિ તનમાં પ્રવેશ કરે, તિંદકે ખોલે ગેહ;

હુંતો મયણ છુ સંજતી, એમ વદેછે તેહ. ૧
 સંસારથી ન્યારો હુવો, તજીયો મોહ જંગળ;
 પરી ગરાથી નીવર્તિયો, ખોલે વચન રસાળ. ૨
 ભિક્ષા કાળે આવીયો, યજ્ઞ પાડાની માંદ્ય;
 અન્યરથે એહ નીપમો તે મુજ દીઓ ઉમાંય. ૩
 દોહીલા જન જાણીને, દાંન દીયો તમે મુજ;
 ઉગરીયો હોય તે સહિ, લાભ હોયે અતિ તુજ. ૪

ઢાળ ૮ આઠમી.

(સમજ મંન ભમરારે. એદેશી)

વીપ્ર મુખે એમ ઉચરે, આઘ્યા કાંધરે; વિપ્રરથે કંઈ એહ;
 આઘ્યા તમે કાંધરે, નિકેવળ વિપ્રરથે, આઘ્યા કાંધરે
 નવી લાભરે તમે તેહ આઘ્યા તમે કાંધરે, ટેક; ૧
 દેવ પ્રભાવે મુની કહેરે, આં કુસણી કેરો ન્યાય. આં
 સકળ વિપ્ર તમે સહુકેરે, આ. સુણો સમતા ધરજાય. આ. ૨
 હંચી ધરાએ રોપ રોપીઓરે આ. અહપ વ્રષ્ટી અતિ યાય. આ.
 એહ વાંછાએ મુજ દીજીએ, આ. પુન્ય ધરા મુજ પ્રાય. આ. ૩
 સૂર્યાન વિપ્રને કહેરે, આ. એહીજ લોકને માંય. આ.
 વિપ્ર એતરમાં દીએ તવરે, આ. મજે પૂરવ કૂળ ત્યાંય. આ. ૪
 ત્રિપ્રને કેવા જાણીએરે, આ. હંચ લતિ વિદ્યાવંત. આ.
 વિપ્ર રૂપી ધરા રોપીએરે, આ. તેથી લાભરે અતપંત. આ. ૫
 મુની કહે વિપ્ર સુણોરે, આ. ક્રોધમાંન માયા લોભ. આ.
 હિંસકજો તમે એતી ધણારે, આ. વળીજાએ નહી ખોભ. આ. ૬

અદતને કુશીજે વરયારે, આ. વળી એજના પર યારે. આ.
 વિપ્ર નહીરે વિદ્યા નહીરે, આ. પીશું નરારે સિરદાર, આ. ૭
 વળીરે વિપ્ર પ્રતે ભણેરે, આ. ઇહિ વેદ પહેત. આ.
 બારે હમાલ ના સારીખોરે આ. મરમ ન જાણો કહેત. આ. ૮
 મુની અહાર અર્થે ફરેરે, આ. માંન રહીત છું એહ. આ.
 મુખેત જાણો તમેરે, આ. દીપો મુજનેરે ગેહ. આ. ૯
 હાળ આઠમી એ કહીરે, આ. અતિ ધરીને ઉદ્ધાસ. આ.
 મુની ઉમેદચંદણ કહેરે, આ. આગે સુણોરે સમાસ. આ. ૧૦

કુહા.

હવે વિદ્યાર્થિ એમ કહે, બાલે ખનિંતી એહ;
 જડ મુરખ એરે કોણછે, કર્કસ વાણીનો ગેહ. ૧
 દેવ વસે મુની ઉચરે, સાંભજો વિપ્ર વાત;
 નહી દીપો જો મુજને, નહ્યો યસ ફલાંત. ૨
 અજી તવ એમ ઉચરે, કુણછે ક્ષત્રિ કુમાર;
 વંસ જોષ્ટા કરમે ગ્રહી, કાઢો તમે નિર્ધાર. ૬
 બિલાં કોઠાંની જોષ્ટીકા, લેઈ ચાખખા તેહ;
 વંસ અને નેત્ર કરે ગ્રહિ, તાડણ આવ્યા ગેહ. ૪

હાળ ૯ નવમી.

(હમીરીયાના ગીતની દેશી.)

અજ્યોધા નરપતી ખેટડી, બદ્રા તે તેહનું નામરે. કુવરજી;
 સહુ વૃંદને એમ ઉચરે, મતિ કરો એહી કામરે. કુવરજી;
 કટૂક ફળછે એહનાં:—
 બદ્રા કહેરે તમે સાંભજો, મહત્મા જોટોછે એહરે; કું ૧

એહની શક્તિ અતાંગછે, મુને તાતે દીધી તેહરે;	કુંકુ ૨
મુજને ન વાંછી એહણે, એહવો સુધાતમી એહરે;	કું
નરપતી સુરપતેં સેવીયો, મતિ હીલો તમે તેહરે.	કુંકુ ૩
અંતરના ગુણ નવી લહે, ઉગ્ર તપરા વિહારીરે;	કું
પ્રબળ પ્રતાપી એહછે, દહાછે પંચ વિકારીરે.	કુંકુ ૪
સંજતી એહવો બાણંને, અતી શક્તિ જશવંતરે;	કું
કુઃકર વૃત એહણે ગ્રહાં, પ્રાક્રમછે અતપંતરે.	કુંકુ ૫
નહીજો કુવેણ મ લહે, હીલા જોગ નહીં એહરે;	કું
તપ તેજને બળે કરી, પ્રબળજે તમ તેહરે.	કુંકુ ૬
રૌદ્ર દેવતી કાંમની, ભલાં કહ્યાં તેહ વેણરે;	કું
મુની ઉપશ્રગ વારવા, પીણ ન માયું તેણે કેણરે;	કુંકુ ૭
તીહુક તાંતો યયો વળી, વિક્રબ્યા જક્ષ અપારરે;	કું
ગગન મંડળે તે રહી, બાલે કરે અતી સારરે	કુંકુ ૮
ગર્જના શબ્દ કરે ધણા, તાડતા હણતા તેહરે;	કું
રૂદ્ર ધારા કર્ણે વહે, વિદારિયા તમ દેહરે.	કુંકુ ૯
ઠાળ નવમી એ કહી, સુણો હવે અવદાતરે;	કું
મુની ઉમેદચંદ્ર કહે, બદ્રા ભણે એક વાતરે.	કુંકુ ૧૦

કુહા.

બીરી મેર નખસુ ખણો, વહની ચરણ ચંપાય;	
લોહ ચણા કરમે ગ્રહી, કચું મિણ દંતે ચવાય.	૧
ગિરિ વહનીને લોહ સમો, મોટકો પુરૂષ એહ;	
જશનામી નર દીપતો, તેહને હીલોજો તેહ.	૨

(૧૫)

ફણીધર જોમ કોપિયો, દિયે જ્યું નરને ડંક;
વીજધર સમો જાણુજો, દિર્ઘ લખિધવંત. ૩
પતંગ વૃદ્ધ દીપક પડે, એમ હવા તમ હાલ;
શામાટે હું એમ કહું, તાડો ભોજન કાલ. ૪

ઢાળ ૧૦ દસમી.

(રહેા રહેા આજ પંચીડા—એ દેશી) .

બદ્રા કહેરે વિપ્ર સુણો, એહ નરછે મોટો.
ફળ તેનારે તમે પેખીયાં, કામ કીપોરે તમે ખોટો;
ચરણ કમળ ભેટે છુટશે. ૧૨૬. ૧
શીર નમાડ્યો કટી લગે, કર દોયે પસાર્યા;
કુઃખ અતપંત પાંખીયા, ન રહ્યા બદ્રાના વાર્યા. ૨૦૨
નેત્ર ચઢ્યારે હુંચા ધણા, મુખે સુણ એ દમતા;
મુખ કમળ તે હુંચાં રહ્યાં, રહ્યા ગ્રીવા એ નમતા. ૨૦૩
જીઘા ઉજી અગ્રે રહી, જોમ રણરંગ મચીયો;
સુર આફળી જોમ મરે, એહી ઠાઠજ રચીયો. ૨૦૪
શામદેવ એજીનેરે, તવ ત્યાંહી દ્રેષ્ટેરે પડીયા;
વિશ્વમ્યો તે સર્વને દેખીને, કાજ પેરે તે પડીયા. ૨૦૫
માત તાત તતક્ષેવ સહુનાં, ઉભાં રહ્યાં વિમાસી;
તવરે સહુ તેહીજ સમે, કરેછેરે અરદાસી. ૨૦૬
ફહઆ તમને અતિ ધણા, ખમો અમ અપરાધ;
ગેમારે યું નહિ જાણીયુ, એહસુ ન હોયે વાદ. ૨૦૭
તવ દેવરે વિતરીક હયા, ખાસ તે અણગાર;

દ્વેશ રોશ મુજને નહીં, કોઈ ઉપરે લગાર. ૨૦૮
 સુરનરે કામ એહવો કીયો, મુજ ભક્તિ કરનાર:
 દ્રઢપણેરે તમે જાણુજો, હણ્યા તમણા કુમાર. ૨૦૯
 એછી કહે સુણો સંજતી, રક્ષા કારક તમે;
 કુટુંબ પરીજન સહુ, શર્ણુ ગ્રહીશું અમે. ૨૦૧૦
 ભક્તિ યોગ્ય મુનીજી તમે, કુળે એહવો ન કોઈ;
 રોણું તમ ચરણા કેરી, પુજનીકછો મેંઈ. ૨૦૧૧
 વિપ્ર ટોળે મળી વીનબ્યા, તવ થયારે સજીવ;
 મુનીને ચરણે નમી કહે, અવિનય અમો સદીવ. ૨૦૧૨
 દાળ દસમી પુરી થઈ, વિપ્રનો તે સમાસ;
 મુની ઉન્નેદચંદજી કહે, પ્રમાનંદ ઉલાસ. ૨૦૧૩
 ફુલા.

પ્રોહિત મુખથી ઉચરે, નિર્લેપિછે અહાર;
 લેસ નહીં કૌ એહમાં, ગ્રહિ જે તે અણુગાર. ૧
 સાલણ કુરે દાળી ઘણી, ત્રોટો નહિંછે કાય;
 લાભે દેજો તમે મુની, તવ ખોલ્યા મુની ત્યાંય. ૨
 દોશ રહિત દિયો મુજને, વિપ્ર વહરાવે એહ;
 વાહરી પારણો કિયો, માસ ખમણુનો તેહ. ૩
 પંચ દ્રવ્ય પ્રગટ હુવા, અગ્ન પાડાની માંય.
 નીર મુગંધી પૂજની, ગગને બોલે વાય. ૪
 દાંન સુપાતર એ દીધો, ગડગડ હેવે નાદ;
 દેવ દૂત્તબી વાજતી, બોલતા સરજે સાદ. ૫

ઢાળ ૧૧ અગ્યારમી.

(હોપીયું પંચીડા પ્રીતલડી તારીરે વશીરે અંતરે.એ દશી.)

હારેહો વિપ્રજી વાત કરેછે એતો માંહોરે માંહી, ટેક. ૧

મન હરખ ધરી નિગ્રથીયારે મુનીવરના ગુણ ગાઈ;

પ્રેમધરીને કહેછે, એતો તપસી કરમને દહેછે. હોવિ.૨

એતો ગીરિ મરતકે વહેછે,—

વિપ્ર જાતીમાં કોઈ નહી, સખહી વાત એહોજ લહી;

એતો ચંડાળ સુત બલ સહી. હોવિ.૩

પ્રતક્ષ શક્તિ એહની, એવી નહી અન્ય કેહની;

એતો સુર સેવેછે તેહની.— હોવિ.૪

હવે મુની વિપ્રને કહે, તું હિંસા ધરમમે લીન રહે;

એતો વેઠી બાર જમ વહે.— હોવિ.૫

યજ્ઞ આરંભ અતિ ઘણો, જલમાંહી પવિત્ર પણો;

એતો રજ ઉતરે દેહ તણો. હોવિ.૬

અંતરઘટ રજનાં જાઈ, વળી નીરેતું શું ધોવેછે કાંઈ;

હારે એતો નિવારો તમે બાઈ. હોવિ.૭

મંજનકીએ નિર્મળ હોવે, નીરે લઈ અતિ ધોવે;

હારે તુતો યું ક્યું નરબવ ખોવે. હોવિ.૮

દ્રબ યજ્ઞ સ્તંભરે લઈ, વળી કાષ્ટ ત્રતી જાતી કહી;

વળી બહની લઈ કરમારે ગ્રહી. હોવિ.૯

એક અંજુ ને અરુ કાળે, ડુન્ને જામનીને પ્રાંતસપાળે;

હારે એતો નીક અસુચીને ઠાળે. હોવિ.૧૦

(૧૮)

પૂરા ભૂત જીવાદિક, વળી લોલ આદિતે વિશિક;
એતો વધતા જીવ અનંક. હોવિ.૧૧

વારમવાર તેહીરે જાયે, મુચી બાવેરે નીરમે નાયે;
એતો આરંભ હોવે ખટકાયે.— હોવિ.૧૨

ઢાળ અગ્યારમી એ ધઈ, મુની ઉમેદચંદેરે કહી;
હારે એતો સમાસ મુજો તેહ સહી. હોવિ.૧૩

કુહા.

તવ પ્રોહીત એમ ઉચરે, સાંભળજો મુની રાય;
કઈ રીતે યત્ત કીજીએ, કુણુ યત્ત દોખ જાય.૧
નારલેખી તમે સંજતી, સેવે સુરનર નાર;
ફળે યત્ત અમને કહો, મુની બોલે ધરિ પ્યાર.૨

ઢાળ ૧૨ પ્યારમી.

(નરભવ રણીઆમણો—એદ્દશી)

આરંભ ખટ કાય તણો, જાણીને તેહ નિવારોરે;
અપ્યા અદત નિવારીને, મૈથુન તળે વિકારોરે. આ.૧
અંજના પરમુરછા તળે, વળી તળે અભિમાનીરે;
માયા તેહી પરપંચનાં, ધરીએ સુખતે ધ્યાનોરે. આ.૨
પાંડુ પારે ક્રોધ લોભને, જાણીને તેહ નિવારોરે;
જે નરયત્તને આદર્શો, ટાળે તે પંચ વિકારોરે. આ.૩
સંધરીએ પાપ ધારને, સંવરધારે કરીનેરે;
મુઠ્ઠાતજી સર્વાંગમી, સસુકા તજી સરીસનારે આ.૪
કર્મ રૂપી અરીને દહા, હણુવા એ મુચી કહેરે;

(૧૯)

યસ ઉપગ્રણ ઉતરે, પુછતાં વિપ્ર તે હવેરે; આ.૫
 બહની તમચે કોણ છે, કીયો સ્થાપનાનો ઠાંમરે;
 ચાટુઓ તમચે કોણછે, ધન હોમવા તાંમરે. આ.૬
 ગોરે સંધુ કણ કોણછે, બહની દીપત હોવેરે;
 ઇંધણા તમચે કોણ છે, તેહસુ તિંમરે સખ ઓવેરે. આ.૭
 સ્વાંતી તમ ચેતે કોણ છે, ટળે ઉપદ્રવ્ય નેણેરે;
 હોમો છો તમે કીણુ વિધે, અમને કહોતે વેણેરે. આ.૮
 ઢાળ ખારમી એ કહી, ઉમેદચંદ ઉઘાસેરે;
 હવે પડી ઉતરે તેહ કહે, ભવિ સુગણુ નરે ગાસેરે. આ.૯

કુહા.

દ્વાદસ ભેદે તપ કહ્યો, બહની તેહજ જાણ્ય;
 ત્રિવિધ જોગતે ચાટુઓ, ગોર શરીર તે જાણ્ય. ૧
 કર્મ ઇંધણા તપે કરી, કરે પરજાળી ખાખ્ય;
 જિવ રક્ષા સંજમ જોગ, તે સ્વાંતિ ટાળે ઉચાટ. ૨
 એ ચારે જાણી આહુતિ, હોમ કંઈં છું એહ;
 પ્રોહીત તેહી સર્વને, મુનીયે કહ્યું તેહ. ૩

ઢાળ ૧૩ તેરમી.

(સહુણો રાવળ ચાલેરે. એદશી.)

મધુરે સ્વરે વિપ્ર પુછતારે, સનાન દ્રહ તુમ કોણ;
 સ્વાંતી એતર તમ કોણછેરે, તિર્ય તુમચે કોણ.
 મુનીયરે દીયો અર્થ ખતાય. ટેક; ૧
 ન્યધી તમે પવિત્ર થયારે; ટાળીને કર્મની રજ;

કહો પ્રસંન થઇ સાધજીરે, સુણવાની વાંછા મળ. મુ૦૨
 તવ તે મુનીયર એમ કહેરે, સારહિત ધર્મ એહ;
 સ્વાંતી કારણુ પ્તચ્ચર્ય જીરે, ખપે કરમ રજ તેહ. મું૦૩
 મિથ્યાત રજ જેમા નથીરે, આતમ.નિર્મળ તેહ;
 એહમે આવાંતાં થકારે, કર્મ મેલ જાયે તેહ. મુ૦૪
 સુચી ભૂત તેહને કહેરે, કરે મંજન તેહ;
 મુની કહે વિપ્ર સુણોરે, ઉગર્યા આરો છે એહ. મુ૦૫
 કૃશળ તત્વના જાણુ હુવારે, દોડુ ત્રીલોકીરે દેવ;
 સરવ સ્નાંન તે મોટકુંરે, જાણો તમે સત મેવ. મુ૦૬
 એહ મંજન વાંચતાં થકારે, ટળે કરમનો મેલ;
 તેહ કારણુ તમે વિપ્રજીરે, સેવેરે શીવપુર સેલ. મુ૦૭
 વિપ્રનેરે પ્રતિ બોધીયારે, તમ્ન્યો સર્વ અનર્થ;
 તવતે વંદે વિપ્રનારે, આદરીયા વૃત બાર. મુ૦૮
 હરકેશી અણુગારજીરે, તપ તપીરે અધાર;
 શીવ પુરમે વાસ લીયોરે, ત્રોડી તે કરમ કઠોર. મુ૦૯
 ઢાળ ભજી એ તેરમારે, હરકેશી કેરો સમાસ;
 ગુર પ્રતાપે એહ સહારે, કહ્યું તે ધરીને ઉલાસ. મુ૦૧૦
 ઉગણીમે પચ્ચિસમેરે, ગઢપુર નગર મોઝારે;
 મુની ઉમેદ્યંદજી કહેરે; કાગણુ માસ ઉદારે. મુ૦૧૧
 (૪લી શ્રી હરકેશી મુનીનો રાસ સમાપ્ત.

અથશ્રી સુકોસલની ઢાળો.

કુહા.

શ્રી ગુરુને ચરણે નમી, સમક્તિ બિજ દાતાર;
બવ રટણુચીરે ઉધરે, પ્રબળ ગુણી સંસાર. ૧
તે કાળે તેણે સુમે, જંબુ ભરથ મોઝાર;
અન્નેધ્યા નગરી અતિ ભલિ, અમરાપુરી આગુહાર. ૨
રાજેસર અલવેસર, શોભિત ગુણે મયાળ;
ઘપ્પાગ વંશે ઉપનો, પૂરંદર ભૂપાળ. ૩
પઠરાણી મહિ દીપતી, રાજીવ ગુણ ગંભીર;
પ્રદ્ય વૃત્તમે લીન રહે, વૃત્ત ધારણ મતિ ધીર. ૪
તસ નંદન ગુણ આગળો, કીરતિધર અભિરામ;
નૃપ સ્થાન તસ થાપિયો, વ્યાપિ મહીમા તામ. ૫
પૂરંધર અવસર લહી, લીધો સંજ્ઞા ભાર;
પ્રત્યંક તપ તે આદરી, પોત્યા સર્ગ મોઝાર. ૬
કીરતિધર પિણ તેમહી, સંજ્ઞા સાથે મંત;
સાર કરે નહિ રાજની, વૈરાગ મંત ઉતપંત. ૭

ઢાળ ૧ પેહેલી.

(ત્રીપદીની દેશી.)

મિત્રી ગીરારે રસાળ, સાંભળો કીરતિ ભૂપાળ;
આજ હો કરે કમળ ભોડી કંઈ ચિનતિ એ. ૧
જબ લગી પુત્ર ન થાય, ત્ય લગી રહેરે રાય;
આજહો ગૃહસ્થ પણેરે સુખ સંપત લિલા ભાગવાએ. ૨

- પરજનનારે પ્રતિ પાળ, શત્રુ તણારે મદગાળ;
આજહો પ્રખળ કીરતિનો ધારક કહે સહુ એ. ૩
- તારે નહોં છેરે પૂત્ર, કોણુ રાખ્ખેરે ઘર સુત્ર.
આજ હો પ્રખળ પ્રતાપી, આવી રાખે વિડુંખસે એ. ૪
- અરધાંગના કરે સોચ, તૈન મંત્ર કયું ન આલોચ;
આજહો અંતરે ગતમે, કરજી સ્વામી વિચારણા એ. ૫
- જેહને નહી સંતાન, તે ઘર છે સમસાંન;
આજહો સેવકની વિનતિરે, રાય અવધારજી એ. ૬
- વાણી સુણારે અભિરામ, મંત્ર સમજીરે વળી તામ;
આજહો મીત્રને વયણેરે, રાય તે રીઝવ્યો એ. ૭
- કીરતિ ધરરે વળી ભૂપ, સુખ વિલસેરે અનૂપ;
આજહો કુશમને ભીતરેરે ભમર કેળી કરે એ. ૮
- એમ સુખ વિવીધ પ્રકાર, સહ દેવી છેરે તસનાર;
આજહો શીયળ ગુણે કરી, શોહિ ભાળી ભાંમની એ. ૯
- ભાગવતારે સુખ સાર, જન્મોં એક કુમાર;
આજહો સુકોસલ કુમર નાંમ તસ યાપીયો એ. ૧૦
- સહ દેવીરે પરધાંન, મન ચિતવેરે એક તાંન;
આજહો ગુપત પણે સુકોસલ કુમરને રાખીયો એ. ૧૧
- જો જાણસેરે વળી રાય, રખે સંજમીયો થાય;
આજહો રાજ રિધી પરીવાર, રમણી તજી જશ્યે એ. ૧૨
- કીતરા દીનનેરે અંત, જાણ્યો રાયેં વિરતંત;
આજહો રોમાચળ, વિકસ્વર પાંમી અતી ઘણી એ. ૧૩
- પૂત્રને સોંપારે રાજ, સારે આતમ કાજ;

(૨૩)

આજ હો સમ દમ ખમ ગુણ, સાચેર તેહી શોભતાએ. ૧૪
 સુમત ગુપત વળી સાર, પાળે પંચ આચાર; .
 આજહો સંજમ ગુણ સાચર માંહી ઝીલ રહ્યા એ. ૧૫
 સુત સાંતીરે સાર, જાણે સકળ વિચાર;
 આજ હો પ્રબળ વીમળ ગુણ મતિયે કરી આગળા એ. ૧૬
 એ થઈ પહેલી ઢાળ, ઉમેદચંદ કહેરે રસાળ;
 આજ હો સુગુણ નર શો ભોગી આગળ સાંભળો એ. ૧૭

કુહા.

દેશ નગર પુર પાટણે, કરતા ઉગર વિહાર;
 ભવીકને પ્રતિ બોધતા, કરે આતમ ઉધાર. ૧
 દિન કેતાને આંતરે, ફીરતા તે અણુગાર;
 નિજ નગરે ફરિ આવિયા, તરણુ બોધય પાર. ૨
 પોરસી ધુર સઝાયમે, દુહાંએ ધરતા ધ્યાંત;
 ત્રિભુએ ઉઠ્યા ગૌચરી, બેઈ કાળનો માંત. ૩
 તપે તરણુદય આકરો, તિણે સમે અણુગાર;
 જોય નિચને મધ્યમ કુળે, ફીરતા ધરધર બાર. ૪

ઢાળ ૨ જી.

(જંબુરે ધીપના ભરથ એંતરમાં—એદેશી)

કરમ સખળ પરિખળ જગતમાં, જાણો તમે ભવિ પ્રાણીજી;
 નગર વહોરણ પાંગર્યા મુનીવર, તીહાં નીપની સુણી વાણીજી. ક.૧
 તેહવે સમે તે સહદેવી રાણી, ફીરતી ધરની હુતી નારીજી;
 કરમ વસે તેણે શુંરે કીધુ, વિપરીત વાત નહીં સારીજી. ક.૨

સહદેવીરે એક દીનને સમે, ધરોને મંત્ર ઉઘાસજી;
 વિવીધ પ્રકારના વેશ બનાવી, બેઠી તે રંગે અવાસજી ક.૩
 નજરે જુએ નગરની રચના, ત્રીક ચક્રક ચાચર વાટજી;
 નરનારી વૃંદ સહુ આનંદમે, કરે મુકીને ઉચાટજી. ૪
 ત્રીક પંથે દ્રષ્ટી કરીરે તેણે, આવંતો મુનીવર દીઠોજી;
 ગજગતિએ ચાલે મલપંતો, લાગ્યો તેને અતિ ધ્રુઠોજી. ક.૫
 પૂર્વ પક્ષે પતી એ માહરો, મુજને વમી છે એણેજી;
 વચ્ચં કંથને વિલપી ઘણો, નવિ માંનીયો તેણેજી. ક.૬
 સંજમ લીધીરે તેણે હરખે, ફસીયો ધરા અપારોજી;
 લીલારો પતો નંદન માહરો, લઈ જશે નીરધારોજી. ક.૭
 વૈરી પીણુ નવી કરેરે જોહ, તેહવો કરશે એહજી;
 પાવસ પહેલાં પાળ હું આપું, તારે રહેશે મુજ ગેહજી. ક.૮
 અત્યંત નારી મન અકુળાંણી, ન રહી સુદ્ધિ લિગારજી;
 કંથ વિહુણો પુત્ર પીયારો, સ્વારથીયો સંસારજી. ક.૯
 કવણુ ઉપાય રાણી તે કો, તે મુણુને ભવી પ્રાણીજી;
 મુનીરે ઉમેદચંદજી કહે, હૈડેતે હરખ આણીજી. ક.૧૦

કુહા,

મુજ વિના નવિ ઓળખે, મૂની વરને કોય;
 તે માટે હું મતિ કેળવું, જિમ મુજને મુખ હોય. ૧
 વૈરને વ્યાધી તણા, ધૂરથી કીન્ને ઉપાય;
 પ્રમાદરે વથ જો રહે, તે નર સહુ દુઃખી થાય. ૨
 પતી ગયો પીણુ પૂત્રમું, આંધી રહીછુ નેહ;

(૨૫)

પૂત્ર ગયાં કરશું કીસો, મોમંત એ સંદેહ.

૩

ઢાળ ૩ ત્રીજી.

(હસ્ત નગરપુર અતિ ભગ્નો. એદેશી)

એમ રાણીરે મંત્ર ચિંતવી, તેડાવીયા ભારતે વીરે;
 નેત્ર સાંને દેખાડીયો, મુનીવર છકાયનો પીરે.
 મુનીવર છકાયનો પીર, કપટ તેણે કેળવી દુઃખ દીધારે. ૧
 દુઃખ દાયક નરે સહુને, પ્રબળ પ્રાકૃતી એહરે;
 વિધન કરશે એ રાજને, સાહી ગ્રીવાયે કાઢો ગેહરે. સા.ક.૫.૨
 મુજ પિયરે એ આવીયો, ઉસ દીનથો કુશળી વાતેરે;
 વસ્તીના પૂત્ર ભ્રમાવતાં, કુટી કાઢ્યો મુજ તાતેરે.કુ.ક. ૩
 સુભટે આવીને ગ્રીવા સાહી, વળી દીએ જોઈકાના મારે;
 તાડનાં ત્રજનાં તે કરે, વળી મુખે કરે ફીટ કારે, વ.ક.૪
 નગર લોક હાંહાં કરે, એનો દુષ્ટ મીત્ર રાણી દેયરે;
 ધોર તપેશ્વરી આવીયો, ભીક્ષાનો તે કાળ નેયરે. ભી.ક.૫
 ભિક્ષા રહી અનરથ થયો, હવે કવણુ કરવો ઉપાયરે;
 મુનીનો ઉપમગ દેખીને, એમ સહુ ઝુરે મંત્ર માંયરે.એ.ક.૬
 ખારે દધીએ મીષ્ટ વીરડી, સુકાસલની ધાબ્ય માયરે;
 મુનીનો ઉપમગ દેખીને, થરથર ધ્રુજે તસ કાયરે. થ.ક.૭
 નેત્ર લાગીરે આવણુ ઝડી, એનો આર્વારે રાયને પાંસરે;
 ધાબ્ય મા આર્વાતાં દેખીને, રાય મંત્ર અતિ ઉલાસરે.રા.ક.૮
 આંસુ પ્રતાળ દેખી કરી, વળી પુછે રાય વિરતંતરે;
 ઓરે માતા કોણે દુભઆં, મુજને કહેરે મતીવંતરે. મુ.ક.૯

(૨૬)

ઢાળ ત્રીજી પુરી થઈ, વળી પુરી નથઈ વાતરે;
મુની ઉમેદચંદજી કહે, વળી આગળ વાત વિખ્યાતરે. વ.ક.૧૦

કુહા.

ધાવ્ય કહે વચ્છ સાંભળ, રૂઢ્યા જેને જગદિશ;
સાર કરે કાણુ તેહની, એહ છે વિશ્વા વીસ. ૧
કુંવર કહે કરૂં વીનતી, તજ્જે અનેરી વાત;
અંતરા રવજ્જે મુજ્જને, કહેનિ મેરી માત. ૨
જે દુઃખ ઉપજ્જ્યું તૂજ્જને, તે કહે એણી ઠાર;
મેર કરીને આચરો, તે કરજ્જ્યું એણીવાર. ૩

ઢાળ ૪ ચોથી.

(લાવોને કમળ શાહાંમણાં. એદ્દશી.)

માય કહે વચ્છ સાંભળો, અમે કહાંછે ખેં કરજ્જાડરે.
તાત તારે સંજમ લીયો, વળી રાજ કાજ સહુ છોડરે. મા.૧
તપ કરેણી અતિ કરી, નીર્ઘ્ન હુવે તસ કાયરે;
માસ માસનારે પારણાં, એમ વિચરંતા મુનીરાયરે. મા.૨
આજ છેરે તસ પારણો, એતો નારલોભી નિર માયરે;
ભિક્ષા લેવાનેરે કારણે, આજ આખ્યા-ધરારે ઉછાયરે. મા.૩
તુંમ જનમીયેં સેવા સાચવી, તેતો વરણવી કેમ જાયરે;
દુઃખ દેવરાયો અતિ ઘણો, વળી એમ કહે ધાવ્ય માયરે. મા.૪
પૂરવ વેરે સંભારીને, સંતાપ્યા રૂખી રાયરે;
તમેરે એઠા લીલા કરો, તુંતો પૂત્ર નહોં શત્રુ થાયરે. મા.૫
તમારે નગર સુખીયાં સહું, વળી સુખે વારારે કરો રાજરે;

(૨૭)

બીક્ષા વિહુણેરે મુની ગયો, હુંતો કુખણી થઈ તેથી આજરે મા. ૬
 અપર માતાનાં વેણથી, ભય ભૂત થયો તે ભૂપાણરે;
 તાત સમીપે ઉતાવળો, આવી નમી ઉભો તતકાણરે. મા. ૭
 પાયે નમી એમ વીનવે, અવિનય ખમો મુનીરાયરે;
 મુતજરે મુની નીરખો, તમે તારણ તરણ જીહાજરે. મા. ૮
 આરે સંસાર અસાર છે, અલ્પ પડળ જેમ પતંગરે;
 નેત્રને દીસે સોહાંમણાં, ક્ષીણમે તે વીલે જાયે રંગરે. મા. ૯
 તમે તર્કા મુજને તારો, તમ મેટો મુજ કુંદરે;
 ઢાળ ચોથીરે ઉલટ ધરી, એમ કહેછે ઉમેદ અંદરે. મા. ૧૦

કુહા.

આજ દિવસ ધન્ય માહરો, પાયો તુંમ દેદાર;
 ખલક સગી ખારી હૂઈ, ઉતારો ભવ દધીપાર. ૧
 મુની વદે તવ મુખથી, અમૃત વાણી રસાળ;
 જેમ આતમ મુખ ઉપજે, તેમ કરો તમે બાળ. ૨
 મુકાસલ ગયો મંદારે, તજવા મોહ જંગળ;
 એઠીંચિ રાજ ભુવનમે, રાણુ તે ચિત જમાળ. ૩
 કંથને કુરચિ દેખિને, હરગિત હૂઈ તવ નારે;
 પ્રાણ જીવણ મેહેર કરી, ભણે આબ્યા ભરથાર. ૪

ઢાળ ૫ પાંચમી.

સોનેકી ગગરી રૂપા કેરીદાર, ગગરી ઉતારો મેરે નંદકીસાર
 બાલ પ્યારા, મેરી ગગરી ઉતારો. એદેશી.
 રાય કહેરે મુણો મુંદર નાર, વિષય નિકાર એતો દિસે સંસાર.

(૨૯)

પ્રાણ પ્યારી લેશ્યું સંજમ ભાર. ટેક; ૧
 કર જુગલ સંગ ટેકરી એમ, મુજને વિસારો પ્રાણ જીવન કેમ
 લાલ પ્યારા, બોલ માંનો હમારા. ટેક; ૨

તમરે વિહુણી ઘડી જાયરે છમાસ,
 જીવન હમારો કેમ રહે ધીરવાસ; લા. બો. ૩
 કોમળ કમળ સુવાળીરે દેહ,
 અંતરે વિચારો નવી નીપલે નેહ. લા. બો. ૪

નહી ફુજરે મુજ સરખીનાર,
 જોડલો પાયો તમારો એણેરે સંસાર. લા. બો. ૫
 તમે ઠાકાર મારા શીરનારે મોડ,
 કારજ સુધી રહો મારા પુરજો કોડ. લા. બો. ૬

ચિત્ત તમારો ધીર કરો મોરનાથ,
 લાજ્યુ વધારો જોડી કહું દોનું હાથ. લા. બો. ૭
 પુત્ર નહીરે કોને સોંપશો ભાર,
 ચિત્તમે વિચારો એમ વીનવે નાર. લા. બો. ૮

રાય ભણેરે તું શિયળવંતી નાર,
 ગર્ભ તમારો તેને મેં સોંપ્યો ભાર. લા. બો. ૯
 દાયો અનુમતી નારીરે મોય,
 વિખ્ય વિકાર તજ્યે શીવ મુખ હોય. લા. બો. ૧૦

હિમેદ ચંદ તત્વારથ જોય,
 ઠાળ પાંચમી એનો પુરીરે હોય. લા. બો. ૧૧

કુહા.

આત્મા લેઈ નિજ નારીનિ, તાતની પાસે જાય;

(૨૯)

સંજમ લીધો બાવસુ, હરખ ધરી દીલ માંય. ૧
 ખમરે થઈ તવ માતૃને, ધરણી ઢળી તેણીવાર;
 કાગઠ અમ થયો માહરો, મુને કોણુ આધાર. ૨
 આર્ત રૌદ્ર ધ્યાને કરો, અત્યુ પાંખી તે નાર;
 ક્રોધ વસે થઈ વાઘણી, ગીરો ગુહર તિણે કાર. ૩

ઢાળ ૬ છઠી

(મોહન ગણેલીરે માનુંની. એ દેશી.)

હવે આગળ હુઈ જે ચરી, સાંભળજો નરનાર, સાહેબા;
 કીરતી ધરને સુકોસલો, તાત પૂત દોઈ લાર, સાહેબા;
 ધન્ય ધન્ય જીગલ મુની સર. ટેક; ૧
 ગીરી ગુહરનેરે અનુસરે, વસ્તા નિઃશ્વળ કાંમ સાહેબા.
 ઉગ્ર તપ તેણે આદર્યો, સારે આતમ કાંમ; સાહેબા. ધ.૨
 દ્રઢ ચિતને સમતા ગુણી, રણુમ રહ્યારે ચોમાસ; સા.
 નીરલોભી નીરજાન્યો, નિશદીન રહેતા ઉદ્ધાસ. સા. ધ.૩
 માસ માસનારે પારણાં, કરતાં તેહ મતિ ધીર; સા.
 દળ પરિસા બાવીશયી, નિશ્વળ રહે શૂરવીર; સા. ધ.૪
 કાર્તિક પુતમને પારણે, નગર બણી તે આવંત. સા.
 એટલે આવીરે વાઘણી, મુની સાંભરે ધ્યાવંત; સા. ધ.૫
 કીર્તિધરને સુકોસલો, ચિતવે ચિત મોઝાર; સા.
 મહાંત ઉપશ્રગ આવિષો, હવે કરવો એવો પાર. સા. ધ.૬
 મુની કીરતીધર એચરે, પાછળ રહો તમે આજ; સા.
 ઉપદ્રબ અમે સહેસ્યાં, જેમ સુધરે મુજ કાજ; સા. ધ.૭

સુકોસલ તવ ખાલીયો, કાંઈ ઉચરો નિચ ખાલ; સા.
 વચન એહ અ શોહામણાં, પરિસા તરણાનેતોલ; સા. ધ.૮
 સુરે સુભટનાંરે પારખ્યો, પરદળ સામો ઝુઝાર; સા.
 આધ્યા ભરે પાછા નવીં ધરે, કરમે લેઈ કરવાર. સા. ધ.૯
 નિગ્રંથ પંચ પગ્ગ એહવો, જાણુજો તમે મહારાય; સા.
 પરિસા રૂપ વૈરો યકી, પાછા ન ધરું અમે પાય; સા. ધ.૧૦
 સમે પહાંમે તે સહસ્યું, સરવે ઉપદ્રવ એહ; સા.
 સનમુખે આવી ખડો રહ્યો, ચિતદ્રઢ કરી તેહ; સા. ધ. ૧૧
 ઢાળ છઠીરે સોહાંમણી, ક્ષમાવંતરે રખીરાય; સા.
 કરેજીગલે સ્તવના કરે, ઉમેદચંદ ચિતલાય; સા. ધ.૧૨

કુહા.

આરાધન વિધિ ત્યાં કરે, આલોચે મંત્રમાંય;
 વ્રત દૂખણ કોઈ હુવો, નિરા કરણ કરે ત્યાંય. ૧
 મમતા મૂકા દેહની, નિર્લોભી નિગરંથ;
 ઉવટ વાત તણ કરી, અલે સુતરને પંચ. ૨
 સાગારી અણસણ કર્યો, તણી વાઘણી ત્યાંય;
 સૂકોસલ ઉપર પડી, તે સુણુજો મંત્ર માંય. ૩

ઢાળ ૭ સાતમી.

(છંડર આખ્યાં આપલીરે. એ દેશી.)

નહોરે ઉદર ઉપર ધર્યોરે, ધરણી દુલ્યો રખીરાય;
 વિદ્યો નખ અંકુસેરે, રોજે મહીએલ કાય.
 સુમણુ નરે જોજો કર્મ વિચિત્ર.

ટકા; ૧

મોર બજેરે તટે નાડીયુરે, તટકેરે તુટેરે સાંમ;
 કડકડ નાડ હોવે હાડનારે, કીચો એવા તેણે કામ. સુ.જી.૨
 ત્રોડી ત્રોડીને તનુ તણોરે, આંમીખ હરખેરે ખાય;
 ફરધારા અંગથી પડેરે યોધરે વળગી આય, સુ. જી. ૩
 વિલુરી નાંખ્યો આતિ ઘણોરે, ધરતી હરખ અપારે;
 અંગોપાંગ વિતરીક કર્યો, આણીને અધિકો ખાર. સુ.જી.૪
 અમૃતને કવળે કરીરે, પોક્ષણ કરીજે દેહ;
 વિણ અપરાધે વાઘણીરે, વિલુરી નાંખ્યો તેહ. સુ. જી. ૫
 નિશ્વળ પણે મુનીવર રહોરે, ચળીયો નહો લીંગાર;
 કમળાં કર જેમ વિસ્તરે, તેમ ચઢતા અણુગાર. સુ.જી.૬
 ક્ષપક ચડતાં ઉપનુંરે, વિમળ કેવળ નાણ;
 વસુ કર્મ દળ ચુરીનેરે, સાધ્યો પદ નિર્વાણ. સુ. જી. ૭
 કિરતીધર ફળે મુનીરે, પરબળ તપ તેણે કીધ;
 તે પણ અપવૃગ પાંમીયોરે, નર ભવનો ફળ લીધ. સુ.જી.૮
 અંતર તમથી જાણજોરે, સગપણ વિચીત્ર પ્રકાર;
 અંધ પડલસમાં એ સહીરે, વિલયે પાંખે નિર્ધાર; સુ. જી. ૯
 સવંત ખંડ ભોમી સહીરે, સુંદર ત્રીસની સાલ;
 મુની ઉચ્છેદ્યંદળ કહેરે, સાતમી ઢાળ રસાલ. સુ. જી. ૧૦

(ઇતિ શ્રી મુકોસજની ઢાળો સમાપ્ત)

અથ શ્રી અમર કુમારની ઢાળો.

કુહાં.

શ્રી ગુરુને ચરણે નમી, પ્રણમૂ ખે કરજોડ;
અમર કુંભર ગુણ ગાઢસાં, આળસં અળગો છોડ. ૧
તે કાળે તેણે સમે, જંખૂ ભરત મોત્રાર;
મગધ દેશ શોહાંમણો, મૂખરાજગરી સાર. ૨
અણીક નરવર રાજવી, પ્રજાને સુખકાર;
જૈન ધર્મે પરચો નહીં, મસ્તકે ધર્મનો ભાર. ૩

ઢાળ ૧ પહેલી.

(રાવપુરો રણીયાંમણોરે લાલ. એ દેશી.)

માઘ્યાત પરચો અતિ ઘણોરે લાલ,
જીવ રક્ષારો નહીં ધર્મરે; સુજ્ઞાની;
નિશદીન તેહ માર રચ્યારે લાલ,
પર્સતિંઈ સંચે કર્મરે; સુજ્ઞાની;
ચરી સુણો હવે કરમનારે લાલ. ૮૬; ૧
એક દીવસે અણીક રાજ્યોરે લાલ,
કરે ચિત્રશાળા એકરે, સુ.
ચિત્ર અનૂપમ ઉપનારે લાલ,
નેહ ઉપજે તેને પેખરે, સુ. ૪૦૨
ગોખ બારી ચોખારી ઘણીરે લાલ,
કોરણી કરીરે વિચિત્રે, સુ.

ચિત્ર વેલ શાહાંમણીરે લાલ,	
પેખતાં વાઘે અતિ પ્રીતરે,	સુ૦ ૨૦૩
આશ્વરજ એક સાંભળોરે લાલ,	
તેહી શાળાને માંહરે,	જ૦
પ્રોળ ગીર પડે તેહનીરે લાલ.	
દેવાણું જોગ દીસે ત્યાંહરે,	સુ૦ ૨૦૪
રાય અંતરમાં વિચારણારે લાલ,	
કેસો કારણ એહ ડામરે,	સુ૦
ઉપાય કરું હું એહનોરે લાલ,	
જન્મ રહેતે અ નામરે,	સુ૦ ૨૦૫
તિવર વૃત્તી મેંન રાજનેરે લાલ,	
કરી મંત્રીસુ વિચારે,	સુ૦
પંડીત જોશી તેડાવીયારે લાલ,	
કહેતે વાત વિસ્તારે,	સુ૦ ૨૦૬
જોશીપ્રતે તે એમ કહેરે લાલ	
સુણો પંડીત સુજાણરે;	સુ૦
વાતતે અચરજ સારખીરે લાલ,	
કરો તેહ પરમાણરે;	સુ૦ ૨૦૭
પ્રોળ પડે ચિત્ર શાળાંરે લાલ,	
કરો તેહનો ઉપાયરે,	સુ૦
તેની ચિંતા મુજને ધણીરે લાલ,	
ઢોણ કારણ છે આપરે.	સુ૦ ૨૦૮

(૩૪)

એ વાત જાણી વિપરે રે લાલ,	
મંત્રસું કરી વિચારે	સુ૦
સાંભળો નરપતી સાહેબારે લાલ,	
વાત કહે તેણી વારે.	સુ૦ ૨૦૯
બાળીક બત્રીશ લક્ષણોરે લાલ,	
બહનિ સ્થાન કરો ત્યાયરે	સુ૦
તેહ બાળને સજ કરીરે લાલ,	
જોરે હાંમીએ તેહમાંજરે,	સુ૦ ૨૦૧૦
તેવતે શાળા પડે નહીંરે લાલ,	
રહે સદારે અનાંમરે,	સુ૦
વિપ્રતે એમ ઉચરેરે લાલ,	
કરો તમે એવો કામરે,	સુ૦ ૨૦૧૧
તવ અનૂચર તેડનેરે લાલ,	
એમ વદરે નરરાયરે,	સુ૦
પડેહો વજડાવો નગરમાંરે લાલ,	
કુવર આપે જોહ આજરે,	સુ૦ ૨૦૧૨
તેહ બાળકની બરાબરારે લાલ,	
તોળી આપુંછું દ્રબરે,	સુ૦
તેહ પુરુષના મંત્ર તણીરે લાલ,	
પૂરું હું આશા સરવરે,	સુ૦ ૨૦૧૩
મુની ઉમેદ ચંદણ કહેરે લાલ,	
પહેલી ઢાળ રસાળરે,	સુ૦

(૩૫)

પ્રેમ ધરીને એમ ઉચરે લાજ,

આગે સુણો અધિકારે.

સુ. ૨૦૧૪

કુહા.

નગર અનૂચર ચાલતાં, કરતા સોર અપાર;

ત્રિપંથ ચાંચરે ફીરતા, જોતાં ધર ધરમાર. ૧

તે નગરી મધમે વસે, વિપ્ર રૂપબ દત નામ;

બદ્ધાતાએ કામની, રહે પોતાને હામ. ૨

જુગલ કુમર તસ દિપતા, વિપ્ર અકૃત પુત જાણ,

જડ તર્માંહી સેહરો. કુઃકર કરમનો હાણ. ૩

ઢાળ ૨ ખીજી

(સલુણો રાવળ ચાલેરે. એદેશી.)

રૂપબ દત એમ કહેરે, સાંભળ સુંહર નાર;

બાળીક એક ને આપીએરે, તવ આવે દ્રવ્ય અપાર.

સુગણ નર જુઓ હે કરમની વાત. ૮૬; ૧

તો ઘેર લીજા આપણેરે, જો મળે જરમો જોગ;

તમે અમે બહુ સુખથીરે, વિલસાએ બોજેરા ભોગ. સુ. ૨

તવતે નારી એમ કહેરે, સાંભળો મોરારે સ્વામ;

દીલ ન કરો એ વાતનીરે, તીવ્ર ગ્રહો કર કામ. સુ. ૩

અમર કુંવરને આપીએરે, ધુરત કુમરછે એહ;

સુજ નેત્રથી નાથજીરે, દૂર નીવારીએ તેહ. સુ. ૪

વિપ્ર અનુચરને કહેરે, મતિ કરો તમે વાર;

સેવક રાખને એમ કહેરે વિપ્ર દીયછે કુમાર. સુ. ૫

રાય સુણી આનંદ બયોરે, સાંભળજી સહુ તેહ;
 જે ધન માંગે તે આપીનેરે જાવો બાળકને ગેહ. સુ.૬
 ધન લેહી તીહાં આવીયોરે, વિપ્રને કહેરે વાંણ;
 સોંપો તે કુવર મુજનેરે, તો ધન આપુ આ ઠાણ. સુ.૭
 બાળક તેને સોંપીનેરે, દ્રવ્ય લીધો તેણીવાર;
 મુને પીતા નવી દીછયેરે, યું કહે અમર કુમાર. સુ.૮
 તાત કહે હું શુંયે કરૂંરે, મુને છે તું હેતકાર;
 જોરે નહીં ચાલે માછરોરે, તમ માય દીધે કુમાર. સુ.૯
 કાકાને તેણે જાણ કર્યુરે, તેણે પીણ કહીયું તેમ;
 માત તાત દીધે તાછરોરે, તેમાં હુંતે કરૂં કેમ. સુ.૧૦
 કુંવરે રોવંતો સાંભળોરે, માસી ભુયા આવે ત્યાંય;
 વડી જૈન પણ ત્યાં સહીરે, તેણે નવ રાખ્યો ધરમાંય. સુ.૧૧
 સગાં કુટુંબ સહુ જાણુજોરે, સ્વારથીયા સહુ જાણ;
 એમ જાણી તમે છાંડજોરે, કરજો વચન પ્રમાણ. સુ.૧૨
 ઠાણ કુજીહી રંગસુંરે, આગે સુણો અધિકાર;
 મુતી ઉમેદચંદ એમ કહેરે, તેને છાંડે તે પાંચ પાર. સુ.૧૩

કુહા.

ધન જો જોરિ અનર્થ કરે, માંહેા માંહિ લડંત;
 ધન લેવાને તરફરે કુએ, તેઉ વધિ માહિપડંત.
 હવે કુંવરનો કર ગ્રહી, રાય કણે લે જાય;
 રદન કરેરે દયામણાં, સોચના ધણિ મન માંહ.

(૩૭)

ઢાળ ૩ ત્રીજી.

(ગસ્ત કુમારની—દેશી)

કુંવર મંન ઘણો કંઈકજેજી, આત્રિયા મધ્ય બનરરે હો પ્રાણી;
 લોક સહુ હાંહાં કરે હોલાલ, જોવા મળ્યાં નર નારરે હો પ્રાણી;
 કંચન અકારજ એ સહો હો લાલ. ૮૬૦૧

લોક મુખે અંગલી ગ્રહેજી, માંડ્યો પ્રબળ અકારરે હો પ્રાણી.
 નરનારો ઈમભણે લાલ, એનવિ સરજે રાયરે હો પ્રાણી. ૬૨

બાળ મુખે એમ ઉચરેજી, રાખે રે મુજને કોઈરે હો પ્રા.
 તે ઘેર દાસપણે રહુંરે લાલ, દીન પણ કહે રોઈરે હો પ્રા. ૬૦૩

નગરથેઠ એમ ઉચરે જી, આપુંરે દ્રવ્ય અપારરે હો પ્રા.
 રાયે મંગાવ્યો તુંને હોમવારે લાલ, તે કેમકરે કુમારરે હો. પ્રા. ૪

કુંવરને તે લઈ ગયાજી, રાજા અણીક પાંસરે હો પ્રા.
 અમર કુમારને દેખીને હોલાલ, હુવો તેરાય ઉઘાશરે હો પ્રા. ૫

વિપ્ર સકળને રાજા કહેરેજી, મુણો વિપ્રજી મુજાણરે હો પ્રા.
 કુંવર બત્રીશ લક્ષણો હોલાલ, જુઓ શાસ્ત્રના જાણરે હો પ્રા. ૬

તવ તે બાળ એમ ભણેરેજી, સાંભળ પ્રજાપતિ પાગરે હો પ્રા.
 હેતકારી નરનારના હોલાલ, તું મુજને કેમબાળ્યરે હો પ્રા. ૭

તવ નરપતી ઈંમ ભણેરે જી, સાંભળો તમે કુમારરે હો પ્રા.
 દ્રવ્ય આપીને તુંને લાતીયારે લાલ, અમારો નહીં આન્યખરે
 હો પ્રા. ૬૦૮

માત.તાત તમ તણારેજી, ધન લઈ આપ્યો મુજરે હો પ્રા.
 અનંદ્ય મૈતો નવી કંપી હો લાલ, તવ ચાકરે લાઆં મુજરે

હો પ્રા. ૩૦૯

અમર કુમરને તિહાં કણિરેજી, નીર સુગંધી લેધરે હો પ્રા.
મંજન તેહને કરાવિયો હો લાલ, અંગ પ્રદંત કરે ત્યાંધ રે
હો પ્રા. ૩૦૧૦

કેસર અંદન અર્ચિયારેજી, કુસમ ગ્રીવાએ થાએ નેહરે હો પ્રા.
વિપ્ર સહુ ટોળે મળી હો લાલ, વેદ અભ્યાસ કરે તેહ રે હો
પ્રા. ૩૦૧૧

અમર કુમર મંત્ર ચિતવેરેજી, ઉદ્યમ કરે અગાંધરે હો પ્રા.
અંતરે કરતાં વિચારણા હો લાલ, એમ કરતાં આબોયા-
દરે હો પ્રા. ૩૦૧૨

મુનીજી સમીપે સીખીયોજી, નવકાર મંત્ર સારરે હો પ્રા.
મુજ દુઃખરે સર્વ તેહથી હો લાલ, દૂર હોયે તેણી વાર રે
હો પ્રા. ૩૦૧૩

મંત્ર નવકાર તેહ તણોજી, ધ્યાન ઘટ મોઝાર રે હો પ્રા.
અબ એણે અવસર વિષે હો લાલ, જીનજી અપનો આ-
ધાર રે હો પ્રા. ૩૦૧૪

ઢાળ ત્રીજી પુરી હુઘજી, જોડીમે જીગતે એમરે હો પ્રા.
મુની ઉમેદચંદજી ભણે હો લાલ, અધિકો ધરીને પ્રેમ રે
હો પ્રા. ૩૦૧૫

કુહા.

દવ સિંહાસણુ કંપિયો, અવધે પેએ સમાર;
કારણ કીસો એહછે, ઉપિયોગિ હુવા તે વાર. ૧

(૩૯)

જંબુ ધીપના બરથમાં, દિઠો અકારજ એક;
તવ તિહાં તે દેવને, ઉપનો અતિસે ધ્રેખ. ૨

ઢાળ ૪ ચોથી.

(યાવર વારીરે મોરા સાહેબા, કાંબલ મતિ ચાલે. એદેશી)

સીધ્રપણે રે દેવ ચાલીયા, આત્રા નગરમોઝાર;
અતિ તુમસ તેહ લાવીને, અનળ શીતાવી તે વાર. ૧
સિંહાસણ કીયો દીપતો, ખંદરથાંતને માંહ;
પૂરંદર સમો દીપતો, કુમર બેઠોછે ત્યાંહ. ૨
અમર કુમરને ખેસારીને, કરે સૂર ગુણ ગ્રામ;
રાય અધો મૂખે પડ્યો, બોણીત વમતારે તાંમ. ૩
વિપ્ર સહુ લાખાં પડ્યા, કરે ચરણન હાલિ;
એમ સહુ વિપ્ર પડ્યા, સુરદેવને ચાલે. ૪
સબા સહુ અચરજ ભઈ, એ કૌ દેવ કુમાર;
કાળ મુખેથી ઉધ્યો, એજ એ અવતાર. ૫
ગગને વાચારે ઉચરે, સુણો નરનેરે નારી;
ચરણ પોષરે જળ છાંટશે, રાજા ઉઠશે ત્યારી. ૬
તવ સેવક રાજા તણા, વોયા કુંવરનારે ચર્ણ;
નીરે કચોળડા કરે ગ્રહી, છાટે તેહને ગ્રહ, ૭
રાજા એણીકે ઉડીયો, આશ્ચર્ય છે મોટો;
હાંહાં મુરખમે શુ કર્યું, એ કૃત્યવ ખોટો. ૮
વિપ્ર પડ્યા તેણે પેખીયા, જોવા એના પાપ;
બાળ હતા એણે ચિતવી, તેહ ભાગવે આપ. ૯

વિપ્ર સહુરે ભિળા થયા, દેખણુ આઆ તે વારે;
 નર નારી ભેવા મળ્યાં, ખેડો અમર કુમાર. ૧૦
 રાય આવી પરવારસું, આઝો તે તતકાળ;
 કરભેડી કહે કુમરને, તમે સાંભળો બાળ. ૧૧
 રાજ રિદ્ધિરે સહુ તાહ્યરી, એમાં મુજ ન કાંય;
 સોંપું એ સહુ તુજને, તખ્તે ખેસારે જાય. ૧૨
 એથી ઢાળ આણુંદની, શુઓ જંનના વચન;
 મુની ઉમેદચંદજીરે કહે, જપળે એકજ મન. ૧૩

કુહા.

ભુખના વચન સુણી કરી, મન ચિતવે કુમાર;
 રતી વીતને કારણે, એટલુ હુવો વિકાર. ૧
 રાજ પદવી ઉરેતબે, ખાઉ કુણેરે માર;
 તેહના ફળ લેઈ કરી, રઝળું અતિ સંસાર. ૨

ઢાળ ૫ પાંચમી.

(સુમતી જીણે સર વંદીયે—અદર્શી)

અમર કહેરે સુંણો રાજવી, કલ્પે નહીંરે મુજ રાજ રે;
 રાજ થકીરે કુખ પાંચીયે, રાજ કરેરે અકાજ રે. અ૦૧
 આગે પીણુ એહ રાજીયો, અબપીણુ છો જો એહરે;
 અગત સ્વાગત તે કરે, સ્વારથીયોછે તેહ રે. અ૦૨
 હવે સંજમહું આદરું, છોડી સકળ સંસાર હો;
 જીન વચન આરાધ શું, પામુ ભવનો પાર હો. અ૦૩
 રાય લોક સહુ એમ કહે, ધન ધન એ અવતાર હો.

તારત ધર્મએ એહનો, તને છે એ વિસ્તાર હો. અ૦૪
 પ્રસંસારેવાધી ઘણી, વાધ્યો જ્ય જ્ય કાર હો;
 ધર્મ પાવક શીતળી, જગમે ધરમ આધાર હો. અ૦૫
 અમર કુમર કરે સોચના, લાભ્યો જાતિ સમર્ણુ સાન હો;
 બવ નજરે નિહાળીયા, પાંખો મંત લજ્જત હો. અ૦૬
 એહીજ વાતરે ચિતધરી, સંજમ લીનો તીહાંઈ હો;
 પંચ મહાવત આદ્યો, ઉલસતો મંતમાંહી હો. અ૦૭
 નગર થકો તે સંચર્યો, બહીર છે શમરયાન હો;
 તીહાં કણેરે તેહ આવીયા, કાપ્યો અગ મુકળ ધ્યાન હો. અ૦૮
 હાળ પાંચમી એ કહી, અમર કુમર સમાસ હો;
 મુની ઉમેદ્યંદ એમ કહે, મન અતી ઉલ્લાસ હો. અ૦૯

ફુહા.

માત તાત ફુવાર દેહ, પેડાં મંદીર માંય;
 આડખણી ઊડી ઘણી, જર પ્રખે પેછે ત્યાંય. ૧
 દ્રવ્ય ઘણા લખ કરી, લીધાં વસ્ત્ર સાર;
 મન ઉલ્લાસ પણે ઘણો, જાણે વિવા ધરનાર. ૨

હાળ ૬ છઠી.

(નિદ્રડી વેરણુ હુઠ રહી-એદેશી)

એમ વાત કરંતા આવિયાં, કાંઈ નાના હોરે માતુંઆળકુમાર કે;
 અમર કુમારની માતને. એમ કહે હોરે એ તો વાત વિસ્તાર કે;
 પૂર્વ વહેર તીહાં લેહે. ૮૬૧
 અમર કુમારે સંજમ લીધો, એમ વાત હોરે કહી નાનરો આળકે;

(૪૨)

એતો વૃત લેઈ ચાલીયો,
છાંડી દીયો હોરે અધૃવ બંધ જંગળકે, પૂ. ૨
એવી વાત તણે સાંભળી, તવ તેહી હોરે મંન ચીતવે એમકે;
હવે કરવુંશું આપણે,
કાંમ અનીજ હોરે આપે લાભિયો એહકે. પૂ. ૩
હવે તે દ્રવ્ય આપણો, લેઈ જશે હોરે વળી રાયને દારકે;
આપણે નરહ પાયકો, કરો ઉદ્યમ હોરે તમ સુંદર નારકે. પૂ. ૪
દ્રવ્ય રહે ઘેર આપણે, એમ જાણીને હોરે કરો દીલના સાહીકે;
તવતે નારી સાંભળી, ઉલસીત હોરેભઈ રતી માંહીકે પૂ. ૫
ચિંતાતૂર તીહાં થઈ, તે નારી હોરે મંન ચિંતવે એમકે;
હવે અમર કુમર તણો, તેહ ઉપાય હોરે વળી કહું હુ કેમકે. પૂ. ૬
એમ સોચંતા તેહને, સાંભરીયું હોરે પુરવ તાણુ ઘેરકે;
તતક્ષીણુ ઉઠી તીહાં થકી, જેમ રહે હોરે ધન કહું એહપેરકે. પૂ. ૭
ઢાળ છઠી એ મેં કહી, મુની ઉમેદ હોરે ચંદણ કહે એમકે;
હવે તે અમર કુમારને, તેહ પાપણી હોરે વળી કરેછે કેમકે. પૂ. ૮

કુહા.

સાંચી ચાલે તે પાપણી, કર લેખને કરવાણ;
ખર ગતીયેરે ચાતતી, મુની જિહાં સુકમાલ. ૧
તિક્ષણુ ધારયિ તેહને, વધીયો મુનીનો અંગ;
દેહયાં કિયો વેગજો, ભક્તીમેં પાડ્યો ભંગ. ૨

ઢાળ ૭ સાતમી.

(આ બવ રતન ચિંતામણી સરખો. એદેશી)

ધર્મ સુકળ ધ્યાન સમરતાં, સુખ ભાત તીહાં ધરતારે;
ક્ષમા અડગ નિજ કરમે ગ્રહી. રતી તામસ કરતારે;
જોજોરે સગપણ માતનો. ટેક; ૧

ધનધન અમર કુમાર વૃત ધારી, ગુણ આગર ગુણ ધારે;
કાળ ધરમ પરિપૂરણ કરીને, બારમા સ્વર્ગ મોઝારે. જો. ૨
સાગર બાવીશને આયુષ્ય સ્થાને, પાંખ્યા સુખ તે વારે;
મંત વંછિત સુખ તેહને લાબ્યા, સુરલોક મોઝારે. જો. ૩
સાગર બાવીશને આંતરે, ભોગવી ભોજો ભોગરે,
દેવ તણું આયુષ્ય પુરું કરી, અવસે કાળને જોગરે. જો. ૩
પુનોદય બવાંતર તણારે, તેથી મહા વીદેહે વાસોરે;
નર રૂપાણું તેહજ પામી, ભોગવશે સુખ અંસોરે. જો. ૫
માત તાત કુળ રૂએડોરે, ઉત્તમ ભવ તે સારે;
એહવી પુનાઈ પામશેરે. સહુને તે હેત કારે. જો. ૬

સુખ સાહેબી માણતારે, સુંદીર મહા સુકમાજે;
રૂપ પુરંદર સમોરે જાણો, એહવો બાળ કુમારે. જો. ૭
એહવાં સુખ તે ભોગવીનેરે, પામશે જીન તણો ધરમરે;
મન સુધે તેહ વૃત વહસે, અર્મ શરીર ભવ ચરમરે. જો. ૮
થીવર મુતીવર સર્માપે. સંજમ લેશે સુખ કારોરે;
વિષય સુખ ક્રિયાગ કુળ જાણી, તજશે વિષય વિકારોરે. જો. ૯
તપ અઠમ છઠ વિવીધ પ્રકારે, કરશે મંત ઉલાસરે;
વિમળ નિર્મળ કેવળ પાંખી, લેશે શીવ પુર વાસરે. જો. ૧૦
હાળ સાતમી એ કહારે, ધરીરે મંત ઉલાસોરે;

(૪૪)

મુની ઉમેદચંદળ કહે, તેહ મુનીના અમે દાસોરે;

કુહા.

મુની વધી તે માંહણી, અતી હરખીત યાય;
કુઃવિયો મુનિવર ખાળને, મલકુંતિ પંચે જાય. ૧

અતિ આનંદે ચાલતાં, સિંહણ દ્રષ્ટે જાય;
ક્ષુધા દીન તરણના, તેહને હણી ત્યાંય. ૨

ઢાળ ૮ આઠમી.

(હમીરીયાના ગીતની—દેશી)

ફુંફરી નાંખી તીહાં કણેરે, પાપણી મુઘ તે વારે;
જીઓ ગતી એહનારે, ત્યાંથી તે કાળ વેગે કરીરે,
પોતી તે નર્ક મોઝાર. જી. ૧

નર્ક છઠીયે ઉપનારે, કર્મ તણારે ફુંગ એહ; જી.
સાગર ખાવીસ આઉએરે, જાઈ ઉપની તેહ. જી. ૨

મનુષ્ય ભવ રતનનેરે, અફળ ગમાઓ તે નારે; જી.
પુનરપી લાભતાં દોહાલોરે, જેમ ગમ્યા મુતકાર. જી. ૩

તરકરે જેમ ગમાવિયારે, ખણવા ખાતર તે ફુવારે; જી.
જીનરાયે પરકાસીયોરે, ઉતરાધ્યેન મોઝાર. જી. ૪

એષ્ટ મંત્ર નવ કાર્યારે, મુની અમર પાંખ્યા પારે; જી.
એમં જાણી ચિત ધારજોરે, હોશે ખતકમે આધાર.

જવીયણ સાંભજોરે. ટેક. ૫

સુરે તર સમ જાણજોરે, અવર સકળ દીસે ફુંદરે;
આતમ નિર્મળ એહયોરે, સકળ કરમ તે નિકુંદરે. બ. ૬

(૪૫)

ઢાળ ભલી એ આઠમીરે, અમર કુમાર અધિકારરે;
 નિશ દીન પ્રમેથી પાંચનેરે, રાખળે ચિત મોઝારરે. બ. ૭
 ગુર પ્રતાપે એ કહારે, ભોરસદ નગર મોઝારરે;
 મુની ઉમેદચંદળ કહેરે, અષ્ટ ઢાળ ધરી પ્યારરે. બ. ૮
 સવંત ઓગણીસે પચોથમેરે, માગસર માસ ઉદારરે;
 અમાવાસ્યા તે સોહામણીરે, અરક વાર સુવારરે. બ. ૯
 (ધની શ્રી અરક કુમારની ઢાળો સમાપ્ત.)

અથ શ્રી નીખઢ કુમારની ઢાળો.

કહા.

તે કાળે તેણે સમે, સ્વરઢ દેશ મોઝાર;
 ધારામતી નગરિ ભલી, સ્વર્ગ પૂરી અણુહાર. ૧
 જોણુય દ્વિપટ આયાંમ, દીઠ મંત પ્રસન;
 વિખમ પણે જોયણ નવ, ભૂપ તીહાં શ્રી કૃમ્. ૨
 હશિંન ખુણ તેને વિખે, પ્રખત રેવંત નાંમ;
 ગગન મંડળે હંચો અતિ, નભ નિચે એહ ઢાંમ. ૩
 શીખરે હંચા લહેકતા, સહકાર અતિ પ્રકાર;
 વૃક્ષ અનોપમ શોભીતાં, દેખે હરખ અપાર. ૪
 ગુંહા વંશ નાંગર લતા, અશોક વૃક્ષ પ્રધાંન;
 સૂદર શોભા છે ધણી, સુખ લિજારો થાંન. ૫
 હંસ કે કહને મયણી, કોમક સારસ નાંમ;

ચકવા ચકવી કાબરી, કોયલ વર્ણુ છે. સાંમ. ૬

ઢાળ ૧ પહેલી.

(નદી જીમુનાંને તીર—એ દેશી.)

અપશરા દેવ કિનરીનાં, સમોહ છે અતી ધણાં;
રૂપે અનોપમ દીપે છે, તેહ શાહાંમણાં—
વંદ દેવતા તણા દીપે, તીહાં કણે સહી;
ઐયર ઐયરી જીગલ, પણે આવે ત્યાં વહી. ૧

વંદે વંદ સુર દેવ તણા, મીલીયા સહુ;
નિત પ્રતે તીહાં કરે છે, ઓછવ વિધ બહુ;
દસે દસાર બંધવ, શામે તીહાં વળી;
શ્રી કૃમજીને પાય, નમે તે લળી લળી.— ૨
ત્રીખંડ માંહી આંણય, વરતે છે તેહની;
રાજ સુભટ સહુ કાર, ન લોપે નેહની;
પ્રબળ દળ અતિ સૂર, દીસે સહુ તેહનો;

શત્રુ દળ તણો બય, નહીં છે કેહનો— ૩
સૌમ સુંદર દીપે સાર, નર વંદને વિખે;
દધી નંદન ને , ગ્રહ નક્ષત્રમે દીપે;
પ્રિય કારી છે નર સુર, ને દરશન તેહનો;
પ્રબળ પ્રતાપી રૂપ, કાન્તિ જોતી તેહનો. ૪

કૃમજી રાજ સભા માંહી બેસે છે બ્યાહરે;
દસે દસાર આવી, મુજરો કરે ત્યાહરે;
બળદેવજી આદિ દર્શ, પાંચસે મોટા વીર;

તે પણ પાંસે આવીને, હેતે મુજરો કરે:— ૫
 ઉગ્રંસેન પ્રમુખ, સહુ પરી વારે કરી;
 શ્રાણ સહસ રાજ આયે એમ ઉલટ ભરી;
 પ્રભુન આદે ઉંક ફેડી, એમ સહુ કુમરે;
 તે પણ આવીને કૃમ્મજીને, મુજરો કરે. ૬
 એમ સુભટ વડ વડા, આવીરે તીહાં નમે;
 વિચિત્ર પ્રકારના, કવુહણ કરીને રમે;
 રૂપમણી સતભામા, જંબુવતી અતી નેહમે;
 નિશ દીન કૃમ્મજી, હરદે વસે છે જોહને. ૭
 દક્ષણાર્ધ ભરથ ક્ષેત્ર છે જોહને વિષે;
 એટ ઠકરાઈ પણા, કરે વળી તે મુષે;
 પૂર્વ સુકીત તણા, ફળ એવાં જાણુજી;
 એમ મુણીને વાત, હરદે ભવી આણુજી. ૮
 ઢાળ પ્રથમ એતો, પૂરી કરી મંન બાવતી;
 પુન્ય થકીરે સર્વ વાત, બનેરે સહુ ફાવતી;
 રતિ ધરીરે મુની ઉમેદચંદજી કહે;
 પુન્ય વંત નરે જીહાં, જાય તીહાં સુખ લહે. ૯

કુહા.

દ્વારિકા નગરિને વિષે, રાજ બળદેવ નાંમ;
 ઉપમા હિમ વંત સારખી, રાજનાં કરે કામ. ૧
 રેવતિ નાંમે તસ બારબ્યાં, વડિ સહુ રાણીમાંયે;
 સૂકમાળી પણૂ ધણૂ, રાયને મંન બાયે. ૨

એકદા સુતાં સેજમે, દીંકૂ સિંહ સૂપન;
 જાગી સુપનને ચિતવે, પુત્ર તે હોશે રતન. ૩
 નવ માસ પૂરા હૂતા, સુખ વેળા સુખ વાર;
 રેવતિ રાણી તે સમે, જનમીયો કુમાર. ૪
 માહા બળ રાયની પંરિ, પ્રણાવિ કન્યા પચાસ;
 દાન પચાસ દતિ તોહાં, રહે નીતે અવાસ. ૫
 વીસેજે તે જાણુને, નિખદ નામે કુમાર;
 મેહેલમાં તેં ઝિજતો, ભોગવે સુખ અપાર. ૬

ઢાળ ૨ ખીજી.

(શ્રી હરજીરે આલંગે નહીં—એ દશી)

નમ જીહંદ સમો સર્વા, દ્વારામતિ મોઝારે;
 કાયા ધનુષ્ય જારો દસ કહી, વર્ણવું તેહ અધિકાર, હો. ન. ૧
 કૃમ્મજીએ વાત સાંભળી, પામ્યા હરખ અપાર હો;
 ઉછરંગ મનમે આણુનિ, અનૂચર તેજ્યા તે વારે હો. ન. ૨
 તેડી અનૂચરને કહે, ભરી વજડો જાય હો;
 શબ્દે સહુરે આવી મળે, ચોંપ કરો તમે બાધ હો. ન. ૩
 વચનું સુંણી શ્રી કૃમ્મતાં, આવીયા ભરી પાંચ હો;
 ગાઠે શબ્દે વજડતાં, પામ્યા મન ઉદ્ધાસ હો. ન. ૪
 ધમધોરે નાદ તે સાંભળી, સમૂદ્ર વિન્ને વસે બાધ હો;
 નિજનિજ સેના લેઈ કરી, આત્ર્યા કૃમ્મજી ત્યાં હો. ન. ૫
 કરળેડી સહુ રાજવી, કૃમ્મ રાયને કહે હો;

જે વચન તમે કહેા, તે શીર ચડાવી લહે હો. ને. ૬
 સેવક પ્રેરખનેરે કહે, હય ગય રથ સંણગાર હો;
 પ્રધાન સુર તેણે કરી, દીસે સહુ મનુહાર હો. ને. ૭
 હરી ત્યાં થકી ચાલીયા, મંજન મંદિર માંહી હો;
 વચ આબુષણ પેરીને, ઉઠાણુશાળા આઘ્યા ત્યાંહીહો. ને. ૮
 સમ કુંભીશો રે આરેઠે, ચાલ્યા વંદણ કાજ હો;
 અષ્ટ મંગળીક ચલાવીયા, જેમ કોણીક તે રાય હો. ને. ૯
 સુત ઉવાઠયી જાણજો, કોણીકનો અધીકાર હો.
 તેમ હરજીરે ચાલીયા, સાથે સહુ પરિવાર હો. ને. ૧૦
 દસે દસારે સારથ વાહી, રાય કુંવર પણુ શોભે હો;
 રૂપે પુરંદર સારીખા, દેવ સરખાં મંત્ર ખોભે હો. ને. ૧૧
 સરવ રીધે તે પરવર્ષા, વાળાંના અતિનાદ હો;
 નગર મધ્યે થઈ નિસરે, હરખે સહુ રાયજાદ હો. ને. ૧૨
 જહાં જનવર નેમજી, આવી સરીપતી વંદ હો;
 સેવાં કરે જગદીશની, મંત્રમે પામે આનંદ હો. ને. ૧૩
 હાજ ફજીરે પુરી થઈ, કહે ઉમેદચંદ સાર હો;
 હવે નીખડ કુમર તણો, આગે સુણો અધિકાર હો. ને. ૧૪
 ફહા.

નીખડ કુમર મહેલમાં, કરે આનંદ અપાર;
 જણાવીરા અવણે સુણી, કિસો કારણુ અનુહાર. ૧
 જેમ જંભાળિયે સાંભળ્યો, વિવા: પનંતિયઅધિકાર;
 મંડાણુ કરી તે નિસર્ખા, તેમ નિસર્ખો કુમાર. ૨

- નેમ પાસે આવીને, સુણે કથા તે ઠાર;
 સાંભળિ આંહુંદ ઉપનો, મંત હરખ્યો કૂમાર. ૩
 સારથી ચીંતની પેરે, આદરીયાં વૃત ખાર;
 સુત રાય પ્રસેણિમધ્યે, જો જ્યોય અધીકાર. ૪
 કુંભર નગરે બાણિ ચાલિયો, વૃદ્ધત મહા મુનિરાય;
 શિખવડા નેમ નાથના, વર્તે કાઠિસગ માંય. ૫
 કુવર દેખિ વરદત મુની, એમ ચિતવે ચિતમાંય,
 નેમને વાંદિને કહે, અરજ સુણો પ્રભુસાર. ૬
 નિખદ દેખી મંત માહેરે, વાંછના મળવાનિ થાય;
 નીતનીત મિલવે કરી, હરખ ઉપજે મંતમાંય. ૭
 મુની પુછે નેમજી પ્રતે, પાયો રૂધિ કેમ એહ;
 સુરિયાંમ પેરે પુછતાં, વ્રાત કહેા પ્રભુ તેહ. ૮

ઢાળ ૩ ત્રીજી.

(તટ જમુનાનોરે અતિ રજાયાંમણારે. એ દશી)
 જંબુધીપે હો, બરથ ખેતરને વિખે, રોહીડો નગર તે સાર;
 સુખીયાં વસે હો, લોક સહુ ત્યાંહીનારે, દેખતા પ્રેમ અપાર.
 બવીયણુ જોજો હો, સુકીત એહવારે. ૧
 માહીર ઉદ્યાને હો, મેઘનાંમે વંન હુતોરે; જમ્બમણિરિદ્ધત નામ;
 મંદીર દોપેહો, મેઘ વંનને વીખરે, લોક પુણત રહે ત્યાંમ: બર
 રોહીડા નગર હો, મહાખળં રાજ્યોરે, પદ્માવતીરે તસનાર;
 સુખ્યબર સુતાહો, રાણી નિજ સેજમારે,
 દીઠો સુપંત: સિંહસાર. ૨

મહાબળ પેરેહો, તે પણ એ જાણુનેરે, જન્મ ઓછવ કરે રાય;
જોબન વયે હો, કુંવર પરણાવિયોરે, આણુંદ મંત્રમે લાય. બ. ૪
વેરંગ કુમરેહો, બત્રીશ રાજ કન્યારે, મળાવો કીયો દીન એક;
બત્રીશ નાટીક હો, પડે રંગ મહેલમૈરે,

સુખ ભોગવે વિશેક.

બ. ૫

અટતે રતુતા હો, સુખ જૂદા જુદા કહારે, ભોગવતાં માજેકાળ;
સાધારણ આચારજ હો, ગુણે કરી દીપતારે,

સમો સર્વા સુકમાળ.

બ. ૬

મેઘને આરાંમિહો, સુત્રી તીહાં વીચરેરે, તપ સંજમ પાજે સાધ,
પ્રખ્યાદ વાંદવાહો, તતક્ષણ નીકળીરે. તજ સહુ પરમાદ: બ. ૭.

રંગ જીવને હો, વીચરે વેરંગજીરે, કીડા કરેછેરે ત્યાંય;

વાત સુણીને હો, તેહ આચારજ તણીરે,

વેરંગ હરખીત યાય.

બ. ૮

મોટે મંડાણે હો કુમરજી આર્લાયોરે,

આબો મેઘવંત માય.

ધરમ સુણીને હો મંત્ર આણુંદ બયોરે,

સંજમ લેશ્યું મંત્રલાય.

બ. ૯

કુમર વેરંગ હો સુરી પ્રતે કહેરે, ખલક સુખછે અસાર;

માતપીતાની હો આસ્તા, માગીનેરે લેશ્યુરે સંજમ બાર. બ. ૧૦

ધરે આતીને હો માતપીતાને કહેરે, આસ્તા દીયો મુજ આજ;

નિગ્રંથ પંથ હો અમે પડી વરજમૈરે,

જેમ પાંમુરે સુખ સાજ;

બ. ૧૧

આસા માગી હો સંજમ વન આદ્યોરે,

આર્ધ્યા પંચ આચાર;

સમવાયંગ સુતરહો તેહ આદે કરોરે,

બણ્યા સુતસુ વિચાર.

બ. ૧૨

તપ સંજમે હો આતમાને બાવતારે, વિચરે વરંગ અણગાર;

વરસ ખેતાંલી હો અતી આણંદસુરે,

પાળીયો સંજમ સાર.

બ. ૧૩

આપુ અંત સમે હો અણસણ આદરીરે, માસ બેઉનો સંધાર;

આપુ ક્ષય કરી હો, બવ ક્ષય તે કરોરે,

કીહાં ઉપના અણગાર.

બ. ૧૪

દવલોક ચોથેહો સુરપણે ઉપનોરે, મનોરમ વેમાન મોઝાર;

પરયા પતીહો. પુરી કીધી પંચતીહારે,

સુખ ભાગવે મનોહાર.

બ. ૧૫

ઢાળ એ ત્રીજી હો કહી મન રંગસુરે, દવ તણા એ ત્રિરતાર;

મુની ઉચેદ હો એમ કહી વીનવેરે,

આગે સુણો અધિકાર.

બ. ૧૬

કુહા.

દવ આપુષ પૂર કરી, દ્વારિકા નગરી મોઝાર;

રાણિ રાજ બળદેવની, રેવતી કૃષ્ણે અવતાર.

૧

જીબન વય પાંખો કુંવર, ભાગ સુખ સંસાર;

મહેલ સુંદર શોભતો, અતીસેં મનોહાર.

૨

વરદત્ર ઝુનીને કહી, નિષ્ઠા કુમારનિ રીધ;

પૂર્વ સંજમ પાણિયો, તેના રિધિ છે વિવિધ.	૩
નિખટ કુમર તમ સમીપે, વૃત કરે અંગિકાર	
નેમ કહે સુણેા મુનિવર, લેશે સંજમ બાર.	૪
નેમ સમીપે સાંભળી, વરદતરે અણુગાર;	
તપ સજશું મંત્ર બાવતાં, કરે આતમ આધાર.	૫
એક દીવસ શ્રી નમજી, સહસ અઢાર પરિવાર;	
જીન પદમે વિચરતાં, પુર નગર તિણે ઠાર.	૬

ઢાળ ૪ ચોથી.

(સુતારીના ખેટા વીરા પિતૃરે લોલ. એદશી)

જીહે નિખટ કુમર એકદાસમેરે લોલ,	
આબ્યા નીજ પોખદશાળા માંયળે.	
ડાબ સાયસે તીહાં પાયરરે લોલ,	
વૃત પોસો કરરે રહ્યા ત્યાંયળે.	
ધર્મે શીયળ સુખ સંપદારે લોલ.	ટેક; ૧
મધ્યરે રજની ગઈ તેહજારે લોલ,	
ધરે નીજ આતમે ધર્મ ધ્યાંયળે;	
વિચાર એવારે મંત્ર ઉપનોરે લોલ,	
ધન વાસો પ્રભુજી તેહી ધાંયળે.	ધ. ૨
વળી ગામરે નગરપુરપાટણેરે લોલ,	
તલવર ઈશ્વર પરધાંયળે;	
તેડાવશ્વરે પ્રભુ તેહનેરે લોલ,	
સુણે ઉપદેશ ધરી કાંયળે.	ધ. ૩

- વળી જ્યારે નેમજી કીરતા થકારે લોલ,
 પૂરવાનું તે કરતા વિહારજી;
 દ્વારામતિયે કીરી આવજીરે લોલ,
 વાસો રહેજે નંદન વન ઠારજી. ધ. ૪
- ત્યારે હુંતો ચરણ કમળ વાંદજીરે લોલ,
 ધરૂ સર્વ વૃતિ પાણું સારજી;
 નિખટ કુમર એમ ચોતવેરે લોલ,
 એમ સુખ ભોગવે મનુંહારજી. ધ. ૫
- એમ એક દીવસે શ્રી નેમજીરે લોલ,
 મુની સહેસ અઢાર પરીવારજી;
 નંદન વંતરે આવી ઉતર્યારે લોલ,
 સહુ આઆં ઇસે નર નારજી. ધ. ૬
- નિખટ કુમરે વાત સાંભળીરે લોલ,
 ધણો મંત્ર થયોરે હલાસજી;
 મનોરથ કૃપા સહુ માહરારે લોલ,
 વળી જાઉ તીહારે વાંડુ તાસજી. ધ. ૭
- એમ ચોતવી નિજ અંતરેરે લોલ,
 કરે સન્નધ સર્વ ધરી પ્યારજી.
 મુની ઉચ્છેદ્યંદ વિનવેરે લોલ,
 હવે મુણો આગેરે અધિકારજી. ધ. ૮

કુહા.

અથ રથેરે અથ જોતરિ, આરૂં કુવા રથ માંય;

નગર મધ્યે થઈ નિસર્વા, આત્મા પ્રભૂછે ત્યાં. ૧
 નેમ જીણુંદને વાંદિને, સ્થિતો પ્રખ્યાત મોઝારે;
 ધર્મ ઉપદેશિત સાંભળી, જાણ્યો અંધર સંસાર. ૨
 પ્રખ્યાત સહુ પાછી વળી, આવિ નગરમોઝારે;
 કુમર ઘેર આવિને કહે, લેશ્યું સંજમ બાર. ૩
 માત કહે વચ્છ સાંભળો, દૂકર તપ આચાર;
 સંજમ વૃત્તે દોહિસો, મસ્તકે મેરું બાર. ૪
 ચાર મહા વૃત પાળવાં, લોચના શિરના કેશ;
 પાંચ સુમતી તણુ ગુપતી, રહિવું મેસે વેશ. ૫
 અસ્તને દ્વારે જાઈને, લિજે સુઝતો આહાર;
 ચારિત્ર છે વછ દોહિસો, ધરવા કઠણ આચાર. ૬

ઢાળ ૫ પાંચમી.

(મેંદી રંગ લાગ્યોરે. એદેશી)

નીખડ કહે સુણો માવડરે, લેશ્યું સંજમ બાર; જનની સાંભળોરે.
 કેશો વચ્ચંત બહુ વિધથીરે, રેશ્યું નહીં નિરધારે. જન. ૧
 સુરાનર સનમૂખ થયારે, કાયર નાઠા જાયરે. જ. ૧
 અમે સંજમથી શૂરછુંરે; લેશ્યું તવ સુખ ધાયરે. જ. ૨
 વાર અનંતી પામીયોરે, ભાગ ભોગ પરીવારે; જ. ૦
 અણુ દીઠું મેંતો દેખીયુંરે, એવા કોઈ નહીં સારે. જ. ૦ ૩
 ધન દોલત પરિવાર સહુરે, જાણ્યો તે મોહનો પાસરે; જ. ૦
 અભ્ર પડલ સમ જાણીયારે, કરું નહીંરે વિશ્વાસરે. જ. ૦ ૪
 કાંમની દામની સારીખીરે, ભાગબ્યા ભાગ વિલાસરે; જ. ૦

(૫૬)

જાણ્યું તે સ્કારયની સગીરે, ત્રેહુ તેહનો પાસરે. ૪૦૫
જન્મ જરા મેતો જાણીયારે, ત્રીજી મરણનો જોગરે; ૪૦
તેથી ડરીયો આતમારે, દેહીમાં પૂરણ રોગરે. ૪૦૬
લક્ષતે જીવા જોતમારે, ભમીયો અનંતી વારરે; ૪૦
પૂર્વ ક્ષણ સુકરિત તણારે, પાંચો માનવ બવસારરે. ૪૦૭
અસાને અંજન ધ રહ્યારે, હવે નં કંઈ વારરે; ૪૦
એમ કહું અનુમત દીયારે, સંજમ લેઉ સુખકારરે. ૪૦૮
માતે જાણ્યું વાર્યો નવી રહેરે, નિશ્ચેને નિરધારરે; ૪૦
તીવ્ર મંત સંજમ સુંરે, ફાગટ કંઈ પોકારરે. ૪૦૯
પાવસ નયણે ઉમઢ્યારે, દિન મૂખેરે વંદે તાંમરે; ૪૦
આપુ અનુમતી નુજનરે, તમે કરો સુખ કામરે. ૪૦૧૦
એ ચરી સુણી નિખટજરે, આનંદ પાયો ઉઠાસરે; ૪૦
દાળ પાંચમીએ આગતારે, હવે સંજમનો સમાસરે. ૪૦૧૧

ફુલા.

રથ અથ સણગારીયા, સન્યા સહુ પરિવાર;
સેઠ સેતાનિ શોબતા, આબ્યા ધરિ સહુ પ્યાર. ૧
મંજન વિલેપન તે કરી, વસ્ત્ર વિવિધ પરકાર;
શિરે મુગટ રાજે બલો, શોભે નિખટ કુમાર. ૨

દાળ ૬ છઠી.

(ત્રીયાતે વીગતેરે વરણવું.—એ દર્શી)

શરીર શોભા કરી કુમરજી, હવે કહું તેમરે વિસ્તાર;
કર્ણ ધરીને તમે સાંભળે, વર્ણવું તેનો અધિકાર. ૧

- જુગલ ખેરખા હાથમે, મુંદરી અંગૂરીમે સાર; ૨
 બૂજ બાજુબંધ શોભતા, મુંદર દીપે કુમાર.
 એકાવળીરે કંતકાવળી, દિપે તેહી રત્ન જડિત;
 હાર શામિરે રનાવળી, જોતાં આણુંદ હોય ચિત. ૩
 કુંડળ મોતીનાં ખુમણાં, તેને તિલક શામે કપાળ;
 સરલી તે તેહની નાશીકા, અધૂર પ્રવાળિકા માળ. ૪
 આમુષણ બહુ પેહેરીયાં, મણી રત્ને જડીયોરે સાર;
 કઠી કંદોરો દિપતો, જોવંતા હરખ અપાર. ૫
 ગય વરને શોરે તે રાજતોરે, વળી શામિ રેવંત અશ્વાર;
 રથ સહુ સણગારિયા, નર વૃંદનો નહોં પાર. ૬
 સેઠ સેનારે પતિ મીવજી, શામે દોતિયા ને છડીદાર;
 નાંમ કહું તેનાં કેટલાં, વળી આગે નાટિક ધૂમકાર. ૭
 તાલ કુનાજ કુંસાલ સુંદરી, રવાજ વેણારે સાર;
 સરંદા દુઃકડ અતિ ધણા, નાદ વિવિધ પ્રકાર. ૮
 દાલ દદાંમેરે ગડગડ, રણસીંગાને રણતુર;
 સરણાહરે સીંધૂ રાગમે, કાયર નર હોય શૂર. ૯
 જુગળ બેરીરે વાજતી, એતો હોય ઝાઝર રણકાર;
 મંગલિક બોલતા બોલડા; સજીને સહુ સણગાર. ૧૦
 નગર મધ્યે થઈ પરવર્ધા, સાથે આવે ધણેરો ભરિવાર;
 મોટે મંડાણે ચાલતાં, આવ્યા આરાંમે ધરી પ્યાર. ૧૧
 મુંગી ઉમેદઅંદ જિનવે, કુંમરે આવ્યોરે પ્રભુ પાસ;
 જડી રાજેરે ચરણે નમ્યો, તેનો આગે મુણેરે સમાસ. ૧૨

કુહા.

નેમ સમીપે વૃત લેઈ, બાણિયા અંગ અંગ્યાર;
 મહા વૃત ચૌ પાળતાં, વિચરે તેહિ અણગાર. ૧
 તપ અઠમ છઠ પારણાં, કરે વિચિત્ર પ્રકાર;
 સંજમ વૃત સુધ પાળતો, કરે આતમ ઉધાર. ૨
 સંજમ વર્સે નવ પાળિને, અણસણ કિષો તેવાર;
 ભૂક્ત બેયાણિય છેદિને, વૃદ્ધ પૂછે તે ઠાર. ૩
 મુની કહે શ્રી નેમને, કિહાં ઉપનો અણગાર;
 જીનજી કહે મુનિ પ્રતે, સુણો તેનો અધિકાર. ૪
 જોતપ્પિ સહુને મેલિને, તજી દેવલોક બાર;
 નવ ગ્રિવેગાને ઉપરે, પંચ વેમાંન તિહાંસાર. ૫
 સ્વારથ સિધ વેમાંનમે, હુવો મરઘીક દેવ;
 શૂરપણે મુખ્ય ભાગવે, વૃદ્ધ બોલ્યા તતખેવ. ૬

ઢાળ ૭ સાતમી.

(નણદલની—અદેશી)

વૃદ્ધ કહે સુણો નેમજી, નિખટ નામે કુમાર હો જીનવર;
 કીહાં જાસે દેવ લોકથી, કહે તેનો અધિકાર હો જીનવર. ૧
 નેમ કહે મુનીવર સુણો, મહાવિદે ક્ષેત્ર નાંમ હો મુ.
 ઉતન નાંમે નગરે, ઉપજશે તેણે ઠાંમ હો મુ. ને. ૨
 બાળપણું તેરે છાંડીને, હાથે જોખન વય તેમ હો મુ.
 બત્રીશ લક્ષણે શોભતો, માત પીતાને ધણો પ્રેમ હો મુ. ને. ૩
 થીવર મુનીવર સમીપે, સુંણસે જીવ દયા ધર્મ હો મુ.

(૫૯)

મનક ગ્રહી તે જુગથે, ભવ છે તેનો ચર્મ હો મુ. ને. ૪
 ગ્રહવાસ તેરે છાંડીને, સર્વ વરતીરે હોથે તેહ હો મુ.
 પંચ મહાવૃત આદરી, પાળથે ધરી અતિ નેહ હો મુ. ને. ૫
 તપ તપેરે અતિ આકરી, માસખમણ અધમાસ હો મુ.
 બણા વર્સેરે સંજમ પાળીને, કર્મ કરથે વીપ નાથ હો મુ. ને. ૬
 એક માસના સલેખણાં, કરથે શુધેરે મંત હો મુ.
 સકત દુઃખનો અંત કરી, વિમળ હોથેરે તેનો તંત હો મુ. ને. ૭
 અષ્ટ કર્મ દળ ચૂરીને, જથે મુગતી મોઝાર હો મુ.
 અજરાંમર પદ પાંમથે, અવિનાશી સુખકાર હો મુ. ને. ૮
 ઢાળ બણી એમ સાતમી, નિખદ કુમાર અધિકાર હો મુ.
 ગુરૂ પસાયે જોડી જુગતસું, અંભાતનગર મોઝાર હો મુ. ને. ૯
 સવંત ઓગણીસે પચીસમે, બાકુર માસ છે સાર હો મુ.
 મુની ઉમેદચંદ એમ કહે, સૂત્રમે છે અધિકાર હો મુ. ને. ૧૦
 (ઇતી શ્રી નીખદ કુમારની ઢાળો સંપૂર્ણ.)

અથ શ્રી મેંતારજ મુનીનું ચોઢાળીયું.

કુહા.

મો જીનવર ચરણે નયું, પ્રણમી સતગુરૂ પાય;
 મેંતારજ મુનિ ગુણ ગાઉ, આનંદે ચિતલાય. ૧
 રાજગરી વસતાં થકાં, નિશ્ચિન હરખ ઉલાસ;
 શિવ સાધન તંત ઉમલો, અલ્પ કહુંરે સમાસ. ૨

(૬૦)

ઢાળ ૧ પહેલી.

(નણદલની—દેશી.)

મતારજ મુનીવરજી, તપસી મહાયુણ ધાર હો મુનીવર;
પ્રવૃજ્યા સુધીરે પાળતા, જલહં તસ બલહાર હો મુનીવર;
એવા મુનીનેરે નિત નમું.— ટેક. ૧

જીઠ અઠમ કરે અતિ ઘણા, એકાંતર નહીં માંહેલો મુ.
માસ અધમાસ પારણાં, તપ કરે સુધે ધ્યાન હો. મુ.એ.૨
રતન મહાવૃત પંચને, ગોપંવે જીવન પ્રાણ હો. મુ.
પંચ સુમતી તણ ગુપતી, જીવ અજીવ કેરા જાણહો. મુ.એ.૩
હ્રિય વિહારેરે વિચરંતાં, દેતા ધર્મ ઉપદેશ હો. મુ.
બવિકનેરે પ્રતિ બોધતાં, કરતા દેશ વિદેશ હો. મુ.એ.૪
અનુકર્મે તે વિચરંતા, પાટણપુરે ગામ હો. મુ.
અનુકર્મે તે ચાલંતા, રાજ ગ્રહણે આત્રા તાંમ હો. મુ.એ.૫
એક માસનેરે પારણે, પ્રવર્તે મુનીવર તેહ હો. મુ.
ઘોંસરા પ્રમાણે નિર્જીતાં, ચાલતા ગય ગતિ ગેહહો. મુ.એ.૬
કીરતા હંચ નિચ કૂળે, કરતા તે નગર મોતારહો. મુ.
કરતા કરતારે આવિયા, સુવર્ણકારને દાર હો. મુ. એ.૭
મુની ઉમેદચંદ એમ કહે, ધન્ય એહી મુનીરાજ હો. મુ.
નિશ્ચદોન તેનેરે સેવીયે, તારણ સફરી ઝાંઝ હો. મુ.એ.૮

કુહા.

સોનિ મુનિવર પેખાંનિ, ધન મુનિ આબ્યા આજ;
સંકળ દીવસ માહેરી, સંકળ બયાં મુજ કાજ. ૧

(૬૧)

ઢાળ ૨ બીજી.

(નગરને કોઠે એક દરિયો અપાર. અદેશી.)

મુનીવર નીરખી તેહી સોનાર,
હર્ષ ધરીને ઉઘ્યો તેહીજ વાર. બવી માંબળો;
સમ અછરે પગ સાંભારે જાય,
મુનીવરને વાંદી હર્ષીત થાય. બ. ૧

મુનીવરને એમ કહે સોનાર,
મહેર કરીજીરે આજ અણગાર. બ.
મોદિક અહાર સુઝંતો તેહ;
વહેરો અતિ મંત લાવરે નેહ. બ. ૨

તેડારિ આબ્યો પોતાને ઘેર,
મોદીક વહેરાવે એહીજ પેર. બ.
સોની તે મંદીર માંહીરે જાય,
કુરકટ આંવિને જવલા ખાય. બ. ૩

કુરકટ જવલાં ચરીને જાય,
મુનીવર જાણે તેહ મંતમાંય; બ.
બુક્ત વહેરાવીયાં તેહી સોનાર,
લેખને આલિયા તેહી અણમાર. બ. ૪

રેઠાણે સોની આબ્યો તે વાર,
જવલાં ન દીઠાં તેહીજ ઠાર. બ.
મુની ઉમેદઅંદ કહે ફુજી ઢાળ;
જવલાં કાળેરે તેને પેઠારે ફાળ. બ. ૫

(૬૨)

ઢાળ ૩ ત્રીજી.

(ગલાલરખ દીધે દસનારે. એ દશી)

સોનીયે મંતમાં ચીતવ્યુરે, મુનીવરનાં કાંમ હોય;
જવલાં લીધાં છે એહનેરે, એ વિના અવરન કોય;
પરિસો ખમછે તે અણગાર. ૨૬; ૧

તવતે સોની ચાલીયોરે, મુનીવર કેરી પાસ;
કરી આવોરે મુજ મંદીરે, ધરીને મંત ઉલાસ. ૫. ૨

તેડી આવ્યો ધર. તેહનેરે, કરૂં ખાલે ખાલ;
વચંત કહુ બહુ પેરથીરે, લાવો જવલાં અમોલ. ૫. ૩

એમ કહે થકી તેહ મુનીરે, ઉત્તર ન દીયો એક;
તવતે સોની ગેમારનેરે, ઉપનો અતિષય પેખ. ૫. ૪

લખીને ચરમ લખનેરે, મંજવી નીર પ્રસંગ;
તેહ ચરમ કરમે ગ્રહીરે, અંગે વીંટી અડખંગ. ૫. ૫

ધનધન તે અણગારનેરે, ચરી ન કરીરે પ્રકાશ;
એણી ક્ષપક ચિત્તમાં વસેરે, નેત્રે ન આણી કચાશ. ૫. ૬

ધ્યાંત સુકળ ધર્મમે વસેરે, આતમ નિંદેરે તેહ;
ક્ષમા અડગ કરમાંહે ગ્રહીરે, ક્રોધ અરીહણે ગેહ. ૫. ૭

ઢાળ ત્રીજીયે એમ કહેરે, પરિસો દીધો સોનારે;
મુની ઉમેદચંદણ કહેરે, આગે મુણો અધિકાર. ૫. ૮

કુહા.

સોનિયે ચમંમું વીંટિને, ધુપે ધરા તેનિવાર;
તોપે સુકાણી વાપરિ, વેદનિ હુવે અપાર. ૧

કડકડ નાદ તેહડના, નવિ ધરે મંત રોષ;
ચિતવિત રયાને રાખતાં, દીયો નહિં તસ દોષ. ૨

દાળ ૪ ચોથી.

(અંધવીયા ચાલ ઇંહાંથી ઉતાવળોરે. અદેશી)

મુનીરે મુની મનમાં ચોતવેરે; ધન્યધન્ય ગજ મુકમાલરે;
સોમીસેરે આંધી પાળ માંટીનીરે, ખીરા ઢબ્યા અસરાળરે. મુ. ૧
અંબડે અંબડ સત્યાસી કેરારે, શીબ્ય સાતસેં પરીવારરે;
તૂખ્યારે તરખ્યા પરિસો ખમીરે, તર્યા ભવજળ પારરે. મુ. ૨
અઠ્ઠીતરે અઠ્ઠીન માળી એકદારે, સદ્દાં વચન આકોસરે;
તેહ તપેરે તેહ તપ તપીયા આકારરે, દેતા આતમને દોષરે. મુ. ૩
આતમરે આતમ નિંદા ભાવમુરે, એમ કીયો સંધારરે;
અછરે અછ કર્મ તે ચૂરીનરે, પોતા શીવપૂર ઠારરે. મુ. ૪
તેહવેરે તેહવે સમે કહીયારડીરે, ભારો નાંખ્યો તેહી વારરે;
કાળજરે કાળજ મરગો પાઈયોરે, નિહાર કર્યો તેણે ઠારરે. મુ. ૫
જવલારે જવલાં સોની પેખીનરે, પાંખ્યો મંત માંહી ત્રાસરે;
કેમજરે કેમ છુટ્ટ એ દોષથીરે, સંજમ લેઉ મંત ખાસરે. મુ. ૬
પ્રખજરે પ્રખજ તપ કરી આકારરે, છાંડી મોહ જંગળરે;
અંત્યેરે અંત્યે અણસણ આદરીરે, ગયા મુગતે કરી કાળરે. મુ. ૭
દાળરે દાળ ચોયોએ કહારે, ગુર પસાપે જાણરે;
મુનીરે મુની ઉમેદઅંદજ કહેરે, અંબાત નગર મોઝારરે. મુ. ૮
ઉમણીસેરે ઉમણીસે પચીસ મેરે, વૈસાખ માસતે સારરે;

(૬૪)

ચંદ્રે ચંદ્રવાર શાહાંમણેરે, ખટ તીથીરે ઉદારરે. મુ. ૯
(ઇતીથી મેતારજ મુનાનું ચોહાળીયું સંપૂર્ણ.)

— ❧ ❧ ❧ —

અથ શ્રી નેમ રાજ્જૂના ખટ ખ્યાલ.

ખ્યાલ ૧ પહેલો.

(નવલ સનેહી નેમજીરે. એદશી.)

નવલ સનેહી નેમજીરે, જાદવ કુળના સણગાર; જાદવ.
રથ તોરણીયે આવીયો, રથ તોરણીયે આવીયો જીરે;

પથડે માંડ્યો પોકાર, પથડે. ન. ૧

પથ મનક મવણે મુણી જીરે, જીતજી કરેરે વિચાર, જીતજી.
સારથીને તવ એમ કહે, સારથીને તવ એમ કહે જીરે;

કીસો કારણ એ ઠાર, કીસો. ન. ૨

કરજોડી કરે વિનતી જીરે;

સારથી નામછે શીથ, સારથી.

વીવા ગોરવને કારણે, વીવા.

જીરે પથડા હણથે જગદીશ; પ. ન. ૩

વચન મુણી સારથી તણાંજીરે,

આતે નેમ કુમાર; આતે.

એક નારીને કારણે, એક.

જીરે પથું તણા સંહાર; પથું. ન. ૪

રથ તોરણી વાળીને જીરે,

આઆ ગઢ ગીરનાર, આ૦
 દયા મારગ અંજવાળીયા, દયા૦
 જીરે લીધા સંજમ ભાર, લી૦ ન૦૫
 કરજોડી કંઈ વિનતી જીરે,
 તમે મોટા દયાળ, તમે૦
 ઉમેદચંદને તારજો, ઉમે૦
 જીરે જાણી પોતાનો જાળ, જાણી. ન૦૬

ખ્યાલ ૨ બીજો.

(સ્વામી મોરા મેલીને પરદેશ આપ્યારે—અદશી.)

રાજુલ રાણીએરે વાતજ જાણીરે,
 રથ તોરણીયિથી વાળ્યારે;
 સ્વામી મોરા મેલીને ગીરનાર આપ્યારે. ૨૬.
 અમે પતીવૃતા નારે કુમારીરે,
 વિણ વાંકે કેમ ટાળ્યારે. સા. મે. ૧
 આઠેરે ભયનો નેહ વિચારીરે,
 નવમે નવ મેલજો નોધારીરે; સા. મે.
 સ્વામ મુરત પર જાળું વારીરે,
 તમે ન લીધો સાર મારીરે. સા. મે. ૨
 એમ વિલપેરે રાજુલ નારીરે,
 નયણે આવણ જળધારીરે. સા. મે.
 બાણે મેલુ તો મુને જાળન ન આવેરે,
 નયણે નિંદ્રાયું નાવેરે. સા. મે. ૩

મુગતી નાર છેરે કામણુગારીરે,

ઠગીને ચાલી તે ઠગારીરે;

સા. મે.

સધળા સીધતી છે ભુક્તારીરે,

તેને અંતર કેમ ધારીરે.

સા. મે. ૪

એમ વિચારે રાજ્યુલ નારીરે,

લઇને સૈયરું પરિવારારે;

સા. મે.

સર્વે મતી એમ ચિત્ત વિચારારે,

ચાલી બંદણુ ગીરધારીરે.

સા. મે. ૫

સૈયરું કહે મુણે રાજ્યુલ વાતારે,

તમે સંજમ વૃત દાતારે;

સા. મે.

ઉમેદચંદ કહે રાજ્યુલ માતારે,

આપળે મુને મુખ સાતારે.

સા. મે. ૬

ખ્યાલ ૩ જો.

(વર રાગ પરજની—દેશી)

એમ વિચારી રાજ્યુલ નારી, આબ્યાં ગઠગીરનારારે; સયણાજી.

નેહ તોરેક આઠેજ બવનો ધારી, ચાલ્યાં શાંમને પિછારી.

સાંમ પિછારી મારગ સાંમમે પીછારારે સયણાજી.—ટેક. ૧

સૈયર ટોળી ખાતી મોલી, સાતસેં બઈ લારારે. સૈ. ને. ચા. ૨

એમસંચરતાતેહસયાંની, આઈ નિકટતીહાંઝારારે. સૈ. ને. ચા. ૩

ગોમધટાધનધોરગગનસે, લલ્લો પાવસ વિરતારીરે. સૈ. ને. ચા. ૪

ચારકુંચુકી અંગબીગોઈ, ગઈબીખરબન નારીરે. સૈ. ને. ચા. ૫

સાંમ તણીતે શામા એકીલી, આઈમુરંગડુવારારે. સૈ. ને. ચા. ૬

(૬૭)

ચીર સુકાતાં દેખે દેવરજી, તરલ નયન પસારીરે. સૈ. ને. ચા. ૭
ઉમેદચંદ કહે ભાવધરીને, દેવર કાંઈ ઉચારીરે. સૈ. ને. ચા. ૮

ખ્યાલ ૪ ચોથો.

(પરજની—દેશી)

હે મારા પ્રીતમ પ્રાણના સ્નેહીરે—એ રાગ.)
હે દેવર ધ્યાનને વારીરે,
મહીમા જોવાનો ભાવો.— ૭૬.
હે દેવર મુની તવ વેણ ઉચારે,
હે ભાંમની ભય મત આણીરે. મ. હે દે. ૧
નેમ ગયા તો જાવારે ઘોની,
હે મુને નેમ કરી જાણીરે. મ. હે દે. ૨
હે ગ્રહવાસો સામીલ હોઘનરે સ્થાં,
હે રંગ વિલાસ ઉર ધારીરે. મ. હે દે. ૩
જીઠ કહું તો મુને સુસંધે તાતનીં,
હે ખોલું છું સત્ય હું પ્યારીરે. મ. હે દે. ૪
જાદવ નારી યહ લાજી નિવારી,
આવિયા કેમ થે એકીલીરે. મ. હે દે. ૫
ઉમેદચંદ કહે ડગીયો દેવર,
હે વદીયો ચરી સખ ઘેલીરે. મ. હે દે. ૬

ખ્યાલ ૫ પાંચમો.

(ભયેરવીની—દેશી.)

હારે હો સાંમરા મેંતો તમ પરવારીરે, સાંમરા જી.

હારે હો દવરા, બીખ્ય ગીરા કેમ ધારરિ.દવરા.૮૬.

વૃદ્ધ સોહાદર પત્નિ પીછાનો,

બોલજો બોલ થે બીચારીરે. દેવ. ૧

લોખો જડુ કુલ રેખ બચનસે,

મુજં તનુંરે થે નિહારીરે. દેવ. ૨

કાંક લક્ષણ રતિ દુરે પઠાવો,

કર વિલમ મતી સારીરે. દેવ. ૩

કુલ અંગ ધન ભાર બીચારો,

પાવકે અગને તે ડારીરે. દેવ. ૪

અયત મું થકી નાગ સયાનો,

એમ વદે તે સાંમ નારારે. દેવ. ૫

અંકુશ બોલસે થીર થપાવો,

પુંનરેપીરે વૃત ધારીરે. દેવ. ૬

ઉમેદચંદ રંગં અંગ ઉમંગસે,

જાઉ સેતીની બલહારીરે. દેવ. ૭

ખ્યાલ ૬ છઠો.

(અવંતા મુનીને વાંદીયેરે—એ દેશી.)

અંકુશ બચન મુણી કરીરે, દેવર ચિત્ત થીર ઠાય;

કરીને જોગ લીયોરે.— ટેક.

દેવર મન મારાં જીકેરે, ધન ધન તમે જીગ માંય. ૬૦૧

ઉધરીયોરે બવ રાસથીરે, દાયક શીવપુર દાન; ૬૦

પર ઉપકારે સેહારે, ભાજક કૂલમાં બાંણ. ૬૦ ૨

શામા સ્વામની આગલેરે, લીધો સંજમ ભાર; ૬૦
 કસીયા કરમ કઠોરનેરે, પાપો કેવલ સાર. ૬૦ ૩
 નાહ સુંધીર શીવ પાંમીયારે, મનંત સુખ શીરતાજ; ૬૦
 તાપ ત્રિહુતન વારિનેરે, સરવ કીયાં નિજ કાજ. ૬૦ ૪
 રાગુલ મહિલા સેહરીરે, તાર્યો દીયતર અણગાર; ૬૦
 તેમ મુને તમે તારનેરે, ઉમેદચંદ ધરી પ્યાર. ૬૦ ૫
 (ઇતીશી નેમ રાગુલના ખટ ખ્યાલ સંપૂર્ણ.)

અથ શ્રી મોરા દેવીનો ગરબો.

સુણજો સકળ ધરમ ગુણ રાગી, ત્રિવિધયીર થાપીનેરે લોલ;
 ગાવાં ગુણવંતના ગુણ ગ્રાહ, થાઉ ચિત આપીનેરે લોલ.
 તેથી વિલય હોશે કર્મ કોડ, થાનેક વિસમાં કહ્યુંરે લોલ.
 એવા જીન વાયક નીરમળ, અવણ ગુરૂથી લહ્યુંરે લોલ; ૧
 વનીતા નગરે બલો અગમ્યાન; ભરથ દક્ષીણે સહારે લોલ.
 રાજ નાંભી ગુણે ગંભીર, સકળ કીરતી લહારે લોલ.
 તસ ધરણી મર દેવી સુનાર, સકળ ગુણે રાજતારે લોલ;
 ચૌદે સુપન લહી સુત જીયો, રીખમ લયા ગાજતારે લોલ. ૨
 વૃત ગ્રહી રીખંબ જીણેધર દેવ, ભરથ પટ થાપીનેરે લોલ;
 અતુર સંહમ ક્ષત્રી કુમાર, બણી વૃત આપીનેરે લોલ.
 દિગ મુંદ્રા દીલમાં અવધાર, સકળ પરિસા સહારે લોલ;
 ગંભીર ક્ષિર સમૂદ્ર સધિર, અમીર કર્મને દહારે લોલ. ૩
 એમ ચરતાં જીન પદને માંચ, સકળ જીન તારણારે લોલ;

સીંઘા સહુ વરસ તણી એમ, વિતી સહી ધારણારે લોલ.
 પુરી મતાલ નગર વંત માંય, કેવળ પદ પાઠ્યારે લોલ;
 સેવક આવી ભરથજીની પાસે, કહી નાણે લહ્યારે લોલ. ૪
 સાંભળી ભરથ ઉમંગે અપાર, લયા સેવક તણીરે લોલ;
 વિસરજે સેવક ભણી દર્ઘ માંત, લંછી દાંતથી ઘણીરે લોલ.
 એમ કહી ભરથ મંજન કરી નેહ, વિમૂખે દેહનીરે લોલ;
 જંબુધાર પનંતી માંય, વિગત કહી ગેહનીરે લોલ. ૫
 ભરથજી આવે ભલે મંડાણ, દાર્દનિ પગે લાગણેરે લોલ;
 અનૂતર આવ્યો ચતૂર ગુણ આણ, માતાજીને આંગણેરે લોલ.
 કરજેડી શીર નમાવે પાય, ગુણ દિલ ધારણારે લોલ;
 દાદી દેખી ભરત સુત નંદ, ઉમંગી લીધે વારણારે લોલ. ૬
 દાદી ભાલે અમીરસ વાણ, ચારન જીવે તાહ્યારે લોલ;
 મુજ સુતને તુંપટ થીર ઠાઠ, પ્રભુતા અતિ માહ્યારે લોલ.
 ભરથજી કહે કરજેડી સુવાક્ય, માજી પુન્ય તાહ્યારે લોલ;
 સુરનર સકળ તણો શીરદાર, ત્રિપૂલ ગુણ જાહ્યારે લોલ. ૭
 માજી તારાં પુન્ય તણા શો ભાગ, છતાં કહું નેહથીરે લોલ;
 માજી તારા ગુણ સાગર છે ગંભીર, તે કેમ સંકુ કથીરે લોલ.
 માજી તારો સદ સુવાસણ વેશ, જ્યેષ્ઠન વય સારિખોરે લોલ;
 માજી તારો પૂર્વ પુન્યોદય આજ, મળ્યો તસ પારખોરે લોલ. ૮
 માજી તારી વંસલ તાહરી કાય, સમી અતિ શોભતીરે લોલ;
 માજી તારો પ્રીય ગુવાડી પરિવાર, અમર રતિ જાભતીરે લોલ.
 માજી તારા પુન્ય તણો પરતાપ, વંસમે સર્વ સારીખારે લોલ;

માણ તમેપાંસઃ સહશ્રની પેઢીયુ, સર્વેને પારીખારે લોલ. ૯
 માણ તારે આંગણીયે ગજરાજ; બુલે મદ માંનસુરે લોલ;
 માણ તારે તોરી ચોરાસી લાખ, રથ અવશાંનસુરે લોલ.
 માણ તારે પાયકનો નહીં પાર, ખટ ખંડ દશડોરે લોલ;
 માણ તારે ભરથંભલો સુતનંદ, જોખનવંત વેશડોરે લોલ. ૧૦
 માણ તારો કોટ પુરવનો આય, નિરોગતા તેં લહારે લોલ;
 માણ તારે ત્રિતય કર્મનો જોર, સમયે સુણ્યો નહીરે લોલ;
 માણ મુનેદેજો નીત્યે સુવાક્ય, રહું સુખ વાસમારે લોલ;
 માણ મારે તમ દરશણની આલ્ય, કરું એહી જાગ્યનારે લોલ. ૧૧
 દાદીજીએ સાંભળી ભરથનીવાણી, આણુંદભરીહીતમારેલોલ;
 તવ તીહાં તીણ વેળાને માંલ્ય, રીખભ વસે ચિતમારે લોલ.
 ગહીવરંચો હૈડો અકુલાય, કરમ એથે ધસીરે લોલ;
 રીખભજી વર્તે ગ્રહી ગ્રહછોડ, ચિંતા ઉરમાં વર્શારે લોલ. ૧૨
 દાદી નાંખી નિસાસો તાંમ, વદે ભરથ ભણીરે લોલ;
 તું મુજ કુળ અંજ વાળણ ભાંણ, ખટ ખંડનો ધણીરે લોલ.
 પૂતજી તમ પુન્યને પ્રતાપ, રતી લહે શાંતનીરે લોલ;
 પૂતજી ખટ ખંડનો તું જાણ, ખખર નહીં તાતનીરે લોલ. ૧૩
 વચ્છ તારો વનિતા નગરમાં વાસ, તાત વંત વાસમારે લોલ;
 વચ્છ તમે સ્વર્ગ સમાં સુખમાંય, તાત તનું ત્રસમારે લોલ;
 વચ્છ તુંતો સકળ ગુણારો જાણ, તાતને કેમ વીસર્પ્યારે લોલ
 વચ્છ તારો લોભ વિષે ચિત્તવાય, થયો તું મીસરોરે લોલ. ૧૪
 મુજ સુત સકળ ગુણેરે ગુણવંત, વક્ષભ મુજ આંખડીરે લોલ;

તસ વિરહે શ્રાસાંણીરે કાય, તજી વસ ભૂખડીરે લોલ.
 ગઈ મારી નિંદ્રાયું પરદેશ, વચ્છના વિયોગથારિ લોલ;
 વચ્છ મારાં ફુખડાંનો નહીં પાર, રહું કેમ કયારે લોલ. ૧૫
 એહવાં વચન દાદીના અમોગ, ભરથ સુણી ખોલિયોરે લોલ;
 દાદી સુણજી માહિરો ખોલ, હવે દીલ ખોલિયોરે લોલ;
 માજી તારા સુતતણો અવદાંત, અનંત ગુણશું ભર્યોરે લોલ;
 આબ્યા પુરી મતાલ વન માંય; કેવળ સ્નાન ધર્યોરે લોલ. ૧૬
 ત્રીગડા સહીત સકળ સુર રાય, મળીને રચના કરીરે લોલ;
 લોક ત્રીલોકા તણી તે રિદ્ધ, સકળ ત્રીગડે ભરીરે લોલ;
 માજી અમે વંદણ જાસ્યુ આજ, સજ્જઈ સર્વે કીરે લોલ;
 માજી હવે તમ સુતના દેદાર, કરાચી ઉલટ ધરીરે લોલ. ૧૭
 એમ કહી ભરથ સજ્જ ગજરાજ, તોરી રથ વેગસુરે લોલ;
 પાયક લાયક સકળ મંડાણ, રચાવે વિવેકશુરે લોલ.
 દાદી કરી મંજન ચીત લાય, વિમૂખા સર્વે કરીરે લોલ;
 દેવકી વત એનો અધિકાર, લજીત હોયે સુરસુરીરે લોલ. ૧૮
 શહે સકળ મંડાણે ભરપૂર, દંતાની અંખાડાયેરે લોલ;
 ખેઠાં ભરથ દાદી દોય લાર, આશીશ કહી માવડીરે લોલ.
 આબ્યા વનિતા નંગરની બહાર, ત્રીગડમાં દેખીનેરે લોલ;
 સુણીયો અવણ દુંદભીનો નાદ, અંતરમાં ઉવેખીનેરે લોલ. ૧૯
 દાદીજી ભરથભણી કહે વાણ્ય, એહ વચ્છ શું હોયેરે લોલ.
 શહેછે નવરંગ ઝાકઝમાળ, સકળ જન એ જોયેરે લોલ
 ખોલે ભરથેસર નરનાય, વચન સુણી માતનારે લોલ;

માયજી સુરકૃત એ પુરસાર, સૌ પુન્ય તુંમ જાતનારે લોલ. ૨૦
 દાદી સાંભળી બરથનીવાણ, સંવેગ ચિત્ત આંવીઓરે લોલ;
 એટલાદીવસ જાણતી મનમાં, વચ્છતો દુઃખમાં રહ્યોરે લોલ.
 એવડાં સુખ સંપતની માંય, જનુની કેમ સાંભરેરે લોલ;
 યોધો કરમ કુપો હવે દુર, અનિત ભાવના ધરેરે લોલ. ૨૧
 પામ્યા પંચમ કેવળ નાંણ, કરમ વિલયે થયારે લોલ;
 સુણજી આ યોવીશીની આદે, માજી મુગતે ગયારે લોલ.
 એહવાં ગુણવંતાં મા જાણી, ઉમંગ દીલ લાયસારે લોલ;
 તેહબણી સુણજી સકળ નરનાર, માના ગુણ ગાયસારે લોલ. ૨૨
 સવંત ખંડ ભૂમી વર સાર, મુની ગુણ વાસમારે લોલ;
 ગુર મુજ કનક રંજીત પસાય, સરાવણ માસમારે લોલ.
 ઉમર કોટમેં રહી યોમાસે, સકળ સંઘ મન રાખીરે લોલ;
 સંઘ શીરોમણી સંગત આજ ઉમેદચંદને મળીરે લોલ. ૨૩
 (ધતી શ્રી મોરાદેવીનો ગરબા સંપૂર્ણ.)

અથ શ્રી નેમનાથની ગરબી.

સમુંદ્ર વિન્ધે કુળ ચંદ્રો રંગ ભીનારે,
 કાંઈ સવાદેવી અંગજાત નેમ નગીનારે;
 સારંગપતી ચિત્ત ચિત્તવી, રંંગ કાંઈ નેમ લગનનીવાત. ને. ૧
 હય ગય રથ સમાજને, રંંગ કાંઈ પાયક સજે મહારાજ, ને.
 સકળ મંડાણ વિલોકીને રંંગ કાંઈ અમરો પામે લાજ. ને. ૨
 શીવાદેવીનો નાનડો રંંગ કાંઈ અંગ મંજન કરે ત્યાંય, ને.

દેવે દંતી પીતાંબરી રંં કાંઈ પહેરે અંગ ઉભાય. ને. ૩
 કનકમણી જડી ભાતસું રંંકાંઈ ચિન્હ વિચિત્ર સોહાય, ને.
 જરકસી કસકસી પહેરયો રંં કાંઈ વાધે વિત્ત લોહાય, ને. ૪
 માથે મુગટ શેહરો રંં કાંઈ કલંગી ઉમંગી તાર, ને.
 કુંડળ કરણે ઢળકતાં રંંકાંઈ કાંઈ શશીયર ને દીનકાર, ને. ૫
 ખાંદે ખાળુઅંધ ખેરખા રંં કાંઈ ગળે એકાવળ હાર, ને.
 કનકાવળી રતનાવળી રંં કાંઈ મુગતાવળ ઝણકાર. ને. ૬
 અષ્ટાદશ સરે રાજતો રંં કાંઈ ત્રીસરે એસર ધાર, ને.
 કઠી મેખળા ખળકારસું રંંકાંઈ કરે મૂંદ્રડી શણકાર, ને. ૭
 બાળે તિલક શોહાવિયો રંં કાંઈ ખંભે ખાંતીલો ખેશ, ને.
 નવલ સનેહી મોહનો રંં કાંઈ ધરિયો સખરો વેશ. ને. ૮
 મુવણ છડી કરમાં ધરી રંંકાંઈ પાંતેલી ચરણે શોહાય, ને.
 સાથે સાથીડા ભલા રંં કાંઈ રથે દ્રઢાસણ યાય. ને. ૯
 હિંક કોડી ક્લમરા ભલા રંં કાંઈ જાદવ છપન કરોડ, ને.
 ઉગ્રસેનને ખારણે રંં કાંઈ આવે હોડા હોડ. ને. ૧૦
 તોરણ આવ્યા નેમજી રંં કાંઈ પશુ કરે પોકાર, ને.
 રથ ધારકને પ્રીછવે રંં કાંઈ લગ્ને કીસો હોકાર. ને. ૧૧
 રથ ધારક કહે સાહેબા રંં કાંઈ રાજુલ લગ્નછે આજ, ને.
 ગોરવ દેશે જાનને રંં કાંઈ વધ કરી મહારાજ. ને. ૧૨
 સમે સહી રથ વાળીયો રંં કાંઈ સ્ત્રીધાં વરસી દાન, ને.
 સહમ સંગે સંજમલઈ રંંકાંઈ ગીરમાં ધરીઓ ધ્યાન, ને. ૧૩
 ચોપન વાસર સીમથી રંં કાંઈ પામ્યા કેવળ નાંણ, ને.

વાલમનો વિઠે સુણી રંઠ કાંઈ રાગ્યુ થઈછે જાણુ. ને. ૧૪
 સકળ સાહેલી લારશું રંઠ કાંઈ સાંભ વંદણુને જાય, ને.
 ઘન વરસે અંગ ભોંજ્યાં રંઠ કાંઈ ગુફાને માંય. ને. ૧૫
 આરે સુકાતાં દેખીયાં રંઠ કાંઈ દેવરચિત ચળ થાય, ને.
 બાધ કરી તેહ સુંદરી રંઠ કાંઈ ગયા મુગત ગઢ માંય. ને. ૧૬
 નેમ ગયા શીવવાસમાં રંઠ કાંઈ તારી રાગ્યુલ નાર, ને.
 મુની ઉમેદચંદ વિનવે રંઠ કાંઈ બાંધ ધરી ઉગાર. ને. ૧૭
 આગણીસે સાડતીસમાં રંઠ કાંઈ આવણ સુકલધાર, ને.
 દશમીને રવીવારસું રંઠ કાંઈ ઉમર કોટ મોઝાર. ને. ૧૮

શીયળનું સ્તવન.

શીયળ સરોવર ઝીલીયે, શીયળથી નમે અમરપતી ઇંદ્ર;
 શીયળે સહુ કાર્ય કૃણે, શીયળેથી મટેરે ભવોભય કુંદ. શી. ૧
 શીયળે કઈ નર ઉધર્યા, શીયળેથી સંકટ સર્વે જાય;
 નેમ રાજેમતી જાણુજે, તેના હું નીત નીત પ્રણમું પાય. શી. ૨
 ચંદન ખાળા અદકરી, દમયંતી પુષ્પતી શોણશા જાણુ;
 સીતા કુંતા તેણે ઉધરી, શીયળ સેવો સહી સુખનીખાણુ. શી. ૩
 કુશીજે નર દુઃખીયા ધણા, છાંડી કુટંગ સમજો પરિવાર;
 અપ્પલ તણાં કૃણ સાંભજો, ઉપજે જાઈ તે નર્ક દુવાર. શી. ૪
 શીયળ સુર તર જાણુચિ, ભાંખ્યું હો એમ તે તિર્થ નાય;
 પ્રશ્ન બાકરણે ચોથે દ્વારે, છન કહે તે નર માહેરી સાય. શી. ૫
 શીયળ સ્તવન આજો રમ્યો, શીયળેથી પામીયે ભવનોરેપાર;
 ઉમેદચંદ એમ વીનવે, શીયળ સેવા સહી નરનેરે નાર. શી. ૬

શ્રી નોકાર સ્તવન.

નામ જપેરે પંચપદ નાંમી, તેથી હોવેરે શીવપુરેગાંમી;
 એ શું આતમાનિરમળથાવે, એતો નિશ્ચરે શીવર મહાચિંતવે. ૧
 નીત નીત જપો ગુણ માળા, જેથી જક્ષરાક્ષસ ટળેવિકરાળા;
 એહી મંત્ર જપે કર્મ ખપાવે, એતો. ૨
 દાકીણી સાકીણ નહિ આવે, એતો વેરીરે કુશમન કુર જાવે;
 જરો નામ લીયે સુખ થાવે, એતો. ૩
 વખખ દોયે સંમલ કંમલ, જાને ઉજા ભવાંરી લોની સખલ;
 નોકારે અમરાપુર પાવે, એતો. ૪
 શીવ કુમર સમસ્યાંનમે; એતો જાતારે આપ શરીર કાંમે;
 જોગી તીહાં જાપ જપાવે, એતો. ૫
 શીવ કુમર તવ ત્યાંહી, નવકાર ગણિયો મેન માંહી;
 એ મંત્રે સોવન પુર્યો પાવે, એતો. ૬
 કૃણીધર ઘટ માંહી નાંમે, એતો સાસુ રમણીનિ દામે;
 એ મંત્રે કુશમ માળ બનાવે, એતો. ૭
 નાગ નાગણી કાઠમે ભરીયાં, એતો નોકાર મંત્રવડે તરીયાં;
 ધરણીંદ્ર પદ્માવતી પદ પાવે, એતો. ૮
 એમ જાણીનિ દીલ ધરીયે, તિકર્ણ શુધ્યે સમર્ણ કરીયે;
 મુની ઉચ્છેદ્યંદ્ર ગુણ ગાવે, એતો. ૯

જીતજીતું સ્તવન.

અર્જુણો એક મોરી જીતંદા, મહેર કરોરે જેમ હોવેઆનંદા;
 સખ મીટે જ્યુ ભવ કુંદા, જીતવરે. અં ૧

એક ભક્ત જીગતે તુંહારે જાવંદા, કર્મ અરીરે સખ હોવોનકંદા;

ઉસહુ રહે તું વિચરંદા, જીનવર. અ૦ ૨

ચરન તોરેરે જીન આયતમંદા, નર અમરપતી કેરા હોઈદા;

સંકષ્ટ સકળ નિકંદા, જીનવર. અ૦ ૩

તમ ચરણ મેરા હંસા ચાવંદા, ભવબ્રમના કેરાં દુઃખ જાવંદા;

તમ મોરે દીક્ષમે ભાવંદા, જીનવર. અ૦ ૪

એણીપેરે તમ ગુણ ગાવંદા, સેવક ઉમેદચંદ કહંદા;

સુખમે ચુંહી પાવંદા, જીનવર, અ૦ ૫

નાભીજીરા નંદનરો સ્તવંત.

(રંગભીનો કેશરિયો નેમ—એ દેશી)

ભવિચારહીયે નાભીરે નંદ, તેહ નામે પરા ભવ દંદ;

જશી મરદેવારે જાણો માતા, જીન આદિજીનંદ જગતાતા.૧

ઉણને જીગલા ધરમ નિવારી, જોણે નર મુંતીરે વંદ તારી;

એતો આદી સકળ કરમહરતા, કોઈ ભવીનીહારો ધ્યાનધરતા.૨

હારે એતો શીવપુરીયાં કોરે મોતી, તીહાં લગરહી જોતમજોતી;

એતો અભય અમરપદ પાયા, એવા આદિ તિર્યનાથ રાયા.૩

હારે હુંતો નીતનીત ગુણ તમ ગાઉ, એમ ભક્તિતોરીરે નાથચાહું;

ઉમેદચંદજી શીશ નમાવે, એતો ભાંવે ભવીક ગુણ ગાવે.૪

શ્રી નેમનાથજીનુ સ્તવન.

(બાજે બાજેરે તેરે બંગલેમેં ધુધરી—એ દેશી.)

આવે આનંદકારી આવેરે, શ્રી સ્વામ ગુણ આગર; ટેક.

જદવ છપન કોટી જાનૈયા, ગાંધ્રવ કેઈ સાંન ગાવેરે. શ્રી.૧

(૭૮)

તોરન આયે નેમજીનેશ્વર, પશુ બનક સુનાવેરે. શ્રી. ૨
મયંગળ ફેરી જીનવર વળીયા, કફેના જીનમન લાવેરે. શ્રી. ૩
રાજીલવારી નવબવ નારી, પિહાઈ નાઈ શાહાવેરે. શ્રી. ૪
દાન સમંછરીદેઈ જીનેસર, સંજમ નિજ મન બાવેરે. શ્રી. ૫
દર્શન કરન ચલન તેહી નારી, સાહેલી લેઈ સંગ આવેરે. શ્રી. ૬
ગેલે સંચરતે વૃષ્ટી વરસંતે, કંચુકી સાડી બીજાવેરે. શ્રી. ૭
દેખી ગુફામાંહો પ્રવેશ કીનો, રહે નેમી નજર દેખાવેરે. શ્રી. ૮
નયને પેખી દેવર ડગીયો, સતી શીખરે દીલાવેરે. શ્રી. ૯
પુનરપી સંજમ વૃતલીનો, તીનું મુગતમે શીખાવેરે. શ્રી. ૧૦
રાજીલનારી પર ઉપકારી, ઉમેદચંદ ગુન ગાવેરે. શ્રી. ૧૧

પાર્શ્વજીનનો ખ્યાલ.

માયારે મુને પાર્શ્વ તણીલાગી, માયારે મુને પાર્શ્વ તણીલાગી. ટેક
સેવકનેરે સુનજરેરે નિરખો, જોમ ભ્રાંત મીયા બાગી. મા. ૧
પ્રીત તમારી મોયે પ્યારીલાગે, હુંતો યયો તમ ગુણરાગી. મા. ૨
ધ્યાન તમારો નિતનિત ધાઝી, હારેતજી ઊંધ આણસ આધી. મા. ૩
ચર્ણ તમારાં પ્રભુજી ચાહુ, હારે મેંતો અવરદેવ ત્યાગી. મા. ૪
શીવ નગરમે વાસ તીહારો, હારેતમે બવરે ભરમનાબાંગી. મા. ૫
મુની ઉમેદચંદે તુમગુણ ગાયા, હારેપૂર્ણ પ્રીત તમસેલામી. મા. ૬

વિરજીનો ખ્યાલ.

વીર મોયે લાગે આનંદકારી,
વીર મોયે લાગે આનંદકારી. ટેક.
ચિંતામણી સ્વામી તમ શરીરકી,

(૭૯)

હારે છખી થોહે અતિ બારી.	વી. ૧
અરણુ સમાન ઉદ્યોતહે તનકો,	
હારે તેજી કરન કરે સારી.	વી. ૨
અરન કરન મુખ કમલકી,	
હારે પેખે છખી ન્યારી ન્યારી.	વી. ૩
બચી હું રંગ-કેરા વૃદ સગકુ,	
તમ ગીરા લાગે અતિ પ્યારી.	વી. ૪
સમોસરણ વિષે આપ બીરાજે,	
મુખ દેખી હરખે નર નારી.	વી. ૫
મુની ઉમેદચંદ કહે જીનેસર,	
તોયે મુખ પર હું જાગ વારી.	વી. ૬

નેમ સ્તવન.

(રાગ ભરવીની--દેશી.)

સખી મોહે સાંમસલુનેકી પ્રીતીયાં અતી,	
પ્રેમ ભરીરે પ્રીતીયાં અતી.	ટેક.
જડુકુલરાય તોરનકુ આયે,	
પશુ બનક અવનરે ધરી.	પ્રી. ૧
દયા સાગર શ્રી નેમજીનેસર,	
ફરી ગયંવર કુરનારે કરી.	પ્રી. ૨
સામનીકોરે સંગ તેહ તજકે,	
દેવે દાંન તે સંવજરી.	પ્રી. ૩
જડુ પ્રતીરાયે સંજમ ગ્રહાય,	

દહે સહુ કર્મ જોરે ઝરી. પ્રી. ૪

ખાત પ્રાત પ્રીતમરે સુની,
સૈયાંની નિજ સંગનેહ ભરી. પ્રી. ૫

પંથ સંચરે અતી વૃષ્ટી ભઈ,
કંચુકી સારી એનારે ઝરી. પ્રી. ૬

દેખી ગુફાને ગુંજ સ્થાન ગયે,
દેવર કેરે સતી દષ્ટે પરી. પ્રી. ૭

ડગતાં સર્ખાણિ ઉપદેશ કીલિ.
વૃત ફસેરે ક્યું જાઉ ફરી. પ્રી. ૮

પુનરપી જાપી વૃતી બાપો,
તબ ફર્મતી દુર ટરી. પ્રી. ૯

સતી કુમારી વૃતી મતિ ધારી,
વેગે શીવ રમનીમૈ ડરી. પ્રી. ૧૦

ઉમેદચંદ કિહે જો અરદાશી,
લીયો ઉગારી મુજ ગાંઢ ધરી. પ્રી. ૧૧

નેમ સ્તવન.

(રાગ પરજની--દેશી)

સામળીયાજી એક અરજ હમારી,
જીનવરજીરે એક અરજ હમારી;
સાંભળજોરે જાદુરાયેરે, ટેક.
તોરન આયે નિજ અવને સુનાઈ,
પશુવાં મધુરી વાણરે;

સારથીને તવ ઐમ સુનાવે,
કેસો કારણુ એહી ઠાણુરે. સા. ૧

કરે કમલ જુગલ કરીને,
ઉચ્ચરે સરલેરે વેણુરે;
નિશ અંતરે ગોરવ પ્રજાજં,
વધ્યે પશુનારો સેતરે. સા. ૨

મયંગલ ચલવ લીયે ફેરાપો,
મહેર નિજયે દિલ લાયેરે;
નિજનંદ ધન સંજમ લીનો,
ખરસીતે દાંત દેવાયેરે. સા. ૩

ચરી અવણે મુણી નાથ વિહુણી,
જીયરો ભયોરે ઉદાસરે;
વંદન ચલી લેઈ સંગ સાહેલી,
ઉમિહ્યો ધનવંન વાસરે. સા. ૪

ગીરિ ગુધર રથાંતે સુરંગ નિહારી,
સમ્રજાં ચારે ઉતારીરે;
દિયરે પેખી નયન ઘેરી,
કુમતી વાહી તેહી વારીરે. સા. ૫

નયણે નારખીને વયણુ ઉચ્ચારે,
વિપાક વયણુ ઉદારરે;
સતી મુખે ઉપદેશ સુનાવે,
રતન કરેથી મતિ ડારરે. સા. ૬

(૮૨)

વિષય ભાવિરે કુલ લાજ ગુમાવી,

અંકુશ વાયક શાહાવેરે;

રહેનેમી ગયંવર થીર ઠાવે,

વિષયથી મનરે સહાવેરે.

સા. ૭

તપ સંજમે નિજ દહ સુધારી,

તોરી કરમની બલરે;

ઉમેદચંદ કહે આપ ઉપકારી,

આપજો સુખ પરનાજરે.

સા. ૮

અથ શ્રી પ્રભાતી.

દહારે સાંમીલ ગોરી વિનતી, સુનો મારા આતમરાંમ;

અમરાણેપુર વાશી જે હુવારે, ધરોચિત એહનું નામ. દ. ૧

નાંમરે અપવૃગ સંપન્ને, વસુ કૃમ પુરરે પુલાય;

સરમી ગતીરે વાસતે લીધેરે, દુર ગતિદૂર અળાય. દ. ૨

ગતી ચતૂર સંગ ટાંકીયો, નિઃશ્વળ વાસ ન પાયો;

સુરનર મંદીરે તું વશ્યોરે, તો પિણ કાળરે ગ્રહાણો. દ. ૩

વરણ વિસરે જિન ચિતમે, જે નિત નિત ધાવે;

બુવન તશ્કરરે નિવારીયારે, અમરાપુરરે સહાવે. દ. ૪

શીવરે મંદીર વાસી તે હુંવા, મેઢ્યા બવો બવ કુંદ;

કરરે જીગલે રતવના કરારે, નમે ઉમેદચંદ. દ. ૫

જીવ, દેહીના સવાદના ખીસા.

(દેહી જીવને કહેછે.)

- દેહી કરેરે પ્રણામ, સુનો આતમ રામ;
તજી પલકમે સાંમ, એડા નાંહોં સુહાવે. ૧
- હારે ભવ અનંતકી પ્રીત, તેતો રાખી નહી રીત;
ઉડી ચાલ્યાં નચિત, એર ઠોરે સહાયો. ૨
- મુને દેવાયો ભોગ, નહોં છુટનકો લોગ;
દીયો અગનસેં ભોગ, ખાખ નાંમ કહાયો. ૩
- કહી રાનનકે માંહી, દેહ પારી તે ત્યાંધ;
મરે નાણી મંતમાંહી, કોડી જનંત ગ્રહાયો. ૪
- તેરે બિતરમે કાત, કીયો વિસ્વાસ ધાત;
ગયો ફીર નહોં આત, એસો ભ્રમ ભમાયો. ૫
- તેરે કરમન કો જોર, ત્યાંહી છોડે નહી ઠોર;
જેસે ધનરસી મોર, એસા મોંય પીછાનો. ૬
- ગયે કરમનકા પૂર, તખ બયે તમ શૂર;
તખ જાયે અમ દૂર, તેતો શીવ કહાયો.
- પીછે મરે નહોં જોર, તેરા અમરાપુર ઠોર;
ગયે ભોગનસે ભોર, અમર નાંમ રહાયો. ૮
- કહે ઉમેદચંદ, એસા કાયાકા કુંદ;
એતો આતમકા બંધ, તજી શીવ સહાયો. ૯

(૮૪)

(જીવ કાયાને કહેછે.)

હંસ કેતા ઉમાંય, સુનો બાવરી કાય;
તેરા કહેના નહી થાય. ક્રના કાંઈ પોકારો. ૧
જેસા નરકુનકા ઘાટ, તેરા એસાહે ઠાઠ;
એતો દુખનકી વાટ, મોસેં નાંહી સુહારો. ૨
બરે રોગન ભગપૂરે, શુન્ન કરે ચક ચૂરે;
મોસું કરતીહે દૂર, મોરી નાંહી કહાવો. ૩
વિકટ નસનકી જાલ, જાંકી પીછેહે કાલ;
એસો બચો હે તાલ, એમાં કૌન ડેરાયો. ૪
યામે રતી નહીં સુખ, દેવે અહોનિશ દુઃખ;
સદા કહેતી હવે ભૂખ, વપત નાંહી રહાયો. ૫
એસા જાતી અનિત, તજી ભ્રમનકી ભીંત;
હવે સુખનમેં મીત, જોતન માંહી મીલાયો. ૬
કાયા યહરે નિરાશ, તજી માં કીએ આશ;
ઉમેદચંદ કે ઉલાસ, આતમરાંમ સખાયો. ૭

ગુરુ વિષે ખીસા લખ્યાછે.

ગુરુ સાંનમેં ગરકાળ, કરે સીધન કો જાપ;
રહે ધ્યાનું મેં આપ, લગન ખુબ લગાવે. ૧
જોગે રહેતા હે ખ્યાલ, ચલે મજનકી ચાલ;
કરે જંતન પાલ, બાલ પ્રહ શાહાવે. ૨
સાંન બિતરમેં સાર, જો તન કેરી ઝોકાર;
ત્રો મિથ્યા પોકાર, તપે લીંત રહેછે. ૩

ભોમ મુની ભરપૂર, રહે ભક્તિમેં શૂર;
 સંત ખડા ધેધૂર, સંજમ આગ રમેંછે. ૪
 તોડે મોહનકા બંધ, કહે ઉમેદ ચંદ;
 તુંમ ચરાણુંકા બૂંદ, મેરે ચિત્ત રમેંછે. ૫

અથ રીખવ દેવના ખીસા.

ધુર જીત મૂખ ચંદ, મહા સુખ કેરો કુંદ;
 નાંમે મેટે ભવ કુંદ, માત તાત હમારા. ૧
 જાંકી મર દેવા માત, તાંકાં નાભી નંદન તાત;
 વાંકી જગત વિખ્યાત, — મા. ૨
 દહ્યા ચતૂર વિધ ક્રોધ, રાગ દ્વેશ મહા ગ્નેધ;
 વાશૂ પાયા નહીં ખોભ, — મા. ૩
 તારણ ભવ દધી ઝાંઝ, કરે ભવી કેરાં કાજ;
 સુખ આપે શીર તાજ, — મા. ૪
 ઠારી ભવનકી ભર્મ, ઠારે અષ્ટ વિધ કર્મ;
 ઠાડે એકહી સર્મ, — મા. ૫
 જીત શીવપુરી વાસ, મેટી ચોરાશી કાંસ;
 મેરી મુનો અરદાસ, — મા. ૬
 પાંમરે જીવનકુ તાર, તારક આપ કીરતાર;
 નાંમે પાઞી ભવ પાર, — મા. ૭
 બહુ ચોરાશી માંચ, વાર અનંતી ભમ્યો ત્યાંચ;
 ગરજ સરી નહીં કાંચ, — મા. ૮
 પાપો માનવકો દેહ, પાપો આરજ ધરમ તેહ;

કરો આતમ કુ એહ,—

મા. ૯

મહા દેવનકો દેવ, જોગ તણે કર સેવ,

દાયક શીવ નિત મેવ,—

મા. ૧૦

સેવે સુર સુની ઈંદ, કહે ઉમેદચંદ:

આપ સુખ કેરો કુંદ,—

મા. ૧૧

સવંત ખંડ વર સસી, સાલ વસુધું મસી;

કાતી વદેકાઘસી,—

મા. ૧૨

અથ લાવણી.

તુંમ સુનો સકલ નર નાર, શીક્ષા ખાસી; શીક્ષા ખાસી.

એક જપો જુગતકા નાય, મુગતકા ખાસી,— ટેક.

એક બહી રાતમકી ખાત, મુગમ દરસાઈ, મુગમ દરસાઈ.

એક માત તાત સૂત ખાત, દેખી મુરછાઈ;

એક કમલા પેખી ખાલ, નયન તરસાઈ. નય.

ઉસ સાંમલકી ખાત, વિખય વરસાઈ;

તેરા અંતરે ગતમે ચેત, કુખનકી કાંસી; કુખ.— એક. ૧

તમે રચી કુંચનકી કોટ, મમત મત વારી, મ.

એક કુડ કપટ છલ ભેદ, લગત તોય ચારી;

તુંને કીયા નહીં જો મદ ભંગ, વસના નહીં ઠારી, ત.

તેરા પુર્વ કરમકા જોરે, લગત નહીં કારી;

એમ ચતુર ગતીકા સંગ, ગયા ચોરાસી; ગયા, એ. ૨

એક જનુની જનમ પ્રમાન, તે નદ કીના; તે.

એક ખલક સુખનકા રંગ, પતંગ શું બીના;

એક શીવ સાધનકા સંત, વદત એક ચિના. વ.
 તુંને અભુલ ખાંનકા ધાંન, લગત હે તીના;
 તમ ઉઠી નરનકે હાથ, પરે કહાં જાસી; પરે, એ. ૩
 એમ બહીરાતમ નીવાર, અવણે ધારી. અવ.
 યુર તરણ તારણ બવ પાજ, પરમ ઉપકારી;
 મે કહુ જુગલ કરે જોરે, ખાંત્ર ગ્રહો મારી. ખાં.
 મેરાં જનમ મરણ બવ ફુંદ, સખી વિધ ટારી;
 એમ ઉમેદચંદ રસ રંગ, કહત ઉલાસી; કહ, એ. ૪

અથ ખાર માસ.

ગરખી.

(મારારે સ્વાંમી જોડો ને વાલા —એ દશી.)

કારતકે કરે જુગલ જોડી, નિજ આતમરો માંન મોડી;
 હુંતો ગાઉરે આલસને છોડી, જપોરે જીનરાજ તમે ભાઈ.
 રાખારે થીર મન વચન કાઈ.— જ. ૧
 માગસરે માંન તજો ભારી, અવણે ધરજો બનક સારી;
 દિસાણું ભદ્રની જાળે વારી.— જ. ૨
 પોસેરે પરમ આનંદ લાયા, અમરે હકાયા તે હરાયા;
 વૃત લેઈ અપવૃગ પાયા.— જ. ૩
 માહેરે માનવ બવ પાઈ, સંબલ સંગ ન કીયો કાંઈ;
 અષ્ટ ચતુર જોનનમાં જાઈ.— જ. ૪
 ફાગણ ફુંદ સકળ મેલી, ખટકાય તણા હોળી ખેલી;

- દુર ગતીને દીયો દુર ઢેલી.— જ. ૫
 ચૈતરે ચિંતા અંતર ચૂરી, ચિત મુનીરામા તજી દુરી;
 મંબુનીદાને આનંદ પુરી. જ. ૬
 વૈસાકે વાંમા નંદન પ્યારા, નિશ્ચિન ધ્યાન ધરો જરાર;
 ત્રિવિધ તાપ મટાવો મારા. જ. ૭
 જોરે જાણું સકળ જાઈ, ભારા આલોચો અંતર માંઈ;
 વિમાસણ કરે વિજયેં થાઈ. જ. ૮
 અસોઠે આશ કરીરે ખેઠો, મોહકલ મંદીરે પેઠો;
 પરમ ગુરથી હેઈ ગયો છેટો.— જ. ૯
 આવણે સાંતી જીણુંદ રટીયે, ચતૂર ગતીરા રટણ કટીયે;૦
 દેહ ધારણ ભવ મટીયે.— જ. ૧૦
 ભાદરવે ભરેરે જોગન મચીયો, અર્ધાગ્નના વિષેમાં પચીયે
 જનમ મરણથી નહીં બચીયો.— જ. ૧૧
 આસોહીં જઈ આનંદ એલી, અંતરાત્મ મેલ પરો ઢેલી;
 જ્ઞાન સલીલની ભરો હેલી.— જ. ૧૨
 દ્વાદસ માસ પૂરણ થાયે, માસ ગાયનથી આનંદ પાવે;
 ઉમેદ વાર ધરીને ગાવે.— જ. ૧૩

ચંદનાસતીની સજાપ.

- આજ કાલે અહમ તપ છરે બારી, ટેક;
 દાસીપણેરે કુખ દેખતી હુતારે;
 મસ્તક વેણે ઉતારીરે . . આ. ૧
 ચર્ણ કરમાં ખેડી દસકજારે,

પુરીછે ઓરડી અંધારીરે.	આ. ૨
ઓથેરે દીને શેઠ ઘર આબોરે,	
કાઠાછે ઓરડીથી ખારીરે.	આ. ૩
અડદના બાકુળા મુપડાંને ખુણેરે,	.
બેઠાછે ઉમરીયા મોઝારીરે.	આ. ૪
તેર બાલારો કીયો અભિગરોરે,	
વીર જીહુંદ ગુણ ધારીરે.	આ. ૫
બાર બાલ ત્યાં નયણે નીરખીરે,	
પાછા વળ્યા તેણી વારીરે.	આ. ૬
ચંદન બાળા મંનમે ઝુરતીરે,	
નયણે આંસુડાંની ધારીરે.	આ. ૭
નયણે નીરખી વીરજી આચારે,	
પારણો કીયો મંન ધારીરે.	આ. ૮
પંચ બાલ તીહાં તતક્ષીણ હુવારે,	
પ્રગટી દ્રવ્ય કેરી ધારીરે.	આ. ૯
ચરણે નેઉર કર કુંકણ રાજીરે,	
મસ્તક વેણ ઉદારીરે.	આ. ૧૦
ઐથી અનુસાર્ધ સંજમ લીધીરે,	
પોતાંજ મુગતી મોઝારીરે.	આ. ૧૧
ઉમેદચંદજી યું.ગુંણ ગાવેરે,	
સજી મુજને ઉધારીરે.	આ. ૧૨

ઉપદેશી સંગ્રહ.

(હેા વાંસલડી વેરણ થઈ લાગરિ વૃજની નારને એદેશી)

હેા નર ઘેલારે, આતમને સમજાવેરે, સાંભળી દેશના.

હેા નર ભાળારે, બહીરાતમથી મુકો સધળી લેશના. ટેકઃ

અરણોદય ઉદય થાવે છે, તારે ઉઠી ધનને ધ્યાવે છે;

તુતો છળ કરી જન સમજાવે છે.— નર. ૧

મદ મહર ચિત્ત રાખોછો, તમે વીખ અમૃત કરી આપોછો,

તમે પૂર્વ કૃત નીજ ઢાંકોછો.— નર. ૨

ભાગ આંખીખ લાગે પ્યારો, તુતો ધર્મ મારગથી બહુ ન્યારો,

તારો ક્યાં હોશે નિસ્તારો.— નર. ૩

પરત્રીયાશું રંગ રાખ્યો, તમે ધહે જગતનો સુખ જાખ્યો;

તુતો મીઠ્યાત મતમે માખ્યો.— નર. ૪

મોહ મદીરાં પ્યાલો પીયો, તુને કુમતી કદ ગ્રહે જોરે કીધો,

તતો દુરગતકો પંથ કર લીધો.— નર. ૫

સત ગુરુ કહે સાંનનમે, તમે ચિતધરી સુણજો કાનનમે,

તમે જેમ પહેંગો શીવ તાનનમે.— નર. ૬

માત તાત મુત કામની, વળી જરે તેહી ધન દાંમની,

એતો દુરગત કેરી સાંમની.— નર. ૭

બહીરાતમ એહીજ જાણો, એતો દીર્ઘ કર્મ કેરો તાણો,

તમે અંતરાતમ ચિત્ત આણો.— નર. ૮

શ્વિદાનંદ રંગ પાળીને, એતો પંચ તમકર મદ ગાળીને,

વળી અષ્ટાદસ ચિત ઢાળીને.— નર. ૯

(૯૧)

ચતૂર ખોલ ચિત્ત રાખીને, તમે શીવ અમૃત કૃણ આખીને,
મુની ઉમેદચંદ કહે ભાંખીને.— નર. ૧૦

સવંત ખંડ ભામી સારો, વળી સાલવ સુ નયન પ્યારો,
પોસી પાંચમને રવીવારો.— નર. ૧૧

મોહન બેન.

(બજાઈ ગ્રહતણ બન આઈ બન આઈ. એદશી.)
મેરી એક અરદાશી, એહી સુનળે શીવ વાસી શીવ વાસી;ટેક;
નિજતમ અમરાપુર પોંચાઈ, અનંત સુખ ધન લહેર ગ્યાંઠાઈ
કદીએ નવી લેજાઈ, માનું તમે અમ કીયો તાંઈ, કીયોતાંઈ.મે.૧
અષ્ટ પટ બંધ નીકુંદન ઠારી, નિકટ ભવો ભવે ભ્રમ નિવારી;
તણ ચિંત મોહ વીકારી, ચિત્ત રમે શીવનારી, શીવનારી-મે.૨
સકળ કૃતબ્ધ સુધ નીપાઈ, ફસિત અભેદી મેહેલાંમાં જાઈ;
પામરે જીવ બીહાઈ, અમ કર કુન સાઈ કુન સાઈ-મે. ૩
નિશદીન ધાઉ ધ્યાન ઉલાસી, તબ મેરી મટે ભવ ભ્રમ ફાંસી;
ઉમેદચંદ ગુન રાસી, મુન મેરે દીલવાસી દીલવાસી-મે. ૪

—ૐૐૐ—

ઉપદેશી ખ્યાલ.

કાફી..

(સજન તેરી બાગમે જાતી, શીતાકૃણ તોડકે લાતી. એદશી)
અવસરે પલ પલ જાવે, જરાસંધ વીનતી કહાવે;
ટળી તેરી સુધ બુધ લેરી, કુમતીએ લીયો તુને ઘેરી.અ.૧

(૯૨)

મતી તેરી કર્મમે લાગી, ફુર્ગતો તાનમે માગી;
 ધર્મ બાત માનમાં મેલી, કોણ હોયે તાહારો ખેલી. અ. ૨
 માનપતી સુર તે કહાવે, શીતા હરી રાવણો લાવે;
 હનુમંતે તસ મદ ગાળ્યો, શીતા લેઈ લંકગઢ ખાળ્યો. અ. ૩
 પદ્મોતર દ્રોપદીમાં લીનો, લાજ તજ માનમાં બીનો;
 યસુદેવ નંદજી જાઈ, લેઈ નારી શંખ ખજાઈ. અ. ૪
 મહીપતી સુરપતી વારી, તેહી ભમ્યા ભ્રમણમે ભારી;
 મંદમતી ગેલ તું ન્યારો, હોવે જેમ ગતનો આરો. આ. ૫
 સતગુરુ સાનમે કહાવે, જગપતી નાય જે ધ્યાવે;
 પરમાનંદ પદ તે પાવે, ઉમેદચંદ એમ ગુન ગાવે. અ. ૬

ઉપદેશી ખ્યાલ.

(ઊંચા તે રાણાજીના ઓરડારે—એ દેશી)

જીવ વટાઉ સાહીરે, ભમ્યો ભમ્યો કાંઈ યોગતી માંહારે;
 સુખાતમ મેરા સંજમ ખાગ રમે, ટેક;
 જનમ જરા ને મરણે પડીયોરે, સુખ ન પામ્યો રજ તાંહિરે; સુ. ૧
 મોહ શૂરને ઈષ્ટ વિયોગરે, કર કસ તાપ ફુખદાઈ રે. સુ.
 અસંજમ તે વાય વાયરો રે, સોસાણી તેણી સુખ કાયરે. સુ. ૨
 જ્ઞાન તે સંપદાની લક્ષમીરે, પાપો એ સુખ પોંડ સારરે. સુ.
 તે સંગ લે વારી વાંછનારે, શીવ મંદીર તેણે ઠાર રે. સુ. ૩
 જીવતો જૈનસાસન સાગરે, ફુરણા જલરે ગંભીર રે. સુ.
 ઉપસમ કીલિલે દીપતો રે, સુખંથ કેરી પાલ ધીર રે. સુ. ૪
 દયા રક્ષક ગુણ આગરે રે, જાણુને મોદા ગુરરાયેરે; સુ.

દસવીધ ધર્મ બારે બાવનારે, દ્વાદસ તપ ચીત લાયરે. સુ. ૫
 પંચ દમે ને પંચ આદરેરે, પંચ તજે તે નીરધાર રે. સુ.
 સંજમ બાગ એહી જાણુજીરે, સેવંતાં પામે ભવ પારરે. સુ. ૬
 શાંત કીજે તીહાં આતમારે, સુંદર વન કેરી છાંયરે; સુ.
 થાક અસંજમનો ટાળીએરે, શીવમંદીરે સુખે જાયરે. સુ. ૭
 આતમરામ એહી બાગનીરે, સેવના કીજે તે ઉલાસરે. સુ.
 ઉમેદચંદ કેરી વીનતીરે, દેજે દેજે મોએ શીવપુર વાસરે. સુ. ૮

શ્રી અધ્યાત્મિક ખ્યાલ.

(કર્મે રાધાજી મુસલમાનીરે—એ દેશી)

દીલે રાધારી સુમત રાનીરે, સુમત રાનીને ચેરે મન મા-
 નીરે. દીલે. ૧૬;

ભવ બ્રમનમે કુમત રાનીરે, શીવે સવાઈ સુમત રાનીરે. દી. ૧
 કાલ અનંત પ્રીત પુર ધાનીરે, છિન છિન લુકાવે કુમત
 દાનીરે; દી.

ગુની ગુતકી વાય સાય પહીચાનીરે, જીન દીન સુમત
 દાય આય ઠાનીરે. દી. ૨

ઉન્મત વિલગત કાલ વિલસાંનીરે, તિનસંગ શીવગત રાસ
 વિરલાનીરે; દી.

થલ જલને જ્વાલ વાય માત્ર માનીરે, બી-તી-ઓ-સર, કાય
 રૂલવાનીરે દી. ૩

જગ જનકે ચિત્ત મીત હોય ચહાંનીરે, કુમત કુમત નાર
 મુજતાનીરે દી.

(૯૪)

કુમતકે વાસ પાસ રાસ જાંનીરે, ચૈતન અકુલાના અમર
માંનીરે. દી. ૪

સત મત વૃત રાજ પાજ ગોર સાંનીરે, ઉનને મીલાઈ સુ-
મત સ્યાંનીરે; દી.

તંત મંત દિલલાલ સાય ગુન ખાંનીરે, સુમત હજુર હંસ
પટરાનીરે. દી. ૫

કુમત કુઃખદેન કુર ઉર ઠાંનીરે, સુમત સનમાન બધે નાર
વાનીરે દી.

આતમ આનંદરામ એક તાંનીરે, સુનલે ઉમેદવાર ઉર
આનીરે. દી. ૬

અથ કાયા વિષે ગજલ.

(ગઈ એક બેક હવા પલટ એદેશી.)

એહી દમ્પે દમ્ શાખી સારહે, સોહી દમ્ પિછા વરનારહે,
ગુર ગમ્ ગનાગરગારહે, સોહી ગુઢ ગહવર વારહે. ૧
તનું તનસે આમીલા રહે, ધુર શુક્ર ઓણીત અહાર નેહે;
તિસ અંતસે તંતકા બંધારે, અશ્ત મીંજ રસી તસ જારહે. એ. ૧
તનું તતકા એહીજ મુલરે, સમ ધાતસે બંધા રથુલરે;
પંચમાસમેં ગોસર લારે, ઉંઠ કોટી રૌમી સમારે. એ. ૨
ખંડ માસકી સીમાવાં રહા, મયા તનસે તેરા છેહ બયા;
દીન દીનસે ખાતે બઢા રહા, મદ માન મયુરસે ચઢા રહા. એ. ૩
રંગ જીવંતી રંગસે રચા રહા, જગ જનસે જંગ જચા રહા;
ધર્મ મર્મ મૃદંપે બજ રહા, આપુ અધપતે એમ દઝારહા. એ. ૪

(૬૫)

ચૈા ચોકમેં ચાંચર ચા રહા, પરિશ્રદ્ધ કો ભીંતર નાં લહા;
છિન છિન શાંયામેં સમારરે, ઉર ધારતું ઉમેદવારરે. એ. ૫

અથ વિષય મદ વિષે.

ગજલ.

મદનકે દ્રીંગમે જગ જીયારો, હરાઈ રહ્યોરે; મદ. ટેક.

જીયારો હરાઈ મિત હો શહાધરે,

મધવ શૂર નરમેં સરાઈ રહ્યોરે. મદ. ૧

વિષય વિખ્યાતા મદન મદ માતારે,

અચળ વાસ તીનમેં તરાઈ રહ્યોરે. મદ. ૨

મદન નિયારી સમ્પત્ત ધારીરે,

શીવાચમ મતીનમેં વરાઈ રહ્યોરે. મદ. ૩

સત્ય વરગતે વરતેતી કેરોરે,

ઉમેદચંદ ચરન ગ્રહાઈ રહ્યોરે. મદ. ૪

શ્રી ભરથેસરનો ગરબો.

(ખાલુડો જોગી નાવા બેઠોરે ભરથરી. એ દેશી)

ચરણ કરણધર સુમત સુહંકર,

જુગાદી જીન નંદન જાણોરે ભરથજી;

એસી ત્રીલાખ પૂર્વ ગ્રહે થીરતા,

એટલો પર બંધન પ્રમાણોરે ભરથજી. ૧

ભાગવત વાંછાં સુધાક્ષા ઠાણીને,
 તેહ ચરી સુણો નાણીરે. ભરથજી.
 જંબુધીપ પ્રસ પતીમાં સાંનીએ,
 ત્યાંથી આવૃત મતી આણીરે. ભરથજી. ૨
 એકદી મંજના લય તન સજીને,
 અરીસા બુવનમે જાયરે. ભરથજી.
 મુદીત ઉરે તનુંને વિલોકતાં,
 કદપ વૃક્ષ ઉપમાયરે ભરથજી. ૩
 તેવે સમે અંગૂલીથી મુદ્રડીકા,
 ગીરતાં બુધર દીલ દરસાણીરે. ભરથજી.
 સકળ વિબુખા તજી નિજ અંગથી,
 આરિસા અયે તન પરસાણીરે. ભરથજી. ૪
 દુરૂપ જોઈ પુદગલથી ઉસરીને,
 નિજ ચિદાનંદ ધર આપોરે. ભરથજી.
 રતના ત્રય શુદ્ધ પદમાંની વરતી,
 અનુભવ ગીરપર ઠહીરાપોરે. ભરથજી. ૫
 મુકળ ધ્યાન પાગર તતિયમે,
 ધ્યાતાં પંચમ નાણુ ધર્યોરે. ભરથજી.
 પુરવ લક્ષ પદ થીર યજ્ઞને,
 અંતે અમરાપુર જઈ વશ્યારે. ભરથજી. ૬
 કનક રંજીત ગુરૂ ચરણ નીવાસી,
 ઉન્નિદ્યંદ ગુણ આવેરે. ભરથજી.

(૯૭) :

મુણ્ણે બવીયણ વિકયા વિસારીને,
ગાળે બરથ ગુણ બાવેરે. બરથજી. ૨

અથ શ્રી રાજેમતીની કાફી.

(મારો જીવડો રયો લલચાઈરે, તથુ વિન્યાની

જોગણ થઈ—એ દેશી).

એમ વીતવે રાજુલ નારીરે, પુરવ પરણી દીલે ઓધાર;
મેં ધરણી દાસ તું મારીરે, પલવચરણી કહું ખીચાર. પૃ.૧
સીવદેવીનંદ સાંમસુરંગી, મિલને દિલ ઉમંગી;
ગુંતો મુજે મુખસું દરસાળે, વળી મુજ મંદીરીયે આજેરે. પુ.૧
જોગ સમે ગારી કુજગલનમે, રાજુલ ન આઈ તોરેદીલમે;
લલના અપની પલ ન ખીસારે, શાંમી રૂઢવે તું ન ખીચારેરે. પુ.૨
આપ સવારથ આપ કમાઈ, પરમારથી તમે નાંઈ;
વીસાસ દૈ પતનિકુ ખીસારે, તસ લાભે નહિ બવપારેરે. પુ.૩
બોગ સને તપ જોગમે ભિંનો, મેં કેમ રહું ધરે દીનો;
અમંગ પ્રીતભંગે લહું ગારી, એમવિશ્મીઆ ઉતમહારીરે. પુ.૪
એ સમી મહીળા જગતમે નાંહી, તિનહુ સુતરમે ગાઈ;
ઉગેદવાર અરજ્યુ અવધારી, માત લેજો એમ ઉગારીરે. પુ.૫

અથ જોરજી કાફી.

આજુલમ ન કળે, કન જાહાંતસે
સખજન આપ સમા લખજે;
સખજન આપ, સમા લખજે,
દીલ દોરકે વિજતજો ભે રખજેરે. જી. ૧
પીયા જન મુજ, પુન્ય લભતસે,
માકુ હુંદા દિલ માંન તજેરે. જી. ૨

(૯૯)

માડુગીનો બવ, તાડુ કુરો ભવ,	
વિયો ખુસે મુઠ, ખોન લજેરે.	જી. ૩
હેઉ જહાંનજ ગુરગડ જીના કે,	
દોટી માંની બસે બાવ દજેરે.	જી. ૪
માડુ સખનજો, માડુ ધટિનમે,	
મિટે મિટે દીલમે રખજેરે.	જી. ૫
બવ રસન સંત, ખેડી લખન ચિંત,	
ઉનપેર ગ્રહ વે વકજેરે.	જી. ૬
હથ સંઘટડો નઅ, સંઘટબટ,	
ઉમેદચંદ ઉન, નીત બજેરે.	જી. ૭

જાહેર ખખર.

નીચે લખેલી ચોપડીઓ મારી પાસેથી રોકડી કિંમતે વેચાતી મળશે.

ચંદ્રસિંહ દીપમણી નાટક. (પંચ અંક) ૦-૧૦-૦

શ્રી ઉમેદચંદજી કૃત કાવ્ય સંગ્રહ ભાગ ૧ પહેલો ૦-૧૨-૦

ઉપર લખેલી ચોપડીઓ નીચે સહી કરનાર પાસેથી રોકડી કિંમતે વેચાતી મળશે. માટે જે સાહેબોને જાણતી હોય, તેમણે પોષ્ટપેડ કાગળથી અગાઉ કિંમત મોકલી મંગાવવી. ટપાલખર્ચ વધારે મોકલવું. નાટપેડ કાગળ લેવામાં આવશે નહીં.

(સહી) ભીમજી ઠાણીદાસ રૂપાણી.

ટેકાણું રાણીકામાં.

ભાવનગર.

આશ્રય પત્ર.

—૦૦૦૦૦૦૦—

ભાવનગર.

૧૦ ભાવનગર શ્રી જૈનધર્મ સુભોધ પ્રસારકસભા.

૫ શા. ગંભીર ભમવાંન બદાણી,

૨ શા. ગીરધર વીરજી,

૧ બદાણી હરીચંદ વીરજી,

૧ શા. હરીચંદ ખીમજી,

૧ શા. છગનલાલ લવજી,

૧ શા. મન્નોર ખીમજી,

૧ શા. ભાદવજી કલ્યાણજી,

૧ શા. માણિકચંદ ઝવેર,

૧ શા. પીતાંબર કકલ,

૧ શા. દામોદર બકોર,

૧ શા. ગીરધર કુબેરદાસ,

૧ શા. સામજી પુરષોત્તમ,

૧ શા. કુબેર ગોખર,

૧ શા. યોગદ ઉજ્જમશી,

૧ બયાણી મોતીલાલ અજરામર,

૧ બયાણી પરબુદાસ કરચનજી,

૧ શા. બેચરે ગાંડા,

૧ શા. રણછોડ વીરજી પારેખ,

૧ શા. વીઠલ હરખજી,

૧ મોદી જગા માવજી,

૧ શા. મગન ઝવેર,

૧ શા. ગાંડા મેઘજી,

૧ બયાણી ગોરધન સલકા,

૧ ગાંધી ત્રિભાવન પેલા,

૧ શા. નયુ મુળજી,

૧ બયાણી ગોરધન ઝવેર,

૧ શેઠ. રૂપા વધા

૧ શા. પ્રાગજી દીપચંદ,

- ૧ રા. જગજીવન કમળશી દેશાઈ.
  - ૧ રા. મણીચંકર વિં અવચળ.
  - ૧ રા. પ્રભાચંકર વિં જ્ઞેતશી.
  - ૧ રા. મધાચંદ વિં બાણજી દેશાઈ.
  - ૧ રા. અભિચંદ વિં બાઈચંદ.
  - ૧ રા. હોસા હેમચંદ.
  - ૧ રા. ગાંધી વીક્ષિવન શીરાજ.
  - ૧ રા. ચત્રભુજ લક્ષ્મીચંદ.
  - ૧ રા. અભિચંદ પંચાણ કોદારી.
  - ૧ રા. જીવા લાધા સાપરીયા.
  - ૧ રા. ઝવેરચંદ જ્યુઠા દેશાઈ.
  - ૧ રા. ખેચર હેમતરામ કામદાર.
  - ૧ રા. વનમાળી આણંદજી દેશાઈ.
- ખોરસદ.
- ૧ રા. બાવસાર નાથાલાલ કદાનદાસ.
  - ૧ " વીક્ષિવન દાજીભાઈ.
  - ૧ " પ્રાણજીવન માધવ.
  - ૧ " નારણ આશારામ.
  - ૧ " ખાલુ મોરાર.
  - ૧ " મુળજી લક્ષ્મીદાસ.

- ૧ મુલ્કાખચંદજી ચંભુલાલ વૈદ્યારાજ.
  - ૧ કોદારી વનમાળી કરચનજી.
  - ૧ ગાંધી કુખેરદાસ પુરેષોત્તમદાસ.
  - ૧ મહેતા બકોર દયાળજી.
  - ૧ પોરેખ પરમુદાસ વિં મુળજી.
  - ૧ મહેતા છોટમલાલ ગીત્રાભાઈ.
  - ૧ શા. હરજીવન કાળીદાસ.
  - ૧ શા. છગન પુંજ.
  - ૧ મહેતા ગોપાળજી રતનજી.
  - ૧ મહેતા ખાનાચંદ મહેનજી.
  - ૧ બાવસાર નેમજી કુવરજી ચોમાણી.
- પાલણપુર.
- ૧૫ રા. રા. ચ. પીતાંબરેભાઈ, દાયીચંદ.
- જેતપોર.
- ૨ રા. રા. મુળચંદ વચરામ.
  - ૧ રા. દુર્લભજી વિં મુળચંદ પોરેખ.
  - ૧ રા. હીરાચંદ વિં ક્રીલા.
  - ૧ રા. કેશવજી વિં શામળજી.
  - ૧ રા. કશળચંદ વિં કેશવજી.
  - ૧ રા. વચનજી વિં બાઈચંદ.

- ૧ રા. પીડલ જીવન દોશી.
 ૧ રા. ફુલેચંદ બગવાનદાસ દેશાઈ.
 ૧ રા. મેદરડા.
 ૧ રા. રા. પુરૂષોત્તમ હેમચંદ મહાવાણી.
 ૧ " દામા તેજશી મહાવાણી.
 ૧ " જ્ઞેયર વચ્છરાજ મહાવાણી.
 ૧ " વનમાળી હેમચંદ કોજદાર.
 ૧ " કાળીદાસ જ્ઞેહા બદાણી.
 ૧ " ત્રીભિવન વિંમોતીચંદ દોશી.
 ૧ " જ્યોત્સવજી જીવન.
 ૧ " રતનજી નયુ હીરાણી.
 વઢવાણકાપ.
 ૧ મીસ્ત્રી છગનલાલ પુરૂષોત્તમ કોંટાકર.
 આખી જાળીમાં.
 ૧ રા. રા. કેવળચંદ કેશવજી.
 વાંકોતેર.
 ૨ રા. શેડ કીરચંદ મનજી.
 ૧ રા. શેડ ભાઈચંદ મનજી.
 ૧ રા. નેમચંદ દેવચંદ મહેતા.
 શ્રાદ્ધ.

- ૨ શા. પુરૂષોત્તમ વજલાલ.
 ૧ શા. ગુલાબચંદ તૈલકચંદ.
 ૧ શા. દામોદર ઘેલાભાઈ.
 ૧ શા. વેણીદાસ વરતાજી.
 ૧ શા. ભાઈલાલ ગુલાબચંદ.
 ૧ શા. રણછાડ ઝવેરદાસ.
 ૧ શા. દીપચંદ જયચંદ.
 ૧ શા. તારાચંદ મોતીચંદ.
 ૧ શા. મગનલાલ પીતાંબરદાસ.
 ૧ શા. છોટાલાલ કોલાભાઈ.
 ૧ શા. વજલાલ માનચંદ.
 ૧ શા. અમીચંદ છગનલાલ.
 ૧ શા. માણિકચંદ પાનાચંદ.
 ૧ શા. માણિકલાલ કીલાભાઈ.
 ૧ શા. હીરાચંદ ખુશાલદાસ.
 ૧ શા. લક્ષ્મીચંદ પ્રેમચંદ.
 વઢવાણ શીટી.
 ૧ રા. વેરા, ધનજી લાલચંદ યાનકખાતે.
 વાંકેરા.
 ૧ રા. ગીરજાશંકર ત્રીભિવન જ્યોત્ષા.

વડીયા:

- ૧ રા. રા. કનજચંદ દેવકરણુ સ્ટેટ. ન્યા.
- ૧ કં હાકેશીતિ. પુરષોત્તમ પો. કો.
- ૧ " ગ્રાણુવન અંદરજી સ્ટેટ. કા.
- ૧ " કાનજી નયુબાઈ માતર
- ૧ " તારાચંદ કરશનજી કામદાર
- ૧ " પ્રેમચંદ કરશનજી તે. કા.

રામપર.

- ૧ રા. માં. હેમચંદ દેવચંદ દામાણી
આખરીયા (સ્ટેશન.)
- ૫ રા. રા. શા. માણિકલાલ દયાળજી
આખરીયા શીતલર ભાવનગરવાસ

સુભતાનપર.

- ૪ રા. રા. વલબશી ટોડર
બુંબઈ.
- ૧ રા. રા. ડા. દયાળજી રવજી
- ૧ શેઠ હોરમતજી ખરેસેદજી માકીદલાલ
- ૧ રા. શા. કાળીદાસ તિ. કરેમચંદ
- ૧ " કરેમચંદ માધવજી
- ૧ " દેવચંદ કુમચંદ

બચ્ચુંડ.

- ૧ પટેલ ગોવિંદ હાકા
- ૨ નેકનામદાર કુમારશ્રી બળદેવજી
- ૧ રા. જીવનરામ બચુબાઈ
- ૨ મહાજન સમસ્ત હા. ડા. કપુર તથા ડા. જેચંદ
- ૧ બાવસાર ઝવેર કલ્યાણજી
- વાડાસડા.
- ૧ રા. મોતીલાલ મહેશ્વર રંકુલ મારતર
- ૧ શા. કેશવજી લહેરાબાઈ ગ. રે. ઝા. ના
ટુઝરર

દેપલા.

- ૧ રા. બૃજચંદ માલા દ. ગુ. નિ. મહેતાજી
- માડલ.
- ૧ રા. રા. સેવદ સાહેબ રાજનઅમ્લી દાદામીઆં
- લાઠી.
- ૧ રા. હરીચંદ કરશન
- ૧ રા. લક્ષ્મીચંદ રાજપાળ

- ૧ રા. પાનાચંદ નારણ
 ૧ રા. માણિકચંદ માધવજી
 ઉપલેક્ષ.
 ૧ શ્રેઠ માલજી ગોપાળજી
 ૧ શ્રેઠ જગજીવન ત્રિભાવન
 ૧ શ્રેઠ ખુશાલ ચંદ કાનજી
 ૧ શા કાળીદાસ ગોરધન
 મહેમદવાદ.
 ૧ મહેમદવાદ નેટિવ જનરેલ લાયબ્રેરી
 ૧ રા. મોતીલાલ ચુનીલાલ મામલતદાર
 લાકડીયું
 ૧ દોસી પ્રેમચંદ શોમચંદરોવન્યુ કલાંક
 ૧ શ્રેઠ કલુરચંદ હીરાચંદ
 ૧ ત. કુશળચંદ પાનાચંદ
 ૧ શા ખેતશી મેઘાણી
 શીશિર.
 ૧ રા. રામજી હીરજી ખેતા
 પડધરી.
 ૧ પટલ હેમરજી ત્રીકમજી તથા ખત્રી
 પરસોતમ હીરજી યાનકખાતે
- દહગામ.
 ૧ રા. રા. હાથી સાકળચંદ તલાઠી આ. મા.
 ૧ " સાંકળચંદ નયુદાસ શાહ
 ૧ " આશાબાઈ ન્યાલચંદ શાહ
 ૧ " મહાસુખ હરેગોવિંદ શાહ
 મોરબી.
 ૧ મી મોરબી જ્ઞેનશાળાખાતે હા. ખેતા
 માધવજી ચાંપશી તથા ત્રિભાવન મોણશી
 ૧ રા. વનેચંદ રાજપાળ દેશાઈ
 રા. ન્યાલચંદ શોમચંદ ખેતા
 ૧ રા. મુળચંદ મોનજી કં. ક. મા.
 ૧ રા. અમરચંદ ગવેરચંદ સર. ન્યા.
 ૧ રા. ફૂલંબજી વર્ધમાન શ્રેઠ.
 ગઢકું.
 ૧ રા. રા. પ્રેમજી મોનજી શાહ
 ૧ " ગોસાળીઆ ગોકલ કમા
 ૧ " મંગળજી અમરચંદ
 ધોરાજી
 ૧ રા રા. જગજીવન વિ. વછરાજ કામદાર
 ૧ " પોપટ વિ. વનમાળી કામદાર

- ૧ " મોતીચંદ નંદલાલ કામદાર
 ૨ " કચરા દેવચંદ મા.
 ૧ " ભવાન આણંદજી શાહ
 ૧ " લખુભાઈ, ભાઈચંદ ધો. ડી. પો. ઓ. ઇ.
     પાનેલી.
 ૧ રા. રા. બેચર ધનજી માં.
     વાસંદા.
 ૧ રા. રા. મંચજીરાંમ હરગોવિંદદેશાઈ
     કુંભણુ.
 ૧ રા. રા. રેગનાંય ધનજી શાહ
 ૨ " અમીચંદ દેવચંદ શાહ
     લાલપોર.
 ૧ રા. રા. ખત્રી રાઘવજી વિ.વીરજી આશરા.
     મુ. કો. શી.
 ૧ " પ્રસોતમ વિ. કલ્યાણજી મુ.કો. કા.
 ૨ " ભાણુજી સુંદરજી મા.
 ૧ " શોમચંદ હારાચંદ વકીલ

- પાળીયાદ.
 ૧ રા. રા. જગજીવન નાનચંદ
 ૧ " રાયચંદભાઈ
     વડાળ.
 ૧ રા. કપુરચંદ ઝીણાદોશી
     પીપરી,
 ૧ રા. કરચનજી નાતજી શાહ
     વંડા.
 ૧ રા. મગન ખુશાલ મેતા
     ગાંધકડા.
 ૧ રા. આણંદજી અમરશી મહેતા
     માડવી.
 ૪ રા. રા. મેઘજી દેવચંદ મહેતા
     આટકેડ.
 ૨ રા. રા. મોહન વિ. રતનશી મ. આ.
     બરવાણું. હી. હે. કા.
     શા. કાળીદાસ વજેચંદ.

